

Beregnet til
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Dokument type
Sluttrapport

Dato
30. november 2011

BRUKERUNDERSØKELSE

BARN I STATLIGE OG PRIVATE

BARNEVERNTILTAK



**BRUKERUNDERSØKELSE
BARN I STATLIGE OG PRIVATE BARNEVERNTILTAK**

Ramboll Management Consulting
Postboks 427 Skøyen
0213 Oslo

Besøksadresse: Hoffveien 4

www.ramboll-management.no

INNHOILDSFORTEGNELSE

1.	Innledning	1
1.1	Brukerundersøkelser i barnevernet	1
1.2	Kort om gjennomføring av undersøkelsen	1
1.3	Leseveiledning	2
2.	Sammendrag	3
2.1	Resultater på tiltaksnivå	3
2.2	Resultater på eierform og regionnivå	5
3.	Metode og datakilder	7
3.1	Barn og ungdom som besvarte undersøkelsen	7
4.	Innsatsområder	10
4.1	Betydningsanalyse	10
4.2	Hvilke forhold har betydning for trivsel?	13
4.3	Endring fra brukerundersøkelsen i 2010	13
4.4	Funn fra de åpne spørsmålene	14
4.5	Oppsummering	16
5.	Resultater fordelt på tiltakstype	17
5.1	Overordnet tilfredshet, trygghet og tillit	17
5.2	Kommunikasjon med de voksne i tiltaket	19
5.3	Systemer for kommunikasjon i institusjonene	23
5.4	Medvirkning	26
5.5	Voksnes tilgjengelighet og bistand	28
5.6	Kontakt og kommunikasjon med kommunalt barnevern	33
5.7	Skolegang og trivsel på skolen	38
5.8	Oppsummering av resultater på tiltaksnivå	42
6.	Resultater fordelt på alder, botid og kjønn	43
6.1	Resultater fordelt på kjønn	43
6.2	Resultater fordelt på alder	48
6.3	Resultater fordelt på botid	48
6.4	Oppsummering	49
7.	Resultater fordelt på eierform og region	51
7.1	Resultater fordelt på eierform	51
7.2	Resultater fordelt på region	51

FIGURER

Figur 4-1: Betydningsanalyse	11
Figur 4-2: Gjennomsnittlig tilfredshet på utvalgte spørsmål mellom barn og unge som alt i alt har det bra der de bor, og barn og unge som alt i alt <i>ikke</i> har det bra der de bor.	13
Figur 4-3: Endring i resultater fra brukerundersøkelsen blant barn og unge i statlig og privat barnevern 2010.	14
Figur 5-1: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå (n2010=777, n2011=913)	17
Figur 5-2: Jeg føler meg trygg her/hjemme (n2010=777, n2011=913)	18
Figur 5-3: Jeg stoler på de voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine (n2010=777, n2011=913).....	18
Figur 5-4: Jeg føler at voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine stoler på meg (n2010=777, n2011=913)	19
Figur 5-5: Jeg vet hvorfor jeg er her (n2010=777, n2011=913).....	20
Figur 5-6: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine er interessert i hvordan jeg har det (n2010=777, n2011=913)	20
Figur 5-7: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine snakker på en måte som jeg skjønner (n2010=777, n2011=913).....	21
Figur 5-8: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine er lette å snakke med (n2010=777, n2011=913).....	22
Figur 5-9: Jeg kan snakke med de voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine om ting jeg synes er vanskelig (n2010=777, n2011=913) ..	22
Figur 5-10: Jeg har en fast kontaktperson her jeg bor (n2010=466, n2011=530).....	23
Figur 5-11: Her er det faste møter hvor jeg kan snakke med de voksne (n2010=466, n2011=530).....	24
Figur 5-12: De voksne her forteller meg om hva som skal skje framover (n2010=466, n2011=530).....	24
Figur 5-13: Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg bor (n2010=466, n2011=530)	25
Figur 5-14: De voksne her samarbeider om å hjelpe meg (n2010=466, n2011=530).....	25
Figur 5-15: Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg (n2010=777, n2011=913)	26
Figur 5-16: Her får jeg være med å bestemme over hverdagen min (n2010=777, n2011=913).....	27
Figur 5-17: Her får jeg være med å bestemme hva jeg skal få hjelp til (n2010=777, n2011=913).....	27
Figur 5-18: Jeg får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde på stedet der jeg bor (n2010=466, n2011=530).....	28
Figur 5-19: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine har nok tid til meg (n2010=777, n2011=913).....	29
Figur 5-20: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg når jeg trenger det (n2010=777, n2011=913)	29
Figur 5-21: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg når jeg vil snakke med min saksbehandler i barnevernet (n2010=777, n2011=913).....	30
Figur 5-22: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min (n2010=777, n2011=913)....	30
Figur 5-23: De voksne her / fosterforeldrene mine/ foreldrene mine oppmunttrer meg til å gå på skolen (n2010=777, n2011=913)	31
Figur 5-24: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg med leksene når jeg trenger det (n2010=777, n2011=913)	32
Figur 5-25: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden (n2010=777, n2011=913).....	32
Figur 5-26: Jeg vet hvem som er min saksbehandler i barnevernet (n2010=777, n2011=913).....	34

Figur 5-27: Jeg får være med å skrive tiltaksplanen/omsorgsplanen min (n2010=777, n2011=913).....	34
Figur 5-28: Det er lett å komme i kontakt med saksbehandleren min (n2010=777, n2011=913).....	35
Figur 5-29: Jeg får vite hva som står i rapporter som skrives om meg (n2010=777, n2011=913).....	36
Figur 5-30: Saksbehandleren min gjør en god jobb for meg (n2010=777, n2011=913).....	36
Figur 5-31: Jeg vet hvem min tilsynsfører er (n2010=311, n2011=383).....	37
Figur 5-32: Min tilsynsfører bryr seg om hvordan jeg har det (n2010=311, n2011=383).....	37
Figur 5-33: Hvor ofte går du på skole? (n2011=913).....	38
Figur 5-34: Jeg trives på skolen (n2010=648, n2011=780).....	39
Figur 5-35: Jeg får hjelp av lærerne når jeg trenger det (n2010=648, n2011=780).....	40
Figur 5-36: Skolen er viktig for meg (n2010=648, n2011=780)	40
Figur 5-37: Jeg gjør det bra på skolen (n2010=648, n2011=780)	41
Figur 8-1: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå krysset med kjønn – fosterhjem (n=383).....	53

VEDLEGG

Vedlegg 1: Resultater krysset med kjønn

Vedlegg 2: Resultater krysset med alder

Vedlegg 3: Resultater krysset med botid

Vedlegg 4: Resultater krysset med tiltakstype og eierform

Vedlegg 5: Resultater krysset med region og eierform

Vedlegg 6: Spørreskjema institusjon

Vedlegg 7: Spørreskjema fosterhjem

1. INNLEDNING

Rambøll Management Consulting har i perioden juni til november gjennomført en brukerundersøkelse blant barn og unge over 9 år i statlige og private barneverntiltak. Det er andre år på rad at undersøkelsen gjennomføres på oppdrag fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Denne rapporten gjengir funn og analyser av undersøkelsen, samt utvikling i resultatene sammenlignet med resultater fra fjorårets undersøkelse.

Rambøll vil takke barn og unge som har besvart undersøkelsen, Bufetats regionkontakter og tiltaksledere/ kontaktpersoner i det enkelte tiltak som har bistått med distribusjon og praktisk tilrettelegging av undersøkelsen.

1.1 Brukerundersøkelser i barnevernet

Bufdir har som en del av sin satsning på økt brukermedvirkning i barnevernet besluttet å gjennomføre brukerundersøkelser blant barn og unge som mottar tjenester fra det statlige barnevernet (Bufetat). Det overordnede formålet er å styrke kvaliteten i tjenestetilbudet, og brukerundersøkelsene skal gi økt kunnskap om

- hvordan barn og unge i ulike statlige og private barnevernstiltak opplever å bli møtt og kommunisert med
- i hvilken grad de opplever å ha riktig innflytelse på egen behandling/ situasjon
- barn og unges opplevelse av kvalitet i behandlingen
- om behandlingen oppleves å bidra positiv utvikling i den enkeltes livssituasjon
- om den enkelte opplever en positiv utvikling i forhold til skole, familie og fritidsaktiviteter
- hvilke faktorer barn og unge selv anser har betydning for at det skal skje en positiv utvikling i deres liv¹

Verdien av å gjennomføre systematiske brukerundersøkelser er at en får årlige statusrapporter om tilstanden i det statlige barnevernet sett fra tjenestemottakernes synspunkt, og at en kan måle utvikling på ulike indikatorer over tid. Brukerundersøkelsen er en av flere sentrale kilder til kunnskap om det statlige barnevernet, og bidrar til å gi overordnet styringsinformasjon for en virksomhet som yter tjenester til en svært utsatt og sårbar gruppe.

Rambøll gjennomførte en tilsvarende brukerundersøkelse i 2010. Da ble det lagt ned et betydelig arbeid i å utvikle og kvalitetssikre et spørreskjema, slik at det samme skjemaet skulle kunne benyttes i årene som kommer. Spørreskjemaet ble utviklet og kvalitetssikret ved hjelp av barn som i 2010 bodde i statlige barneverntiltak og forskere som forsker på brukermedvirkning i barnevernet. Skjemaet ble også pilottestet blant et utvalg barn og unge i barnevernet.

1.2 Kort om gjennomføring av undersøkelsen

Brukerundersøkelsen for 2011 er gjennomført så likt som mulig som i 2010. Det er således benyttet samme spørreskjema som i 2010, med enkelte mindre justeringer. Det er lagt til et spørsmål om botid i tiltaket, og det er lagt til flere kategorier på spørsmålet "Hvor ofte går du på skole?" for å fange opp eventuell annen opplæring som barn/unge mottar, men som finner sted utenfor skolen.

Undersøkelsen er i år som i fjor sendt til samtlige barn og ungdom over 9 år som i den perioden undersøkelsen var åpen har bodd i et fosterhjem eller i en institusjon som inngår i det statlige tiltaksapparatet. Dette omfatter både statlige institusjoner og fosterhjem, og institusjoner og fosterhjem som eies og drives av private eiere eller ideelle organisasjoner og stiftelser. I undersøkelsen i 2010 deltok også ungdom som mottar det hjemmebaserte tiltaket Multisystemisk terapi (MST) i undersøkelsen. Det ble besluttet ikke å invitere denne gruppen til å delta i årets brukerundersøkelse, siden erfaringene fra i fjor tilsa at undersøkelsen ikke i tilstrekkelig grad var egnet til å vurdere tjenestetilbudet på dette området.

¹ Hentet fra konkurransegrunnlaget for oppdraget.

Undersøkelsen har vært åpen for besvarelser i perioden 12.september til 27.oktober. Totalt 913 barn og unge av 1851 har besvart undersøkelsen. Det utgjør en svarprosent på 49,3 prosent. Fordelt på tiltakstype er svarprosent for fosterhjem 49,0 prosent og for institusjon 49,5 prosent. Dette er et betydelig bedre resultat enn brukerundersøkelsen fra 2010. Da ble det oppnådd en total svarprosent på 38 prosent, fordelt på hhv 44, 42 og 12 prosent i fosterhjem, institusjon og MST.

Undersøkelsen er godkjent av personvernombudet for forskning, Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD). For barn under 15 år ble det innhentet aktivt samtykke fra foreldre/foresatte/kommunalt barnevern før barna ble invitert til å delta i undersøkelsen.

1.3 Leseveiledning

Rapporten er i stor grad strukturert på samme måte som i 2010. Brukerundersøkelsens funn og analyser av disse avrapporteres på tiltaksnivå, regionnivå og eierform (privat/ statlig). Det er lagt vekt på å sammenligne resultatene fra 2011 med 2010 for å se på hvilke områder det er tendenser til utvikling. Det er også gjort en betydningsanalyse av resultatene, som indikerer innsatsområder som kan bidra til å øke tilfredsheten med tjenestene. Nytt av året er at det er gjort analyser av resultatene på noen sentrale spørsmål i forhold til kjønn, alder og botid.

Sluttrapporten er strukturert som følger:

- *Kapittel 2* er et sammendrag av rapporten
- *Kapittel 3* presenterer metoder, datakilder og metodiske betraktninger
- *Kapittel 4* beskriver innsatsområder basert på betydningsanalyse og analyser av resultatendringer fra 2010
- *Kapittel 5* presenterer resultater per tiltakstype
- *Kapittel 6* presenterer resultater fordelt på kjønn, alder og botid
- *Kapittel 7* presenterer resultater fordelt på eierform og region

2. SAMMENDRAG

Rambøll har i perioden juni til november 2011 gjennomført en brukerundersøkelse blant barn og ungdom over 9 år i barnevernstiltak i det statlige tiltaksapparatet, begrenset til fosterhjem og institusjoner. Dette inkluderer tiltak eid av staten og tiltak eid av private tilbydere som Bufetat har avtale med.

Overordnet sett tyder resultatene fra brukerundersøkelsen i 2011 på at mange barn og ungdom som bor i fosterhjem har det bra, er trygge og har tillit til de voksne i tiltaket. Det er en liten forbedring i disse resultatene fra 2010. Ytterligere analyser viser at andel barn og unge som er trygge, trives og stoler på fosterforeldrene er høyest i statlige fosterhjem. Den mest betydelige reduksjonen i resultater blant barn og unge i fosterhjem handler om at færre barn/unge kjenner til hvem som er deres tilsynsfører.

Mange barn og unge som bor i institusjon opplever også trygghet, trivsel og tillit til de voksne, men andelen er langt mindre enn i fosterhjem. Det er særlig barn og ungdom i alderen 9-15 år som er utrygge, ikke har det bra og ikke stoler på de voksne som arbeider der. Det er også flere jenter enn gutter som føler seg utrygge i institusjonene. Det er små forskjeller mellom statlige og private institusjoner. Undersøkelsen viser likevel at det er litt forbedring i resultatene for institusjonene når det gjelder medvirkning, kommunikasjon og hjelp fra de voksne.

Andelen som oppgir at de går på skole er lik som i 2010. Det er likevel en reduksjon i andelen som oppgir at de verken går på skole eller deltar i annen opplæring, fra 24 prosent i 2010 til hhv 7 og 14 prosent i 2011. I årets undersøkelse er det lagt til flere kategorier for å fange opp hvorvidt de som ikke går på skole mottar annen form for opplæring. En mulig feilkilde er at undersøkelsen ikke etterspør hvorvidt respondentene er i arbeid, noe som kan være aktuelt for de eldre barna/unge. Dette kan muligens forklare andelen som oppgir at de ikke går på skole eller mottar annen opplæring, men det kan også bety at enkelte barn/unge ikke deltar i noen form for dagtilbud/aktivitet. Til tross for reduksjon i andelen som oppgir at de verken går på skole eller deltar i annen opplæring, bør skolegang og aktivisering fortsatt være et fokusområde, siden manglende/avbrutt utdanning kan resultere i dårligere arbeidslivstilknytning og svakere evne til selvforsørgelse senere i livet.

Ut ifra ytterligere analyser av hva som er viktig for barna og ungdommene, hvor det er størst endringer mellom barn og unge som trives der de bor og som ikke trives, fremkommer det at trygghet og tillit til de voksne bør være et innsatsområde i tiden som kommer. Undersøkelsen viser også at det er rom for å forbedre medvirkning og kommunikasjon, både innad i tiltaket og mellom barnet/ ungdommen og kommunal saksbehandler.

De åpne svarene fra barn og unge som har deltatt i undersøkelsen tilsier også at mange er fornøyde med tjenestene de mottar fra barnevernet. Dette handler blant annet om at de opplever at de får hjelp til å mestre livet sitt og at de ansatte er til stede når de trenger det. Det fremkommer imidlertid at en del opplever at mangel på kontinuitet og tilgjengelighet til saksbehandler er en utfordring og at barn i institusjon synes det kan være utfordrende å forholde seg til mange ansatte. Enkelte nevner at det er uheldig at barn/unge med rusproblemer plasseres i samme institusjon som barn/unge som ikke har rusproblemer.

De åpne svarene kommuniserer også et ønske om å være "som alle andre", om normalitet og å bli tatt på alvor. Dette handler blant annet om at flere ønsker mer kontakt med sin biologiske familie, om bedre økonomi og anledning til å delta i aktiviteter som venner/bekjente deltar i, om å bli lyttet til og at de ønsker samme regler (for eksempel når det gjelder inne-/utetider) som venner og bekjente på samme alder. I tillegg fremkommer det tydelig at barn/unge har et sterkt behov for å vite hva som skal skje med dem fremover og at det motsatte oppleves som frustrerende og vanskelig.

2.1 Resultater på tiltaksnivå

Rapporteringen er delt inn på en rekke temaer, og hovedfunn for hver tiltakstype gjengis under.

2.1.1 Trygghet, trivsel og tillit

Blant barn og unge som bor på **institusjon** oppgir 65 prosent eller flere at de har det bra og er trygge, mens under 60 prosent opplever gjensidig tillit med de voksne i tiltaket. Rundt 30 prosent oppgir at de ikke har det bra eller er trygge i institusjonen. Til sammenligning opplever nesten 90 prosent av dem som bor i **fosterhjem** trygghet og føler seg hjemme der, og rundt 80 prosent opplever at det er gjensidig tillit mellom dem og fosterforeldrene. 10 prosent har det ikke bra eller føler seg trygge i fosterhjemmet.

Ytterligere analyser av bakgrunnsvariabler som kjønn, alder og botid gir et tydeligere bilde av hvem som ikke har det bra der de bor. Undersøkelsen antyder at færre av **jentene** enn guttene som bor i institusjon opplever at de er trygge der, og jenter både i fosterhjem og i institusjon har lavere tillit til fosterforeldrene eller de voksne i institusjonen enn gutter har.

I aldersgruppen 13-15 avviser 36 prosent at de kjenner seg trygge der, og 45 prosent avviser at de alt i alt har det bra. Ytterligere analyser gir også et alvorlig bilde av situasjonen til barn som bor i institusjon i **aldersgruppen 9-15 år**. Det er 29 barn i alderen 9-12 år som har besvart undersøkelsen og som bor på institusjon. Av disse avviser 10 av dem at de er trygge, og 12 stoler ikke på de voksne.

Analyseres resultatene på **botid**, ser det ut til at botid har forklaringskraft i fosterhjem men ikke i institusjon. Tendensen blant barn og unge i fosterhjem er at andelen som er trygge og har det bra øker fra 80 til over 90 prosent ettersom tiden går, og andelen som stoler på fosterforeldrene sine øker fra rundt 65 til rundt 90 prosent. I institusjon varierer disse forholdene med botid på den måten at opplevelse av trygghet, tilfredshet og tillit ikke synes å styrkes ettersom tiden går.

2.1.2 Kommunikasjon

Over 90 prosent av barn og ungdom som bor i **fosterhjem** vet hvorfor de er der, og rundt 80 prosent er enige i at de har god kommunikasjon med fosterforeldrene sine.

Når det gjelder kommunikasjon mellom barn/unge og de ansatte i **institusjon**, er det forbedringer i resultatene sammenlignet med 2010 på en rekke punkter:

- De voksne her er lette å snakke med (5 prosentpoeng økning)
- De voksne her snakker på en måte som jeg skjønner (5 prosentpoeng økning)
- De voksne her samarbeider om å hjelpe meg (5 prosentpoeng økning)
- Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg (4 prosentpoeng økning)

Resultatene tyder videre på at mange institusjoner ikke benytter faste møter som en arena for kommunikasjon med de som bor der, siden 30 prosent avkrefter at de har slike møter. Dette er en reduksjon på 4 prosentpoeng siden 2010. 12 prosent av barna og ungdommene har ingen fast kontaktperson i institusjonen.

2.1.3 Medvirkning

Rundt 80 prosent av barn og unge i **fosterhjem** bekrefter at de er med å bestemme over ulike ting i livet sitt, mens andelen for barn i **institusjon** ligger rundt 60 prosent. Selv om medvirkning virker langt bedre blant barn og unge i fosterhjem, er det forbedring på et par av spørsmålene for barn og unge som bor i institusjon sammenlignet med 2010. Dette gjelder

- Jeg får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde på stedet der jeg bor (7 prosentpoeng økning)
- Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg (4 prosentpoeng økning)

Blant barn og unge i fosterhjem kan det være snakk om en liten nedgang i medvirkning. Det er også en reduksjon i andelen barn og unge i fosterhjem som vet hvem som er tilsynsfører, og som mener at vedkommende bryr seg om hvordan de har det.

I de åpne kommentarene er det mange barn og unge som spesifikt nevner mangel på medbestemmelse. Dette handler på den ene siden om frustrasjon over at de voksne ikke forstår dem eller at de ønsker og kan bestemme mer selv, og på den andre siden at de ønsker mer frihet til å være ute med venner, ha friere regler, og å benytte internett.

2.1.4 Voksnes tilgjengelighet og bistand

Forskjellen mellom de som bor i **institusjon** og de som bor i **fosterhjem** er lavest på spørsmålene som handler om tilgjengelighet og bistand. Andelen som bekrefter påstandene ligger hhv rundt 80-90 og 70-80 prosent for fosterhjem og institusjoner. Når det gjelder hjelp til lekser er forskjellen på 20 prosentpoeng mellom tiltakstypene. Resultatene tyder likevel på at flere barn og unge i institusjon får hjelp til leksene i 2011 enn i 2010, mens det motsatte er tilfelle for barn og unge i fosterhjem.

2.1.5 Kontakt med kommunalt barnevern

Undersøkelsen tyder på at barn og unge som bor i **institusjoner** i større grad deltar i å skrive tiltaksplan enn barn og unge i fosterhjem. Det er også litt flere som vet hvem de har som saksbehandler. På den andre siden virker det som barn og unge i **fosterhjemmene** syns det er langt enklere å komme i kontakt med saksbehandleren, flere syns vedkommende gjør en god jobb, og flere vet hva som står i rapporter om dem.

I de åpne kommentarene gis det uttrykk for at det er vanskelig å komme i kontakt med saksbehandler, at de får lite oppfølging av saksbehandler, og de syns prosessen med å flytte videre fra institusjonen går tregt. Dette gjelder både de som bor i fosterhjem og de som bor i institusjoner.

2.1.6 Skolegang

Mens 88 prosent av barn og unge som bor i **fosterhjem** går på skole eller har annen opplæring hver dag, gjelder det bare 65 prosent av de som bor i **institusjon**. Det er med andre ord betydelige forskjeller mellom tiltakene. Resultatet er identiske med resultatene fra 2010, men da var det langt flere enn i 2011 som oppga at de ikke gikk på skole i det hele tatt. I årets undersøkelse er det lagt inn flere kategorier som handler om annen opplæring enn skole, og det er mulig at dette forklarer reduksjonen i andelen som oppgir at de ikke går på skole/opplæring i år. Ytterligere analyser viser at blant de som bor i fosterhjem går langt flere gutter enn jenter på skole eller er i opplæring.

2.2 Resultater på eierform og regionnivå

Ytterligere analyser av resultatene på eierform viser at det er forskjeller mellom resultatene i statlige og private fosterhjem der de statlige kommer best ut. Det er få og små forskjeller mellom private og statlige institusjoner.

I analysen av resultatene på regionnivå har vi sett på hva som kjennetegner private og statlige fosterhjem og institusjoner i hver region. Tendenser for hver region presenteres under.

- *Region Nord:* Mens statlige institusjoner presterer godt, særlig når det gjelder medvirkning, skårer private institusjoner langt under gjennomsnittet på en rekke parametre. Region nord har høyest andel barn og unge i skole eller annen opplæring.
- *Region Midt:* De private institusjonene utmerker seg positivt, og skårer bedre enn de statlige på flere områder. Videre deltar mange barn og unge i å utarbeide egen tiltaks-/omsorgsplan. Mange går ikke på skole eller i opplæring på daglig basis.
- *Region Vest:* I region Vest utmerker både statlige og private fosterhjem seg med god skår, og disse barna/ ungdommene er blant de mest fornøyde i landet. Statlige institusjoner presterer dårligst internt i regionen.
- *Region Øst:* I region øst presterer tiltakene i stor grad midt på treet, men mange barn og unge deltar i å skrive omsorgs-/ tiltaksplan. Skole er et oppmerksomhetspunkt, siden mange ikke går på skole eller i annen opplæring, samtidig som de ikke opplever å bli oppmuntret til dette der de bor.

- *Region Sør:* Internt i regionen skårer private institusjoner høyere enn statlige på noen spørsmål som handler om medvirkning og hjelp, men både statlige og private institusjoner er blant de dårligste i landet når det gjelder å snakke om hva som skal skje fremover og oppmuntring til skolegang. Skole bør også være et særlig oppmerksomhetspunkt i region Sør, med mange som ikke går på skole.

3. METODE OG DATAKILDER

Det overordnede formålet med brukerundersøkelsene i det statlige barnevernet er å styrke kvaliteten i tjenestetilbudet, og brukerundersøkelsene skal gi økt kunnskap om hvordan barna og ungdommene opplever en rekke forhold ved sin bo- og livssituasjon. I 2010 ble det lagt ned et betydelig arbeid i å utvikle et spørreskjema som skulle kunne benyttes i brukerundersøkelsen i årene som kommer. Spørreskjemaet ble utviklet og kvalitetssikret ved hjelp av barn som i 2010 bodde i statlige barneverntiltak, og forskere som forsker på brukermedvirkning i barnevernet.² Skjemaet ble også pilottestet blant et utvalg barn og unge i barnevernet. Spørreskjemaet fra 2010 ble også benyttet i årets undersøkelse med enkelte mindre justeringer. For det første ble det lagt til et ekstra spørsmål om botid, og det ble lagt til flere kategorier på spørsmålet om skolegang for å fange opp hvorvidt noen av ungdommene får en annen opplæring enn i ordinær grunnskole. Arbeid var imidlertid ikke noe svaralternativ, noe som representerer en mulig feilkilde, siden enkelte av de eldre respondentene kan tenkes å være i arbeid.

I 2010 gikk undersøkelsen også til ungdom som får hjelpetiltaket multisystemisk terapi (MST). I 2011 ble det besluttet at denne gruppen ikke skulle inngå i målgruppen. Grunnen til dette er at erfaringene fra i fjor tilsa at undersøkelsen ikke i tilstrekkelig grad var egnet til å vurdere tjenestetilbudet på dette området.

3.1 Barn og ungdom som besvarte undersøkelsen

Målgruppen for undersøkelsen var *samtlig*e barn over 9 år som bor i statlige eller private institusjoner og fosterhjem i det statlige tiltaksapparatet, i den perioden undersøkelsen var åpen. Til sammen 176 tiltak fikk tilsendt spørreskjema. Ut i fra beleggskartleggingen, som ble gjort ved telefonisk kontakt med det enkelte tiltak i forkant av utsendelsen og underveis, viste at totalt 1851 barn og unge benyttet tiltaksapparatet i perioden undersøkelsen var åpen. Da undersøkelsen var lukket hadde 913 barn og ungdom ved 163 ulike tiltak gjennomført undersøkelsen. Den totale svarprosenten er 49,3 prosent. I 2010 ble den totale svarprosenten 38.

Svarene ble godt fordelt mellom fosterhjem og institusjon, og endte på hhv. 49,0 og 49,5 prosent. Dette er et betydelig bedre resultat enn brukerundersøkelsen fra 2010. Da ble det oppnådd en total svarprosent på 38 prosent, fordelt på hhv 44, 42 og 12 prosent i fosterhjem, institusjon og MST.

Tabell 3.1 fremstiller svarfordelingene mellom tiltakstypene i de ulike regionene. Det er til dels store variasjoner når det gjelder antall besvarelser mellom ulike regioner og ulike tiltakstyper og det betyr at en skal være varsom med å trekke konklusjoner basert på sammenlikninger av resultater fra de ulike regionene.

Tabell 3-1: Besvarelser fordelt på tiltakstyper per region

Region	Antall besvarelser	Svarprosent per tiltakstype per region		Total svarprosent per region
		Institusjon	Fosterhjem	
Nord	106	53 %	47 %	64 %
Midt	143	71 %	29 %	54 %
Vest	233	59 %	41 %	55 %
Øst	239	62 %	38 %	44 %
Sør	192	46 %	54 %	43 %
Nasjonalt	913	49,5 %	49 %	49 %

² Rambøll samarbeidet med forskningsleder Sissel Seim fra Høgskolen i Oslo og førsteamanuensis Tor Slettebø ved Diakonhjemmets høgskole om brukerundersøkelsen som ble gjennomført i 2010.

3.1.1 Representativitet og frafallsanalyse

Brakerundersøkelsen i 2011 oppnådde en bedre svarprosent enn i 2010. Undersøkelsen kan likevel ikke sies å være representativ for gruppen. Videre kan det være skjevheter i utvalget, for eksempel i forhold til kjønn, alder eller botid, og dette kan påvirke resultatene. For å undersøke dette er det vanlig å se på karakteristika ved gruppen som har besvart i forhold til fordelingen av de samme karakteristika i hele målgruppen.

Barn og unge som mottar tjenester fra det statlige barnevernet er en sårbar gruppe, og det har derfor ikke vært mulig eller ønskelig å innhente informasjon utover det som har vært innhentet i spørreskjemaet. Derfor vet vi ingenting om fordeling av kjønn, alder eller botid blant de barna og ungdommene som bodde i tiltakene i perioden undersøkelsen ble gjennomført. Det er derfor heller ikke mulig å lage noen frafallsanalyse. Imidlertid har vi kunnskap om de som har besvart undersøkelsen, slik at vi vet noe om hvem som har besvart. Figur 3.2 til 3.5. fremstiller fordeling på kjønn, alder og botid for både fosterhjem og institusjon blant de som har besvart undersøkelsen.

Tabell 3-2: Fordeling av gutter og jenter per tiltakstype.

	Fosterhjem	Institusjon	Totalt	Andel av total
Jenter	168	225	393	43,0 %
Gutter	215	305	520	57,0 %
Totalt	383	530	913	100 %
Andel av total	41,9 %	58,1 %		100 %

Tabell 3-3: Fordeling mellom aldersgrupper.

	9-12 år	13-15 år	16-18 år	Over 18 år	I alt
Totalt	136	281	424	72	913
Andel av total	14,9 %	30,8 %	46,4 %	7,9 %	100 %

Tabell 3-4: Fordeling på botid

	Under 1 mnd	Mellom 1 – 3 mnd	Mellom 3 – 7 mnd	Mellom 7 – 12 mnd	Mellom 1 – 3 år	Over 3 år	I alt
Totalt	65	120	194	121	232	181	913
Andel av total	7,1 %	13,1 %	21,2 %	13,3 %	25,4 %	19,8 %	100

Tabell 3-5: Fordeling mellom statlige og private fosterhjem og institusjoner

	Fosterhjem	Institusjon	Totalt antall	Andel av total
Statlige	343	275	618	67,7 %
Private	40	255	295	32,3%
Totalt	383	530	913	100 %

Figur 3.1 til 3-3 illustrer at blant de som besvarte undersøkelsen var

- 43 prosent jenter og 57 prosent gutter
- over tre fjerdedeler i alderen 13-18 år
- den største gruppen i alderen 16-18 år, og de utgjorde 46 prosent
- over 45 prosent av barna eller ungdommene har bodd i fosterhjemmet eller institusjonen i mer enn et år
- to tredjedeler bor i statlige tiltak
- få barn/ ungdom i private fosterhjem har besvart undersøkelsen

Barna og ungdommene som har bodd i tiltaket i mer enn 1 år vil også ha mottatt invitasjon til brukerundersøkelsen i 2010, men vi vet ikke om de valgte å delta.

På grunn av at undersøkelsen verken er representativ eller at det er mulig å lage en fullstendig frafallsanalyse, bør resultatene tolkes med forsiktighet. Dette gjelder både når resultater sammenlignes med resultatene for 2010, og når de sammenlignes på tvers av tiltak, regioner og eierform. Undersøkelsen gir likevel et unikt inntrykk av hvordan barn og unge som benytter det statlige tiltaksapparatet opplever sin hverdag og det å bo i tiltaket, og resultatene gir nyttig informasjon om tilstanden i statlig barnevern og hva som vil være innsatsområder i årene som kommer.

4. INNSATSOMRÅDER

Barnevernet er regulert både av lover og av dokumentert forskning på hva som virker og hva som har betydning for barn og unges utvikling. Formålet med å gjennomføre brukerundersøkelser er å få mer kunnskap om hvordan tjenestemottakere opplever det tilbudet de får. Brukerundersøkelsen er med andre ord bare en av mange kilder som informerer den administrative og politiske ledelsen om hvilke prioriteringer de bør gjøre for å videreutvikle barnevernet.

Kunnskapen som erverves gjennom brukerundersøkelser kan brukes på en rekke ulike måter. For det første kan en velge å se på det som brukernes dom over hvilket tilbud de mottar. Ytterligere analyser kan således identifisere hvilke tjenestetilbydere som lykkes, og hvilke som ikke lykkes. Konkurranseselementet kan på den ene siden virke motiverende på eiere og ansatte for å videreutvikle tilbudet, men sammenligninger kan like snart virke lite konstruktivt på motivasjon og videreutvikling. For det andre kan resultatene brukes til å monitorere utvikling over tid, og se hvilke områder brukerne vurderer som gode og mindre gode. På denne bakgrunn kan en iverksette tiltak for å forbedre resultatene på et område. Det vil også være mulig å undersøke hvorvidt et iverksatt tiltak gir resultater, ved å se på sammenhengen mellom når tiltaket ble iverksatt og utviklingen i resultater. Likevel kan det skje at forbedringene foregår på områder som har lite å si for hvordan brukerne opplever det helhetlige tilbudet. Det betyr at en bruker ressurser på tiltak som bare får små konsekvenser for den totale brukertilfredsheten, og det er verken brukere eller etaten tjent med.

Derfor er det av stor betydning å forstå hvordan resultater fra brukerundersøkelsen kan brukes, og å identifisere hvilke områder som bør styrkes for å heve brukeropplevelsene av tjenestene. I dette kapittelet presenterer vi flere analyser som bidrar til å gi retning for en konstruktiv oppfølging av brukerundersøkelsens resultater.

4.1 Betydningsanalyse

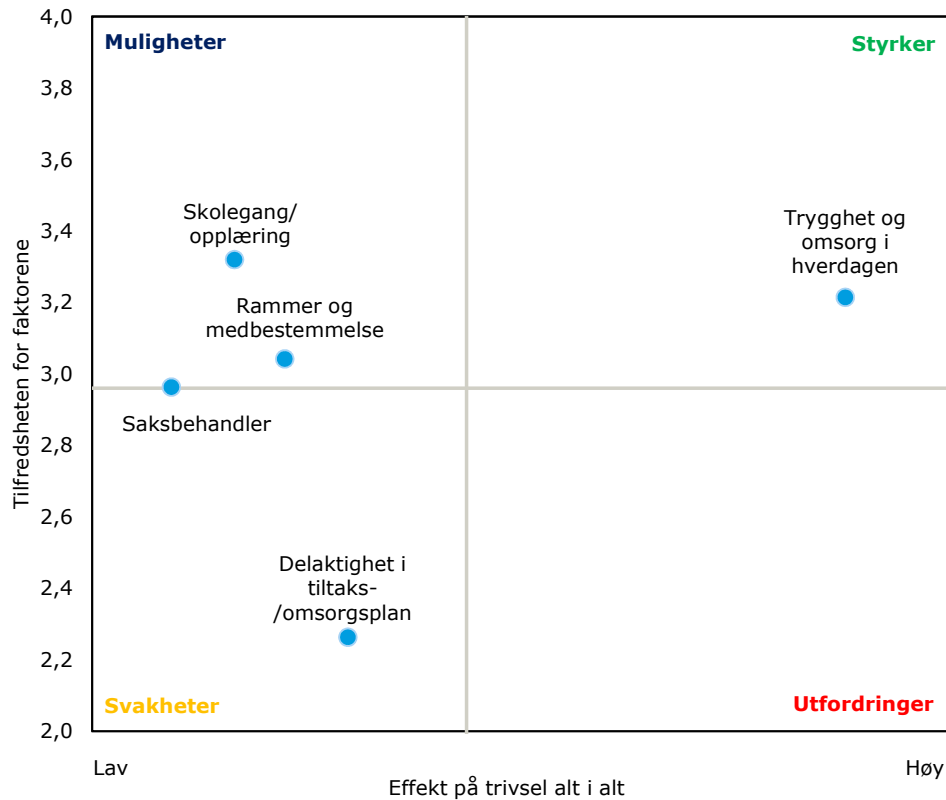
En enkel og ofte benyttet metode i undersøkelser som måler tilfredshet er å identifisere hvilke enkeltspørsmål og tema som oppnår lavest skår. Denne fremgangsmåten har imidlertid en svakhet ved at den ikke tar hensyn til hvorvidt områdene har noen faktisk og direkte betydning for brukernes tilfredshet.

Spørsmålenes direkte betydning på samlet tilfredshet slik de fremstår i undersøkelsen kan imidlertid beregnes statistisk ved faktor- og regresjonsanalyser. Først grupperes spørsmål/påstander som barn og unge var noenlunde like tilfreds med i faktorer. En faktor består således av flere spørsmål/forhold. Deretter beregnes faktorens betydning for overordnet tilfredshet.

I denne brukerundersøkelsen tar faktoranalysen utgangspunkt i svarmønsteret i forhold til utsagnet "Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå". Overordnet sett gir analysen svar på hvilke forhold barn og unge i statlige og private barneverntiltak er mest tilfredse med, samtidig som de har betydning for om barnet/ ungdommen også har det bra alt i alt. Sagt på en annen måte, først identifiseres *hvilke grunnleggende forhold* som har direkte betydning for om barna svarer at de alt i alt har det bra, deretter *hvor tilfredse* barna og ungdommene er med disse forholdene.

Betydningsanalysen fremstilles i figur 4.1

Figur 4-1: Betydningsanalyse



For å se hvilke forhold barna og ungdommene som har svart på undersøkelsen i 2011 opplever som *viktigst* samlet sett, ser vi på hvilken verdi faktorene har på x-aksen (den horisontale aksene) i figuren. Da fremkommer betydningen av faktorene i denne rekkefølgen fra høy til lav:

- trygghet og omsorg i hverdagen
- delaktighet i tiltaks-/omsorgsplan
- rammer og medbestemmelse
- skolegang eller opplæring
- saksbehandler i det kommunale barnevernet

Skal vi se på hvor *tilfredse* barna og ungdommene er, ser vi verdien på y-aksen (den vertikale aksene). Faktorene som da fremkommer med fallende tilfredshet er:

- skolegang/ opplæring
- trygghet og omsorg i hverdagen
- rammer og medbestemmelse
- saksbehandler
- delaktighet i tiltaks/ omsorgsplan

Innsatskartet er delt inn i fire soner. Faktoren "trygghet og omsorg" havner i sonen "styrker" øverst til høyre. Det betyr at det er forhold som er viktige for barna og ungdommene, og som det er relativt høy tilfredshet med. Disse forholdene bør prioriteres videreført. Denne faktoren ligger høyere i årets undersøkelse sammenlignet med 2010.

I sonen "utfordringer" nederst til høyre ligger faktorer som er av høy betydning men der det er lav tilfredshet. I årets brukerundersøkelse er det ingen faktorer som legger seg i denne sonen. Det må anses som positivt at de forholdene som er viktigst for brukerne ikke havner i denne sonen.

I sonen "svakheter" nederst til venstre ligger faktorer som er av lav betydning og lav tilfredshet. Her finner vi i årets undersøkelse faktoren "delaktighet i tiltaks-/ omsorgsplan".

I sonen "muligheter" øverst til venstre plasseres faktorer som har lav betydning men høy tilfredshet. I årets brukerundersøkelse plasserer tre faktorer seg i denne sonen, og disse handler om rammer og medbestemmelse, skolegang og forholdet til den kommunale saksbehandler.

Oppsummert viser betydningsanalysen at det er en ytterligere styrking av barn og unges opplevelse av trygghet og omsorg i hverdagen som vil kunne heve brukeropplevelsen mest. Det vil si at de barna og ungdommene som alt i alt *ikke* har det bra, heller ikke er enige i de forholdene som inngår i faktoren "trygghet om omsorg i hverdagen". Hva betyr dette mer konkret?

4.1.1 Trygghet og omsorg i hverdagen

Faktoren "trygghet og omsorg i hverdagen" består av en rekke spørsmål som i den statistiske analysen grupperer seg sammen. Det gjør disse spørsmålene har nesten like verdier på variablene viktighet og tilfredshet. Da er det viktig å forstå nærmere hvilke konkrete forhold som inngår, slik at en kan identifisere innsatsområder for ytterligere utvikling. Den gjennomsnittlige verdien i faktoren er 3,21, det vil si over kategorien "enig". Med ett unntak, er det gjennomsnittlige svaret på hvert av spørsmålene over 3. Tabell 4.1 fremstiller hvilke av undersøkelsens spørsmål som inngår i faktoren, og hvilken verdi det enkelte spørsmål har.

Tabell 4-1: Spørsmål som inngår i faktoren "Trygghet og omsorg i hverdagen".

Spørsmål	Gjennomsnittlig tilfredshet
Jeg vet hvorfor jeg er her	3,5
De voksne her/ fosterforeldrene mine er interessert i hvordan jeg har det	3,41
De voksne her/ fosterforeldrene mine hjelper meg med leksene mine når jeg trenger det	3,38
De voksne her/ fosterforeldrene mine hjelper meg når jeg trenger det	3,38
De voksne her/ fosterforeldrene mine snakker på en måte som jeg skjønner	3,36
De voksne her/ fosterforeldrene mine snakker på en måte som jeg skjønner	3,36
De voksne her/ fosterforeldrene mine hjelper meg når jeg vil snakke med min saksbehandler i barnevernet	3,35
De voksne her/ fosterforeldrene mine oppmuntrer meg til å gå på skolen	3,31
De voksne her/ fosterforeldrene mine hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden	3,3
Jeg føler meg trygg her /hjemme	3,3
De voksne her/ fosterforeldrene mine hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min	3,2
Her får jeg være med å bestemme hva jeg skal få hjelp til	3,14
De voksne her/ fosterforeldrene mine er lette å snakke med	3,09
De voksne her/ fosterforeldrene mine har nok tid til meg	3,06
Her får jeg være med å bestemme over hverdagen min	3,04
Jeg kan snakke med de voksne her/ fosterforeldrene mine om ting jeg synes er vanskelig	3,03
Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg	3,02
Jeg stoler på de voksne her/ fosterforeldrene mine	3
Jeg føler at de voksne her/ fosterforeldrene mine stoler på meg	2,99

Tabellen illustrerer at faktoren "trygghet og omsorg i hverdagen" handler om en rekke forskjellige forhold, så som omsorg, tillit, medvirkning, kommunikasjon og praktisk bistand. De påstandene som det er høyest gjennomsnittlig enighet om (over 3,21), gjelder omsorg

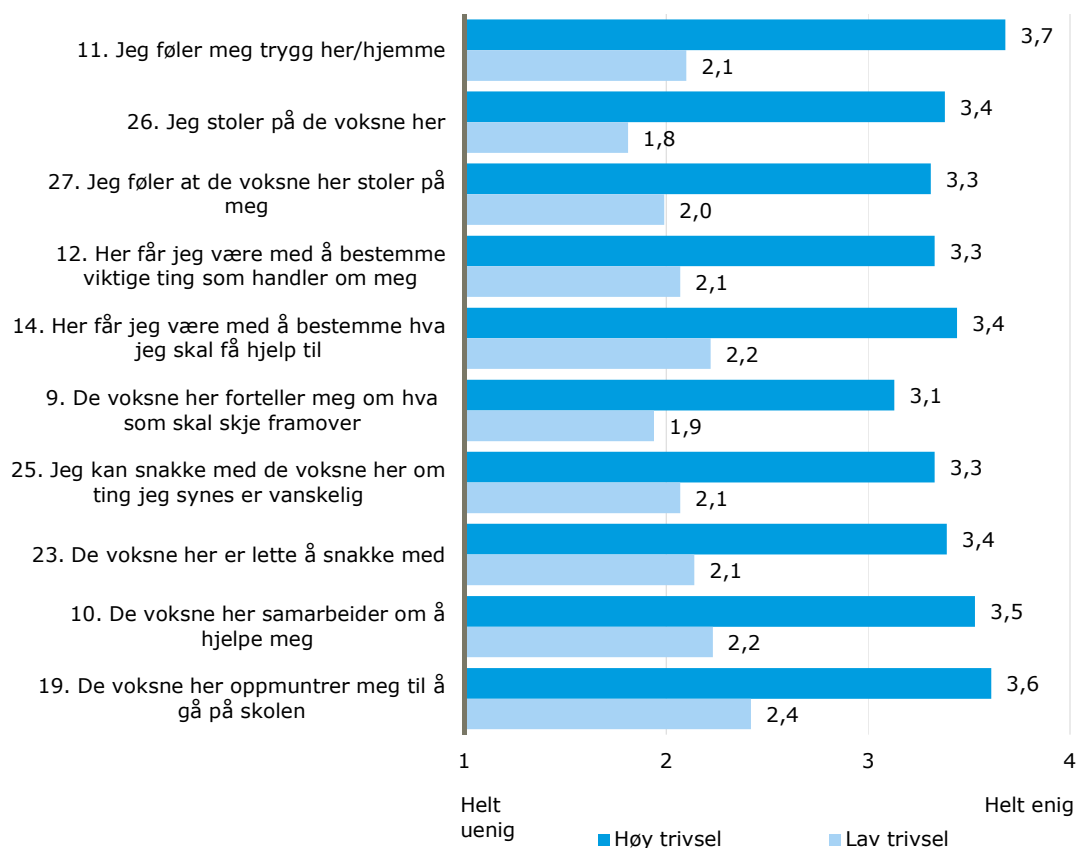
(interessert i hvordan jeg har det, oppmuntrer til å gå på skole, trygghet, hjelp når jeg trenger det) og praktisk bistand (hjelp til lekser, fritidsaktiviteter, kontakt med saksbehandler). Spørsmål som har verdi under 3,21 handler i stor grad om medvirkning (bestemme hva jeg skal få hjelp til, over hverdagen min, viktige ting som handler om meg), kommunikasjon og tillit (lette å snakke med, nok tid, snakke om vanskelige ting, stoler på).

Resultatene av faktoranalysen tyder på at skal en øke tilfredsheten med det barna og ungdommene selv opplever som viktig, bør økt grad av medvirkning og de voksnes relasjonsbygging være innsatsområder.

4.2 Hvilke forhold har betydning for trivsel?

Det er også foretatt analyser av hvilke forhold som skiller de som trives godt og de som trives dårlig der de bor. Resultatene fremstilles i figur 4.2. Den mørkeblå søylen illustrerer det gjennomsnittlige svaret for barna og ungdommene som i undersøkelsen oppga at de alt i alt har det bra. Den lyseblå søylen illustrerer det gjennomsnittlige svaret for de som var uenige i at de alt i alt har det bra.

Figur 4-2: Gjennomsnittlig tilfredshet på utvalgte spørsmål mellom barn og unge som alt i alt har det bra der de bor, og barn og unge som alt i alt ikke har det bra der de bor.



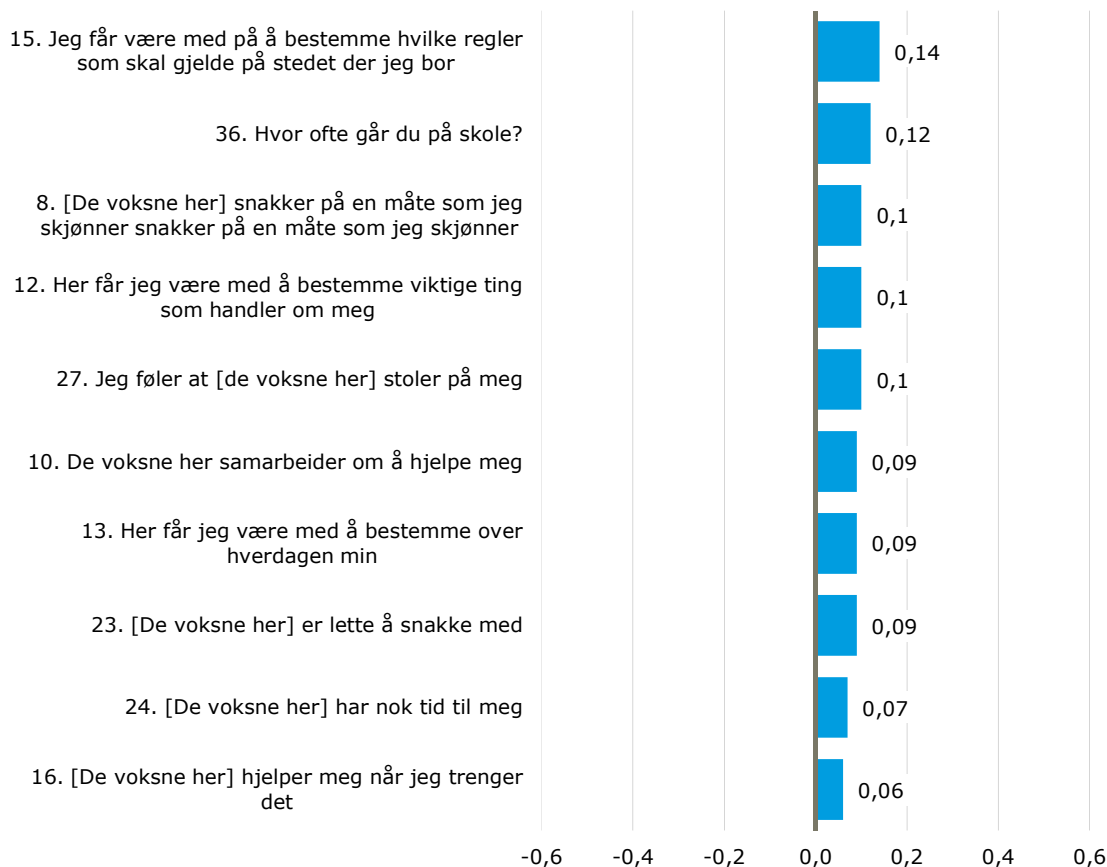
Overordnet sett indikerer resultatene at det er trygghet og tillit til de voksne/ fosterforeldrene som i størst skiller de som har det bra alt i alt og de som ikke har det (trygghet, stoler på de voksne). De andre forholdene som det er størst forskjeller i, er medbestemmelse (bestemme viktige ting, hva jeg skal få hjelp til, hva skjer i fremtiden) og kommunikasjon (snakke om ting som er vanskelig, lett å snakke med).

4.3 Endring fra brukerundersøkelsen i 2010

Det er interessant å se på endringene i resultater fra 2010 til 2011, men en skal være varsom i tolkningen av disse endringene. Årsaken er at ingen av undersøkelsene var representative. Figur

4.3 fremstiller de ti spørsmålene der det var størst endring i resultatene fra fjorårets undersøkelse.

Figur 4-3: Endring i resultater fra brukerundersøkelsen blant barn og unge i statlig og privat barnevern 2010.



Overordnet sett viser resultatene at det er små endringer fra undersøkelsen som ble gjennomført i 2010, og at de ti største endringene var positive. Den største endringen er at en større andel flere barn og unge i institusjon bekrefter at de får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde der de bor, og at en større andel går på skole eller er i opplæring.

4.4 Funn fra de åpne spørsmålene

I spørreskjemaet ble barna og ungdommene også invitert til å skrive inn en kommentar med egne ord dersom de ønsket det. Disse er sammenfattet på bakgrunn av tiltakstype og eierform, og hovedbudskap i kommentarene fremstilles under.

4.4.1 Kommentarer fra barn og ungdom som bor i statlige fosterhjem

Her er det i hovedtrekk tre ting som går igjen; lite tid med saksbehandlere, at de ikke blir hørt, og ønsket om mer tid med familien.

Det er mange som nevner at de ser lite tilsaksbehandleren sin og ønsker å se dem mer. Når de først ber om noe tar det langt tid for å få svar. De fleste nevner spørsmål og søknader om diverse tiltak, men noen nevner også treghet da de skulle få tildelt fosterhjems plass. En del oppgir at det er mange langtidssykemeldte saksbehandlere og det gjør at det er mange nye å forholde seg til hele tiden og lett å miste oversikt over hvem man skal henvende seg til. Noen nevner at de føler seg glemt og at de savner at saksbehandleren ringer for å høre hvordan de har det. Barna/ungdommene sier at saksbehandlerne må bli flinkere til å forklare hva de mener og begrunne avgjørelsene. Noen nevner at det er fint at de har noen å henvende seg til når de ikke

kan prate med fosterfamilien sin. Mange sier at ting tar for lang tid når de henvender seg til barnevernet. Noen sier at de skulle ønske fosterforeldrene kunne bestemme mer.

Det er også her et savn fra mange om å bli hørt mer, spesielt i forhold til å se familien sin, som mange ønsker å se mer til. En god del ønsker også at de hadde det friere så de kunne se mer til venner og slik at de har likelydende regler som sine jevn gamle. Mange nevner at de savner mer medbestemmelsesrett ettersom de blir eldre.

Mange savner mer tilrettelegging for samvær med familien sin. Dette går både på det å få se dem oftere, men også de setter pris på eller ønsker at de bor nærmere sin biologiske familie. Noen sier at de savner mer penger, både til å ta sertifikat, til klær og ulike forbruksvarer og til å kunne gjøre mer sammen med venner. Dette henger sammen med det at noen sier at de ønsker å gjøre som de andre i omgangskretsen og at penger gir mer frihet. Noen sier også at de ikke kan gjøre ting med venner, som for eksempel å overnatte hos venner, fordi de må spørre saksbehandleren først og dette kan ta lang tid.

Svært mange sier at de er fornøyd med tilværelsen og fosterhjemmet sitt.

4.4.2 Kommentarer fra barn og ungdom som bor i private fosterhjem

Det mest fremtredende i de åpne kommentarene fra barna og ungdommene i private fosterhjem er at de får hjelp til det de trenger hjelp til (for eksempel å få skoleplass), at de får trygghet og omsorg både menneskelig og økonomisk, og at de trives der de bor. Noen forklarer også hvorfor de er der, eller hvorfor de ikke kan bo hjemme.

De kommentarene som handler om negative forhold går i hovedsak på at de ikke blir hørt på og at de voksne de er i kontakt med i barnevernet noen ganger ikke skjønner hva de mener. De understreker at de i større grad enn de voksne forstår og har fornuftige meninger om sitt eget liv. Noen nevner også at de ikke blir forklart skikkelig hvorfor noe skjer. Dette handler også om at saksbehandleren bør ta seg bedre tid når de har en avtale. I forbindelse med saksbehandleren, så nevnes det at de synes det byttes for ofte og at det er vanskelig å komme i kontakt med vedkommende.

4.4.3 Kommentarer fra barn og ungdom som bor i statlige institusjoner

Mange av barna og ungdommene i de statlige institusjonene savner en saksbehandler som er lettere å kontakte og mer oppsøkende. Mange ønsker også at de ble hørt i større grad, og synes det tar lang tid for å komme videre i prosessen, for eksempel til fosterhjem. En del kommentarer går også på at de skulle ønske de kunne flyttet fra institusjonen, enten i fosterhjem eller i egen leilighet.

Enkelte kommentarer går på det er dumt at ungdommer som er på institusjonen på grunn av rus blir plassert sammen med ungdommer som er der av andre grunner.

En del av barna/ungdommene ønsker mer frihet, blant annet til å gå mer ut alene, benytte internett i større grad, og generelt ha mindre strenge regler. Det er også noen som savner mer samvær med familien sin.

4.4.4 Kommentarer fra barn og ungdom som bor i private institusjoner

Mange påpeker at det viktigste med hjelpen de får fra barnevernet er omsorgen og tryggheten de får. De kritiske kommentarene går, i likhet med barn og unge i de andre tiltakene, på at det er altfor vanskelig å komme i kontakt med saksbehandler, og at det er hyppige bytter av saksbehandler. Følelse av ikke å bli hørt, verken av saksbehandleren eller av de ansatte ved institusjonen, er også et tema som går igjen.

For barna i institusjon er det også mange som nevner ulike problemer med mangel på frihet. Det nevnes for eksempel at de ønsker å være mer utenfor institusjonen, lov til å øvelseskjøre, ha mer tid til å benytte internett og generelt sett ha mindre strenge regler.

4.5 Oppsummering

I dette kapittelet er det fremstilt flere analyser som kan bidra til å identifisere de viktigste innsatsområdene for videreutvikling av de forholdene som barn og unge i private og statlige barneverntiltak bor under.

Å forbedre følelsen av trygghet og tillit fremstår som et innsatsområde som bør prioriteres. Behovet fremkommer blant annet av at det er trygghet og tillit til de voksne som i størst grad skiller de barna og ungdommene som alt i alt har det bra og de som ikke har det bra. Analysene viser også at det er dette punktet det er lavest tilfredshet med av de forholdene som oppfattes som viktige. Andre analyser viser at mangel på trygghet og tillit særlig er et tema for barn og ungdom i institusjoner, og i størst grad for ungdom under 15 år. Det er også slik at jenter opplever mindre grad av trygghet og tillit enn gutter, både i fosterhjem og i institusjon.

Medbestemmelse, kommunikasjon og informasjon, både i hverdagen og i forhold til egen sak og om derfor også involverer kommunal saksbehandler, fremstår også som innsatsområder. Dette fremgår først og fremst av at det er store forskjeller på disse punktene mellom de som alt i alt har det bra og de som ikke har det bra. Forholdet til saksbehandler og ønske om å i større grad bli hørt fremgår også som viktig i barna og ungdommenes åpne kommentarer.

5. RESULTATER FORDELT PÅ TILTAKSTYPE

I dette kapittelet presenteres resultatene for tiltakstypene institusjon og fosterhjem. Helt overordnet indikerer resultatene at barn og ungdom som bor i fosterhjem gjennomgående er betydelig mer tilfredse enn barn og unge i institusjonene, selv om det varierer litt fra tema til tema. Det understrekes at det er ulike grunner til hvilket tiltak som velges når et barn eller ungdom plasseres utenfor sitt biologiske hjem, og at forskjellen i resultater ikke utelukkende må tolkes som at fosterhjem i alle tilfeller er bedre enn institusjon.

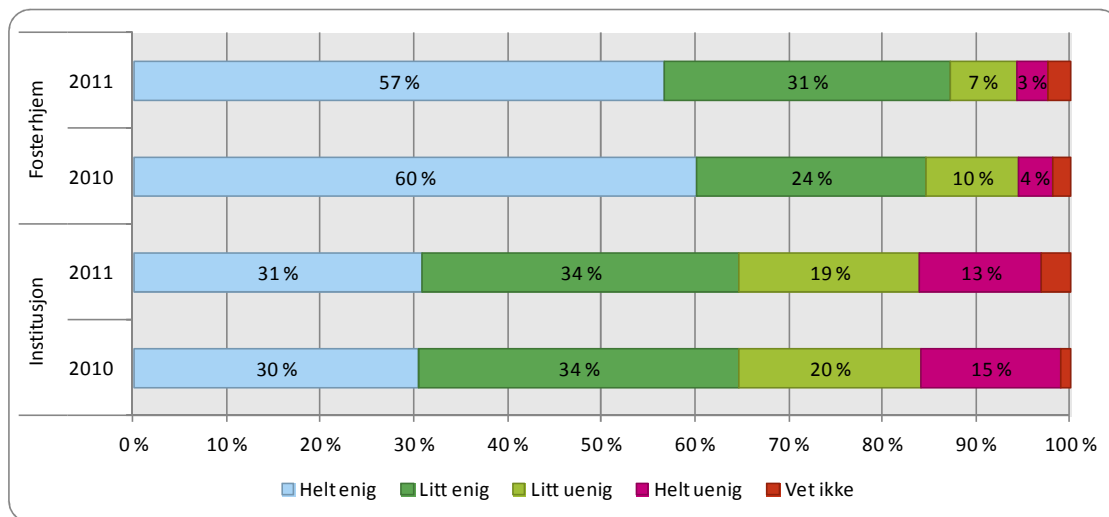
Resultatene fremstilles i sammenligning med resultatene for 2010, men det få og små endringer fra 2010. Det er likevel en svak forbedring i forhold som handler om medvirkning, informasjon og hjelp til lekser i institusjonene, og en reduksjon i andel barn og unge i fosterhjem som vet hvem som er tilsynsføreren deres.

Det er til sammen 913 barn og ungdom som har svart på undersøkelsen, hvorav 530 bor i institusjon og 383 bor i fosterhjem. Svarprosenten er lik for de to tiltakstypene, og er hhv. 49,5 og 49 for institusjon og fosterhjem. Dette er en forbedring fra i fjor, da svarprosentene var 42 for institusjon og 44 for fosterhjem.

5.1 Overordnet tilfredshet, trygghet og tillit

Enkelte av spørsmålene i undersøkelsen har hatt til siktemål å undersøke grunnleggende forhold som om barna alt i alt har det bra der de bor, om de er trygge, og om barna opplever at det er tillit mellom dem og fosterforeldrene eller de ansatte i institusjonen. Resultatene for undersøkelsen i 2011 og 2010 presenteres i figur 5.1 til 5.4.

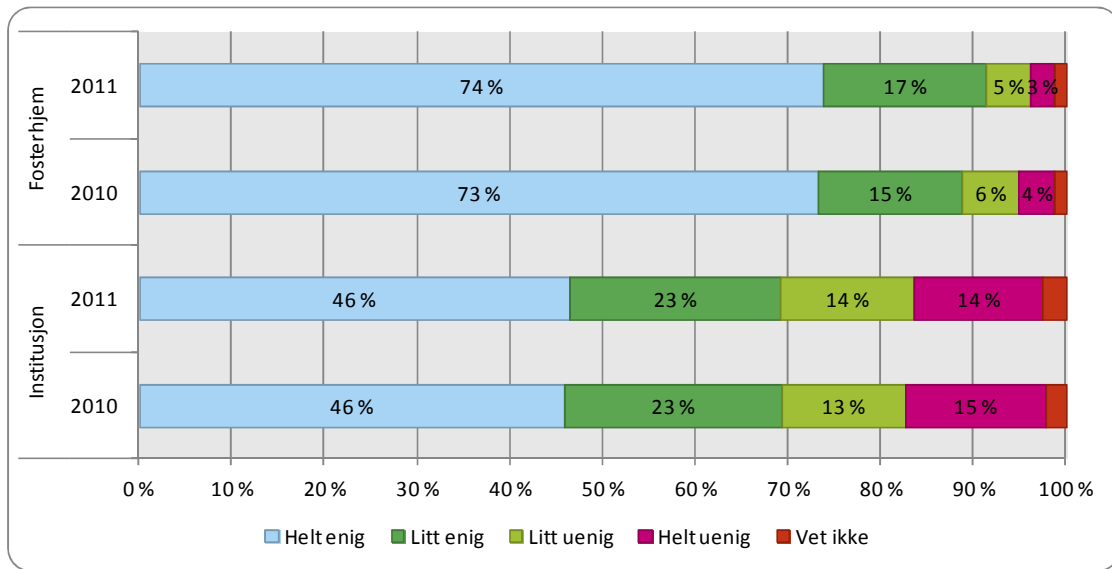
Figur 5-1: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå"

- Bekreftet 75 prosent **av alle barna** påstanden, mens 23 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 65 prosent påstanden, mens 32 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 64 og 35 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 88 prosent påstanden, mens 10 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 84 og 14 prosent.

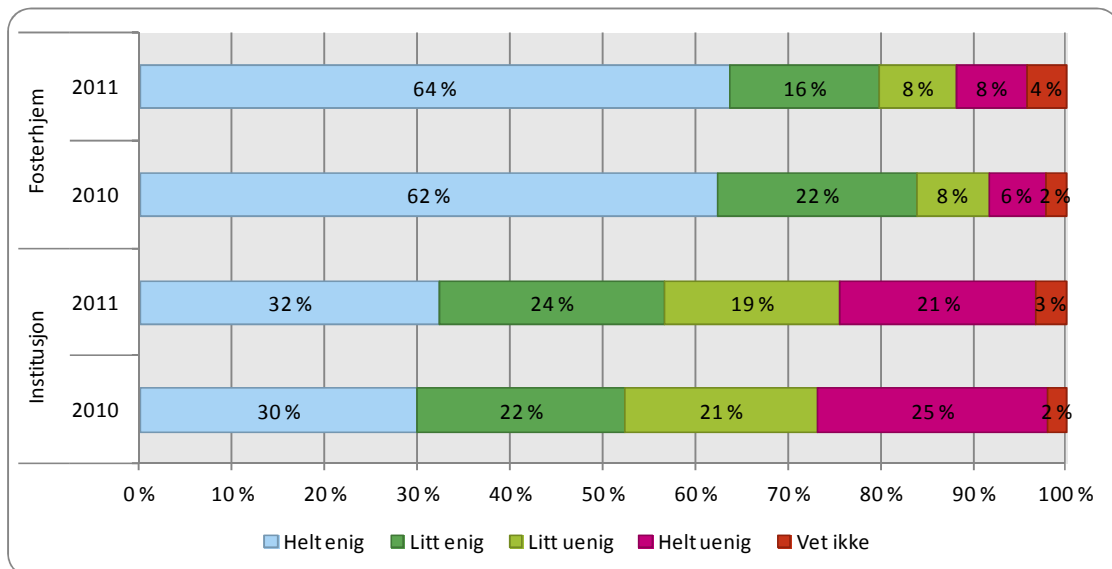
Figur 5-2: Jeg føler meg trygg her/hjemme (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg føler meg trygg her/ hjemme"

- Bekreftet 79 prosent **av alle barna** påstanden, mens 19 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 69 prosent påstanden, mens 28 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 69 og 28 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 91 prosent påstanden, mens 8 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 88 og 10 prosent.

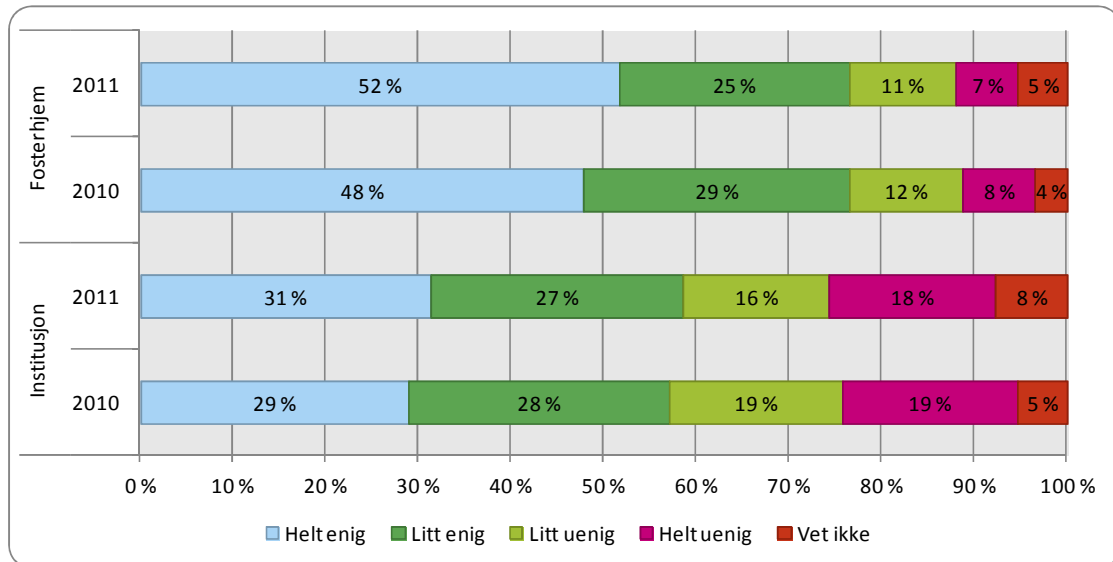
Figur 5-3: Jeg stoler på de voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg stoler på de voksne her"

- Bekreftet 67 prosent **av alle barna** påstanden, mens 30 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 56 prosent påstanden, mens 40 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 52 og 46 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 80 prosent påstanden, mens 16 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 84 og 14 prosent.

Figur 5-4: Jeg føler at voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine stoler på meg (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg føler at de voksne her stoler på meg"

- Bekreftet 66 prosent **av alle barna** påstanden, mens 27 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 58 prosent påstanden, mens 34 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 57 og 38 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 77 prosent påstanden, mens 18 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 77 og 20 prosent.

5.1.1 Oppsummering

I år som i fjor tyder undersøkelsen på at langt flere barn og unge som bor i fosterhjem enn i institusjoner opplever trygghet, tillit og at de har det bra. Andelen barn i fosterhjem som er trygge og har det bra er noen prosentpoeng høyere i år enn i 2010, men ellers er resultatene svært stabile sammenlignet med 2010.

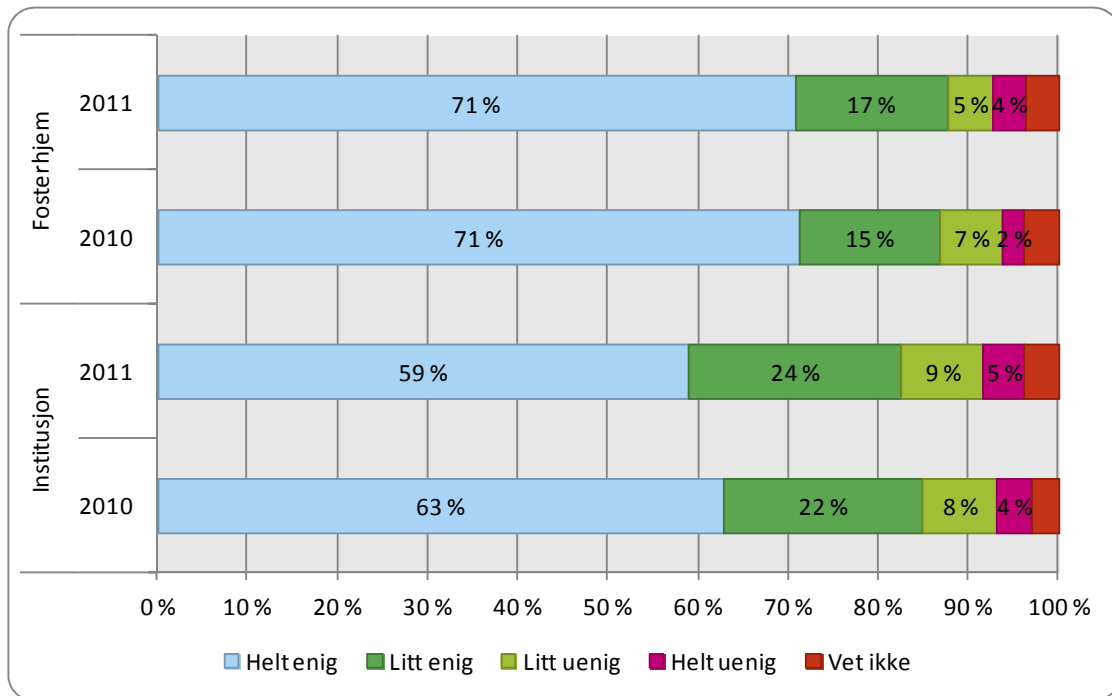
Blant barn og unge som bor på institusjon oppgir 65 prosent eller flere at de har det bra og er trygge, mens under 60 prosent opplever gjensidig tillit med de voksne i tiltaket. Rundt 30 prosent oppgir at de ikke har det bra eller er trygge. Andelen som oppgir at de ikke har det bra i institusjonen er 3 prosentpoeng lavere enn i 2010.

Til sammenligning opplever nesten 90 prosent av dem som bor i fosterhjem trygghet og føler seg hjemme der, og rundt 80 prosent opplever at det er gjensidig tillit mellom dem og fosterforeldrene. Dette er en liten økning i forhold til resultatene for 2010. 10 prosent har det ikke bra eller føler seg trygge i 2011.

5.2 Kommunikasjon med de voksne i tiltaket

I dette avsnittet fremstilles resultater på spørsmål som handler om hvordan barna og ungdommene opplever kommunikasjonen med fosterforeldrene sine eller de ansatte i institusjonen. Resultater fra 2010 og 2011 fremstilles i figur 5.5 til 5.9.

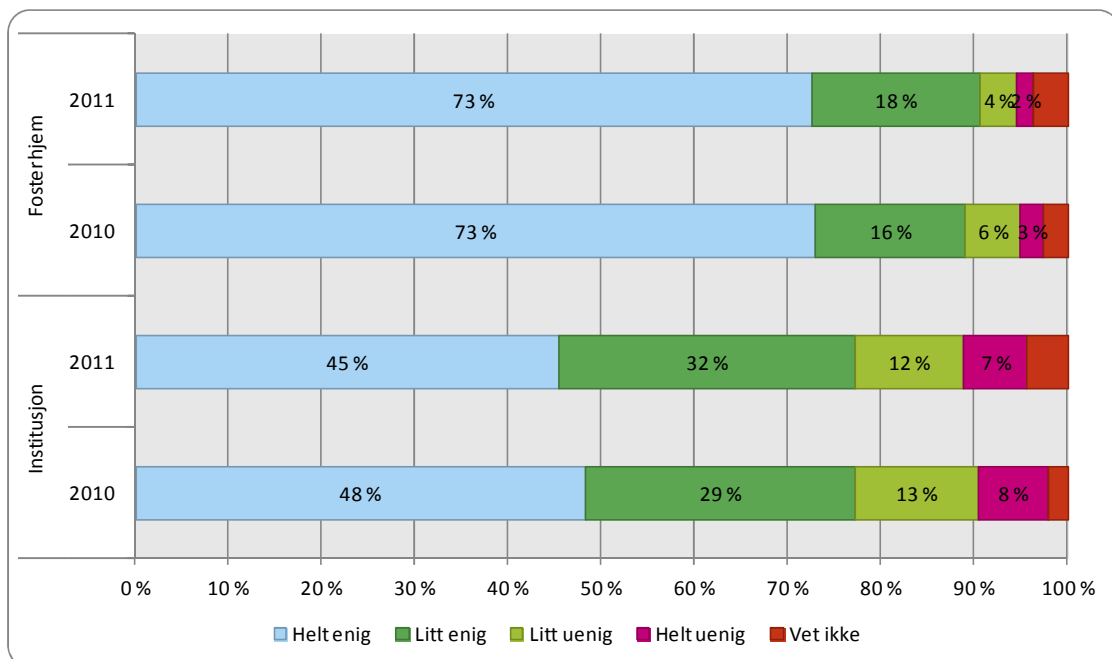
Figur 5-5: Jeg vet hvorfor jeg er her (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg vet hvorfor jeg er her"

- Bekreftet 85 prosent **av alle barna** påstanden, mens 11 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 83 prosent påstanden, mens 14 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 85 og 12 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 88 prosent påstanden, mens 9 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 86 og 9 prosent.

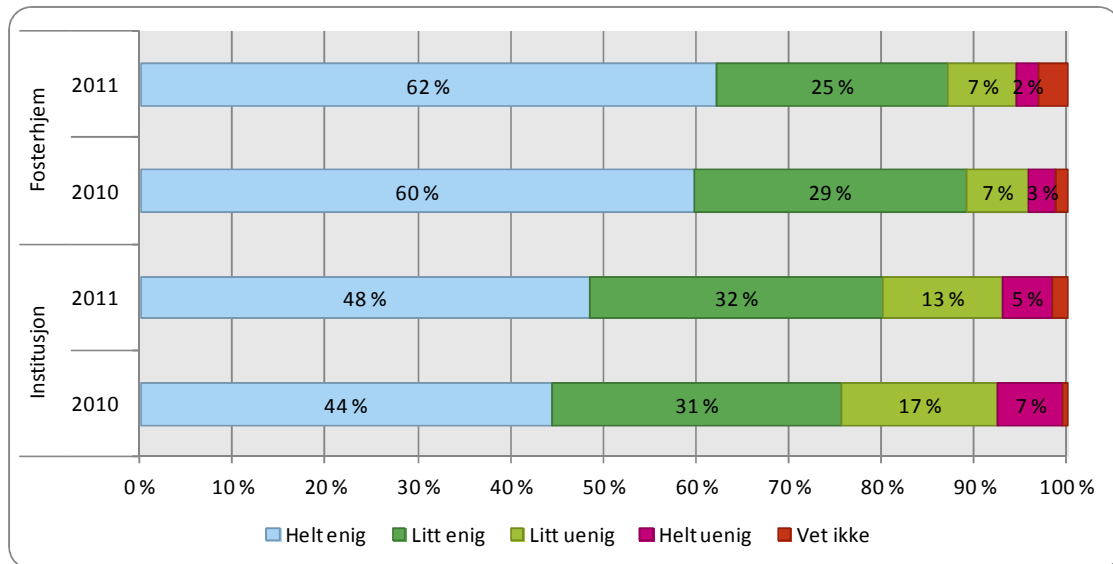
Figur 5-6: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine er interessert i hvordan jeg har det (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her er interessert i hvordan jeg har det"

- Bekreftet 83 prosent **av alle barna** påstanden, mens 13 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 77 prosent påstanden, mens 19 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 77 og 21 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 91 prosent påstanden, mens 6 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 89 og 9 prosent.

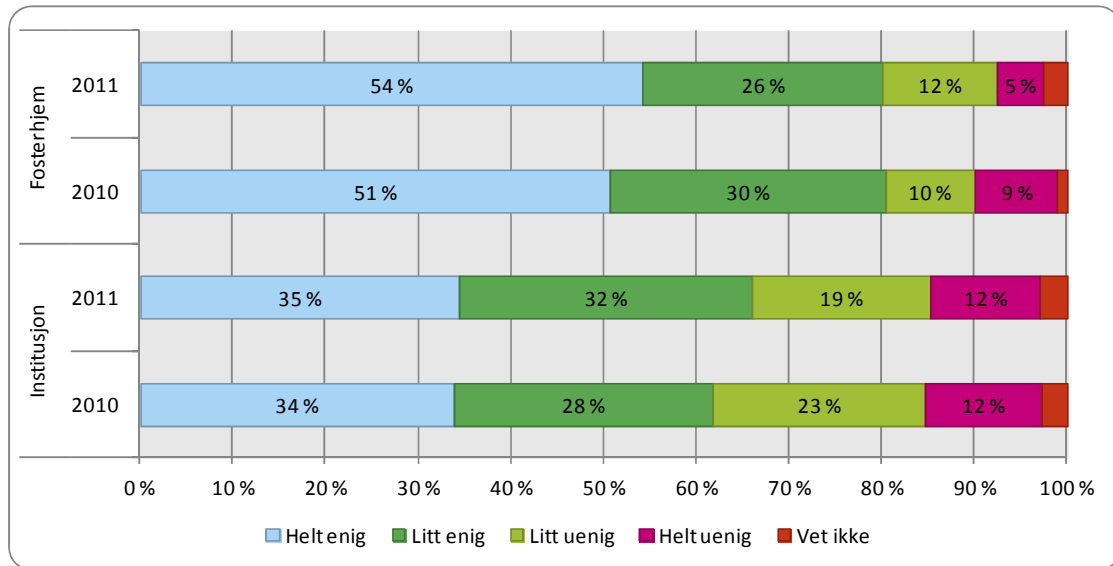
Figur 5-7: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine snakker på en måte som jeg skjønner (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her snakker på en måte som jeg skjønner"

- Bekreftet 83 prosent **av alle barna** påstanden, mens 15 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 80 prosent påstanden, mens 18 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 75 og 24 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 87 prosent påstanden, mens 9 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 89 og 10 prosent.

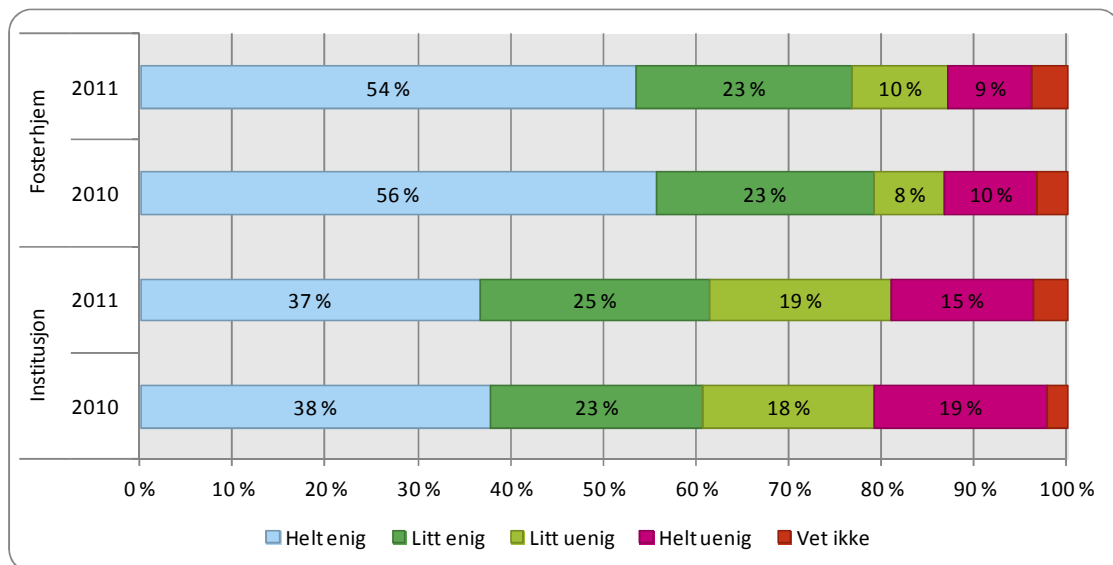
Figur 5-8: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine er lette å snakke med (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her er lette å snakke med"

- Bekreftet 72 prosent **av alle barna** påstanden, mens 25 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 67 prosent påstanden, mens 31 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 62 og 35 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 80 prosent påstanden, mens 17 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 81 og 19 prosent.

Figur 5-9: Jeg kan snakke med de voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine om ting jeg synes er vanskelig (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg kan snakke med de voksne her om ting jeg synes er vanskelig"

- Bekreftet 68 prosent **av alle barna** påstanden, mens 29 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 62 prosent påstanden, mens 34 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 61 og 37 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 77 prosent påstanden, mens 19 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 79 og 18 prosent.

5.2.1 Oppsummering

Forskjellen mellom barn og unge i de to tiltakstypene er minst når det gjelder hvorvidt de vet hvorfor de er i tiltaket. Resultatene tyder på at litt flere barn i fosterhjem enn i institusjon synes at de voksne kommuniserer godt med dem, og forskjellen er på rundt 10 prosentpoeng. Forskjellen er derimot om lag 20 prosent når det gjelder hvorvidt de voksne er lette å snakke med og om de kan snakke om vanskelige ting med dem.

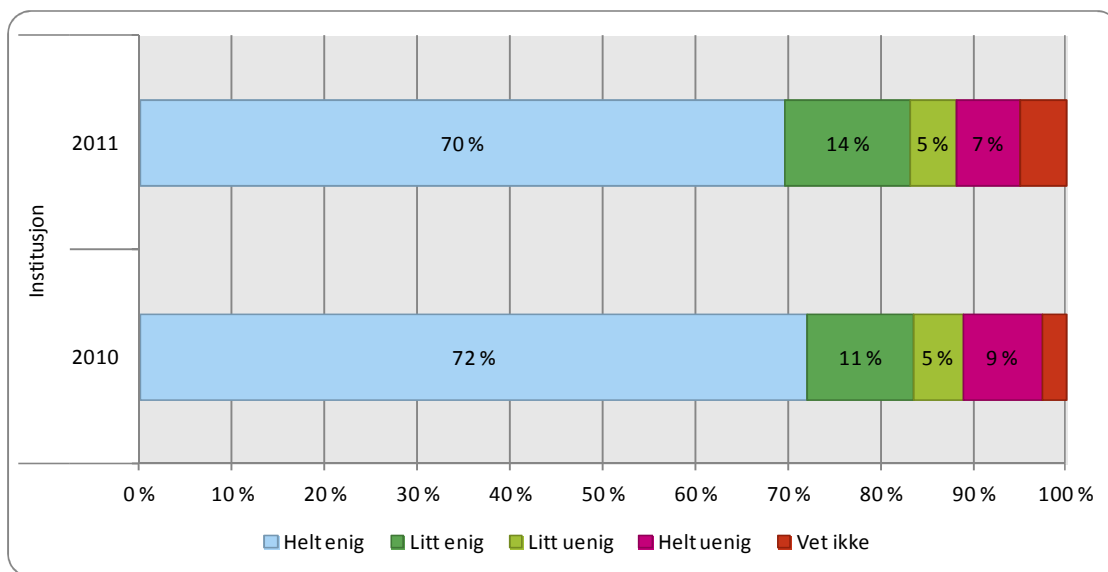
Rundt 80 prosent av barn og unge som bor i **institusjon** vet hvorfor de er der, opplever at de voksne er interessert i hvordan de har det, og synes de voksne snakker på en måte som de skjønner. Mer enn 60 prosent synes de voksne er lette å snakke med, og mener de kan snakke med dem om ting de synes er vanskelig. Resultatene er så å si like som i 2010, men det er en økning på 5 prosentpoeng i andelen som synes de voksne er lette å snakke med/ snakker på en måte de skjønner.

Blant barn og unge som bor i statlige **fosterhjem** er det rundt 90 prosent som vet hvorfor de er der, som opplever at de voksne er interessert i hvordan de har det, og synes de voksne snakker på en måte som de skjønner. Rundt 80 prosent synes de voksne er lette å snakke med, og mener de kan snakke med dem om ting de synes er vanskelig. Resultatene er så å si sammenfallende med undersøkelsen fra 2010.

5.3 Systemer for kommunikasjon i institusjonene

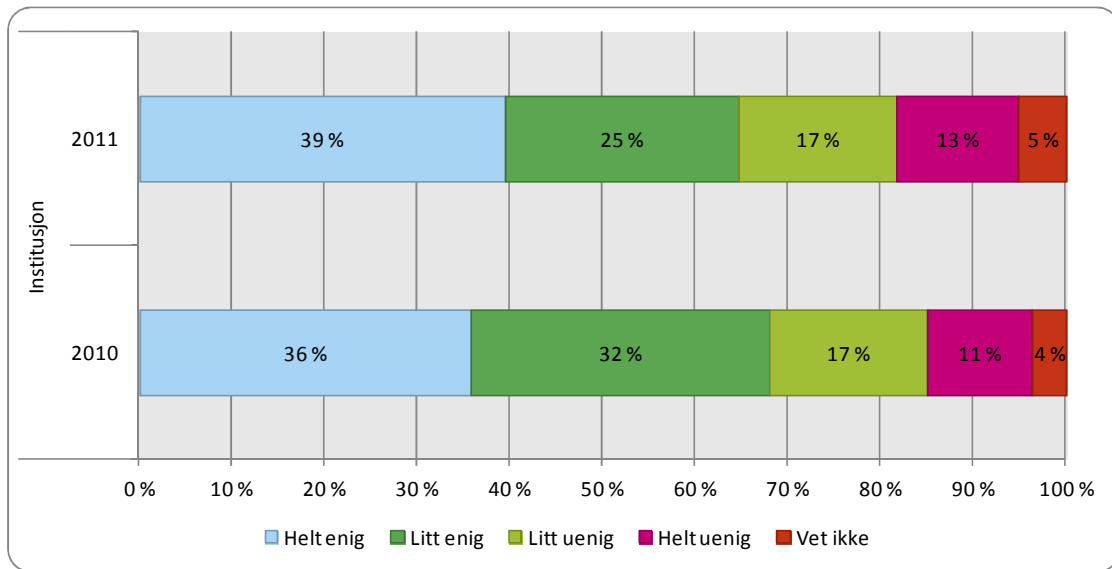
Kommunikasjonsutfordringen kan være større for barn og unge som bor i institusjon siden det er flere barn/ungdom og flere ansatte. Derfor er det rettet noen spørsmål til disse barna/ ungdommene om institusjonens systemer for kommunikasjon så som om de har kontaktperson og faster møter. Resultatene presenteres i figur 5.10 til 5.14.

Figur 5-10: Jeg har en fast kontaktperson her jeg bor (n2010=466, n2011=530)



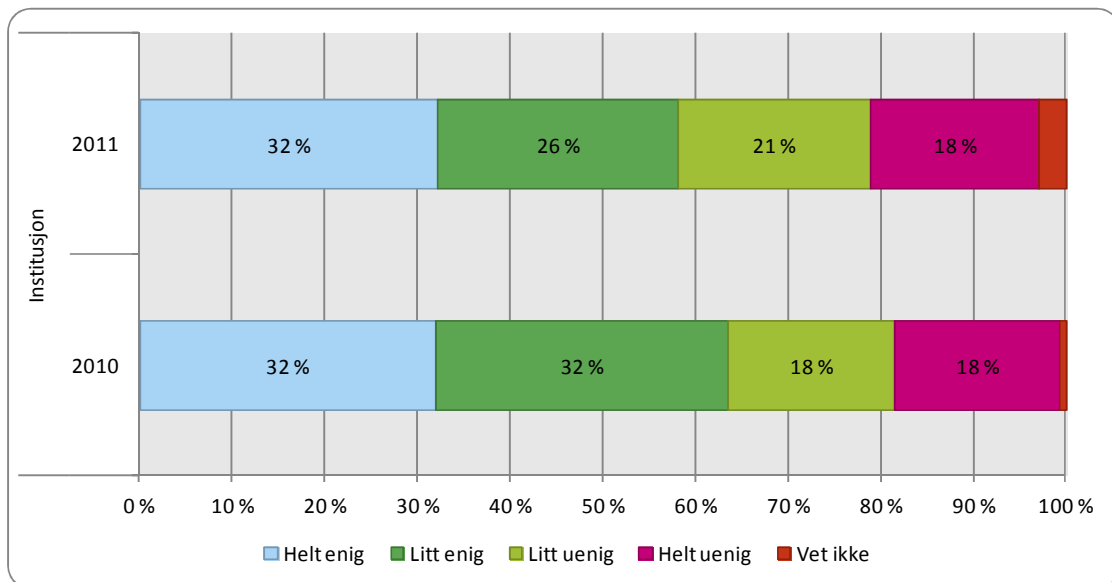
På påstanden "Jeg har en fast kontaktperson her jeg bor" oppga henholdsvis 70 og 14 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 5 og 7 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 5 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 84 prosent bekreftet påstanden, mens 12 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 83 og 14 prosent.

Figur 5-11: Her er det faste møter hvor jeg kan snakke med de voksne (n2010=466, n2011=530)



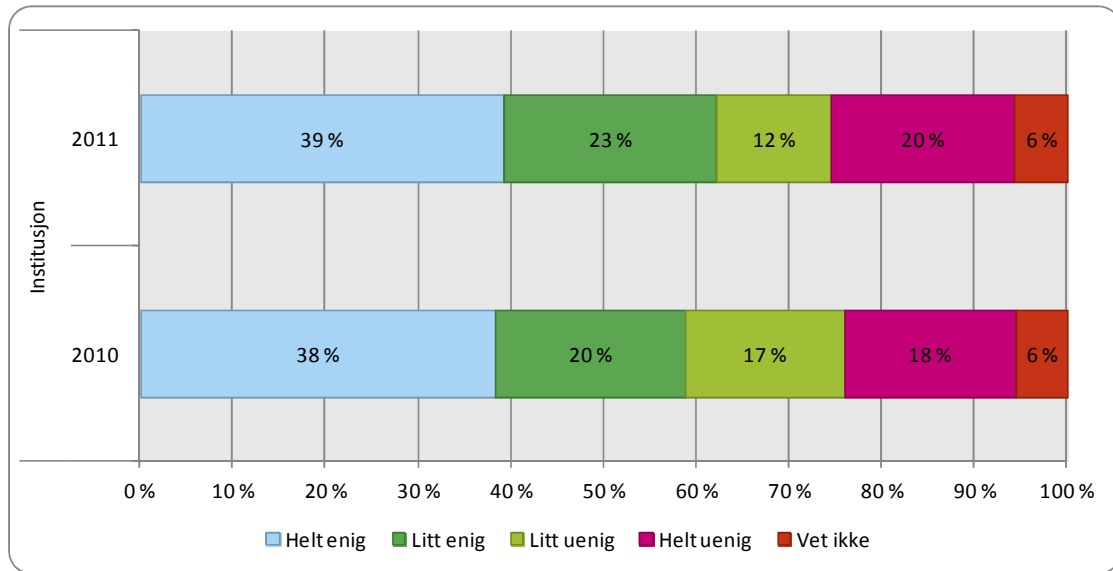
På påstanden "Her er det faste møter hvor jeg kan snakke med de voksne" oppga henholdsvis 39 og 25 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 17 og 13 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 5 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 64 prosent bekreftet påstanden, mens 30 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 68 og 28 prosent.

Figur 5-12: De voksne her forteller meg om hva som skal skje framover (n2010=466, n2011=530)



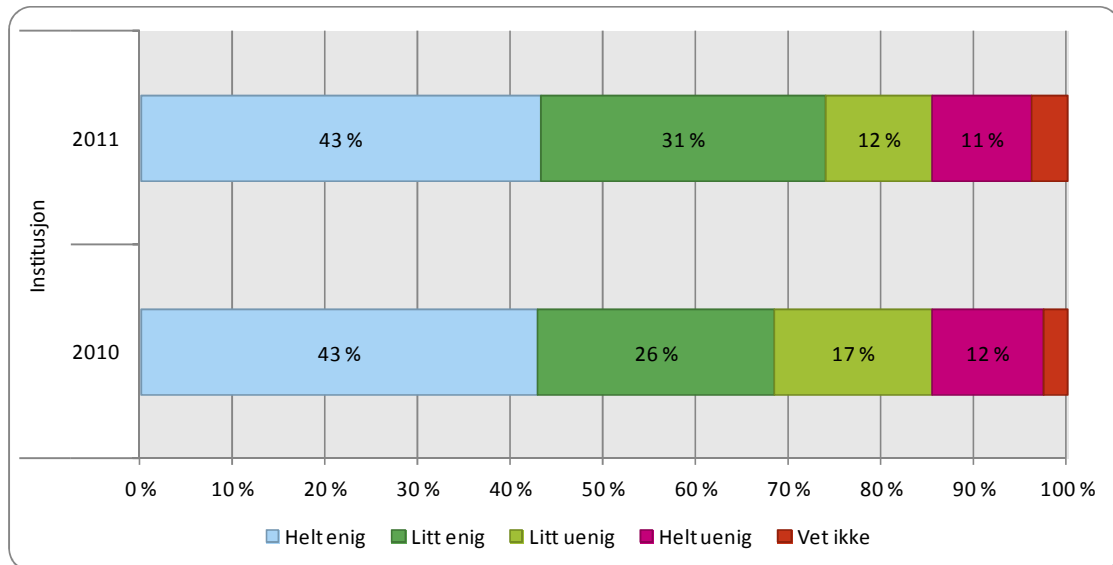
På påstanden "De voksne her forteller meg om hva som skal skje framover" oppga henholdsvis 32 og 26 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 21 og 18 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 3 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 58 prosent bekreftet påstanden, mens 39 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 64 og 36 prosent.

Figur 5-13: Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg bor (n2010=466, n2011=530)



På påstanden "Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg" oppga henholdsvis 39 og 23 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 12 og 20 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 6 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 62 prosent bekreftet påstanden, mens 32 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 58 og 35 prosent.

Figur 5-14: De voksne her samarbeider om å hjelpe meg (n2010=466, n2011=530)



På påstanden "De voksne her samarbeider om å hjelpe meg" oppga henholdsvis 43 og 31 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 12 og 11 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 4 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 74 prosent bekreftet påstanden, mens 23 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 69 og 29 prosent.

5.3.1 Oppsummering

I underkant av en tredjedel av barna og ungdommene institusjonene ikke benytter faste møter som en arena for kommunikasjon med de som bor der. Heller ikke alle har en fast kontaktperson å forholde seg til. Det er en forbedring i resultatene som gjelder de voksnes samarbeid om å hjelpe barna/ ungdommene, og om de blir fortalt om hvilke rettigheter de har på stedet.

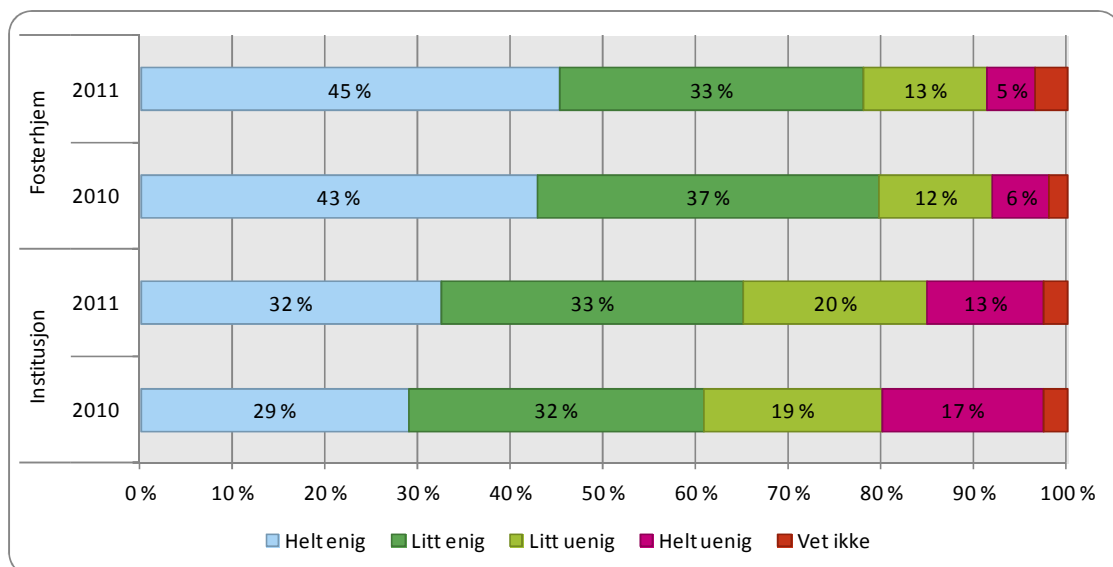
Samtidig er det en resultatnedgang fra 2010 til 2011 er hvorvidt de voksne forteller barna/ ungdommene om hva som skal skje fremover (reduksjon med 6 prosentpoeng).

Over 80 prosent av barn og unge i institusjon har en fast kontaktperson, og dette er så å si likt som i 2010-undersøkelsen. Det er 30 prosent som oppgir at det ikke er faste møter der de kan snakke med de voksne, og dette er et par prosentpoeng høyere enn i 2010. Den største resultatnedgangen fra 2010 til 2011 er hvorvidt de voksne forteller barna/ ungdommene om hva som skal skje fremover (reduksjon med 6 prosentpoeng). Årets resultater viser imidlertid forbedring når det gjelder hvorvidt de voksne samarbeider om å hjelpe dem (5 prosentpoeng), og om de blir fortalt om hvilke rettigheter de har på stedet (4 prosentpoeng).

5.4 Medvirkning

I dette avsnittet fremstilles resultater på spørsmål som handler om hvordan barn og ungdom opplever medvirkning der de bor. Resultatene fremstilles i figur 5.15 til 5.18.

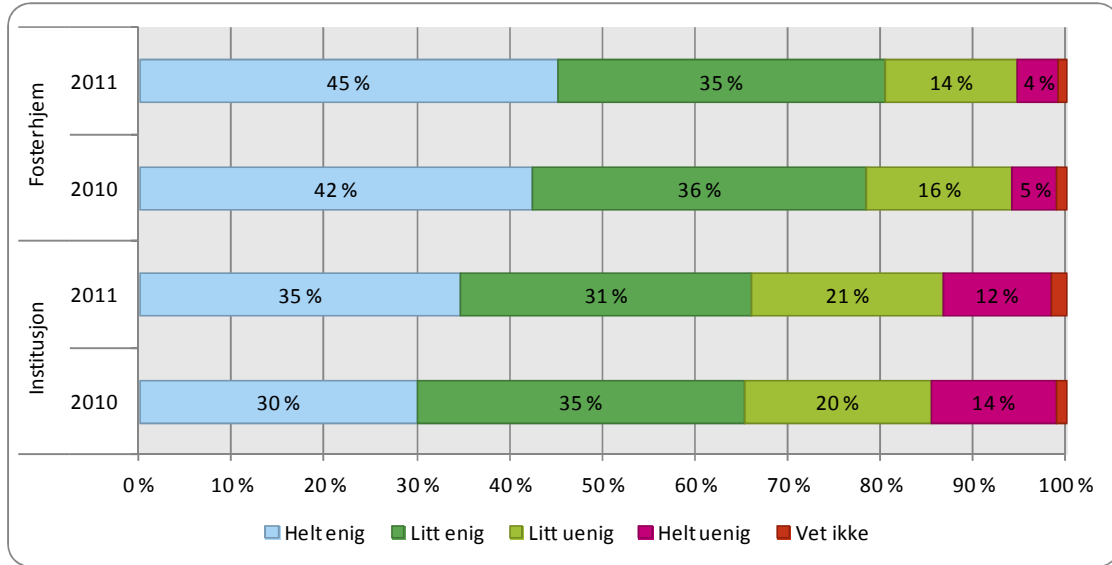
Figur 5-15: Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg"

- Bekreftet 71 prosent **av alle barna** påstanden, mens 27 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 65 prosent påstanden, mens 33 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 61 og 36 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 78 prosent påstanden, mens 18 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 80 og 18 prosent.

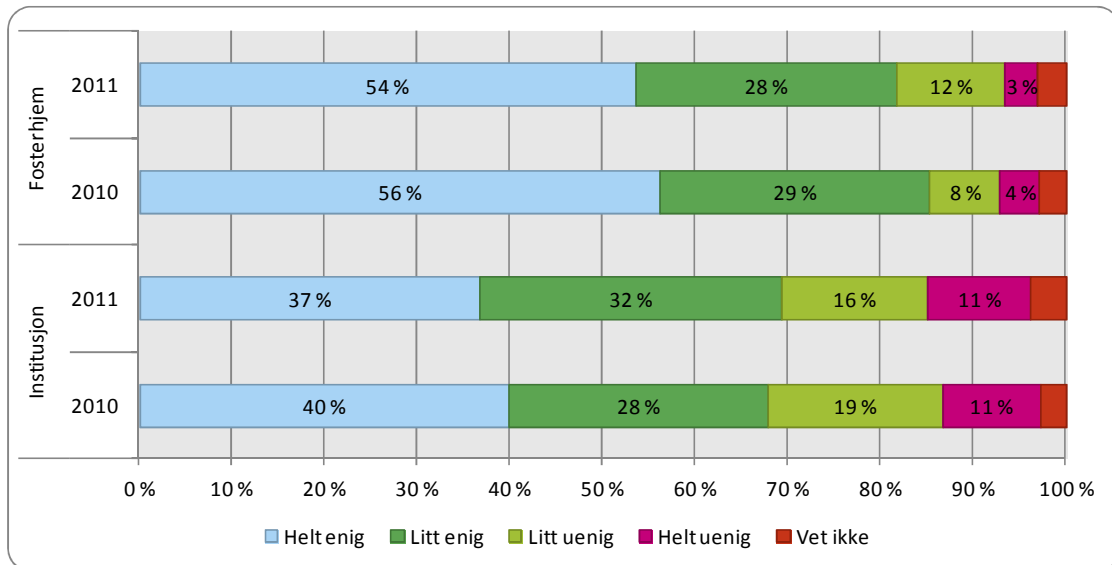
Figur 5-16: Her får jeg være med å bestemme over hverdagen min (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Her får jeg være med å bestemme over hverdagen min"

- Bekreftet 72 prosent **av alle barna** påstanden, mens 27 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 66 prosent påstanden, mens 33 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 65 og 34 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 80 prosent påstanden, mens 18 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 78 og 21 prosent.

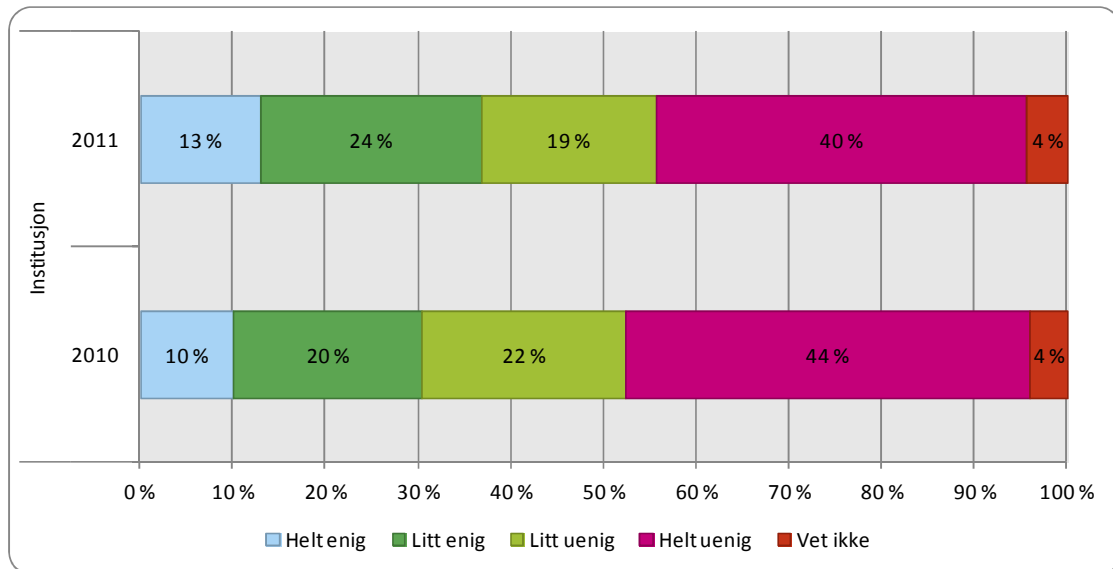
Figur 5-17: Her får jeg være med å bestemme hva jeg skal få hjelp til (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Her får jeg være med å bestemme hva jeg skal få hjelp til"

- Bekreftet 75 prosent **av alle barna** påstanden, mens 22 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 69 prosent påstanden, mens 27 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 68 og 30 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 82 prosent påstanden, mens 15 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 85 og 12 prosent.

Figur 5-18: Jeg får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde på stedet der jeg bor (n2010=466, n2011=530)



På påstanden "Jeg får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde på stedet der jeg bor" oppga henholdsvis 13 og 24 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 19 og 40 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 4 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 37 prosent bekreftet påstanden, mens 59 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 30, 66 og 4 prosent.

5.4.1 Oppsummering

Blant barn og unge i institusjon er det over 60 prosent som oppgir at de får være med å bestemme viktige ting om seg selv, over hverdagen sin, og hva de skal få hjelp til. Bare 37 prosent oppgir at de får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde på stedet de bor, men det er en økning på 7 prosentpoeng i forhold til i fjor. Det er også en liten forbedring når det gjelder hvorvidt de får være med og bestemme hva de skal få hjelp til (økning på 4 prosentpoeng), mens på de øvrige spørsmålene er det en beskjeden økning på 1 prosentpoeng fra 2010.

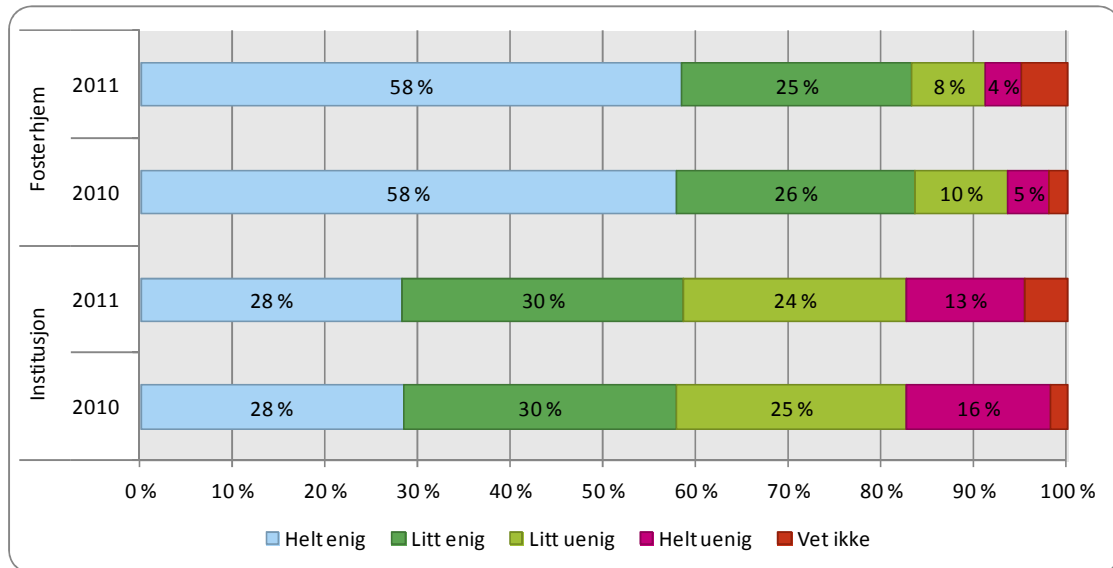
Blant barn og unge i fosterhjem bekrefter om lag 80 prosent de ulike påstandene. Det er kun på påstanden om medvirkning i hverdagen at resultatene er bedre i 2011 enn i 2010 (2 prosentpoeng økning), mens den største reduksjonen gjelder hvorvidt de får bestemme hva de skal få hjelp til (3 prosentpoeng reduksjon).

Resultatene tyder på at barn og unges medvirkning i institusjon er litt bedre i år enn i fjor, mens blant barn og unge i fosterhjem kan det være snakk om en liten nedgang. Likevel tyder resultatene på at nesten 20 prosent flere barn og unge i fosterhjem at de får være med å bestemme over livet sitt enn det barn og unge i institusjon opplever.

5.5 Voksnes tilgjengelighet og bistand

I dette avsnittet fremstilles resultater som handler om barna og ungdommene opplever at de voksne i institusjonen eller fosterforeldrene har nok tid til dem, og om de får hjelp både til praktiske gjøremål og til å mestre skole og familieferhold. Resultatene presenteres i figur 5.19 til 5.25.

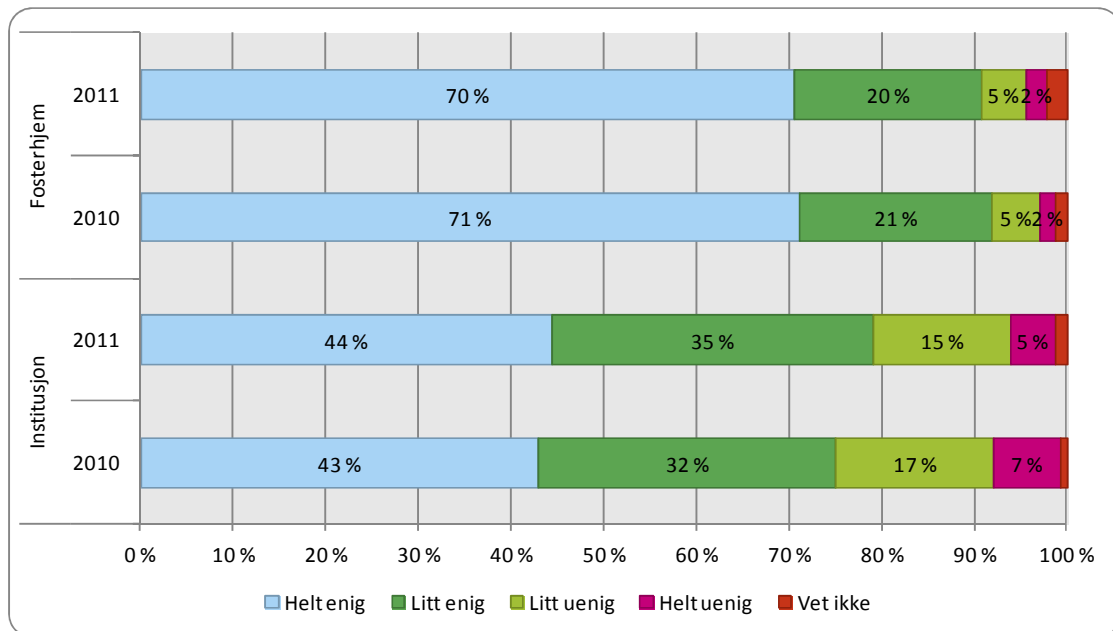
Figur 5-19: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine har nok tid til meg (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her har nok tid til meg"

- Bekreftet 69 prosent **av alle barna** påstanden, mens 26 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 58 prosent påstanden, mens 37 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 58 og 41 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 83 prosent påstanden, mens 12 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 84 og 15 prosent.

Figur 5-20: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg når jeg trenger det (n2010=777, n2011=913)

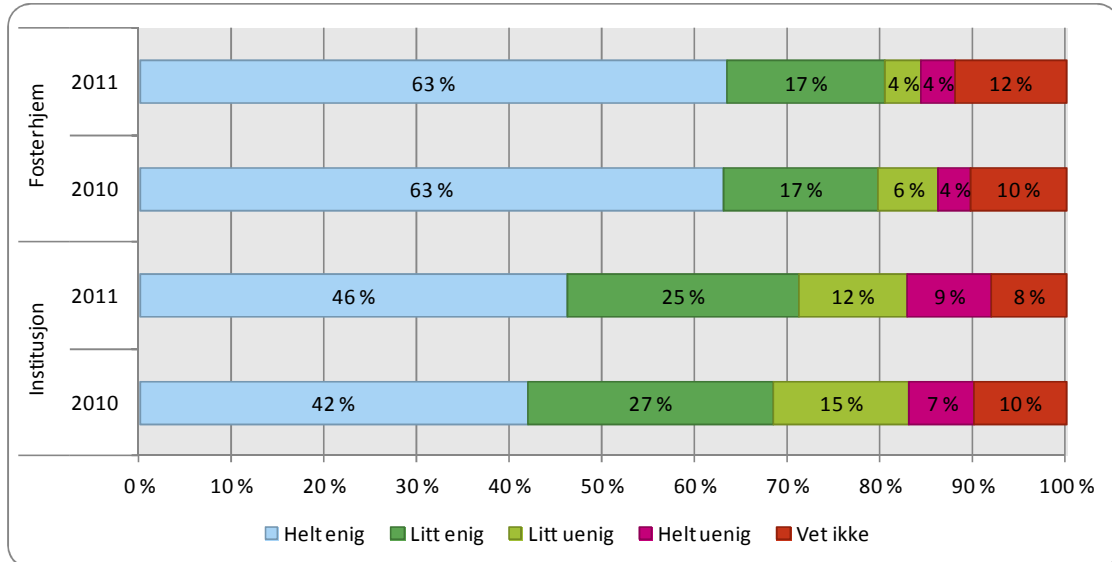


På påstanden "De voksne her hjelper meg når jeg trenger det"

- Bekreftet 84 prosent **av alle barna** påstanden, mens 15 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 79 prosent påstanden, mens 20 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 75 og 24 prosent.

- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 90 prosent påstanden, mens 7 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 92 og 7 prosent.

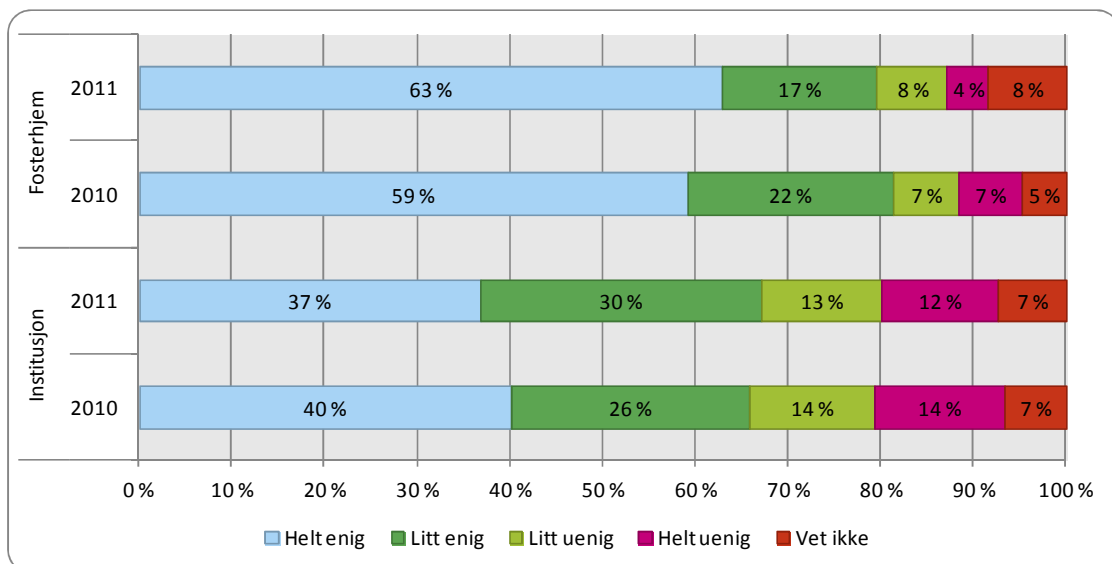
Figur 5-21: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg når jeg vil snakke med min saksbehandler i barnevernet (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her hjelper meg når jeg vil snakke med min saksbehandler i barnevernet"

- Bekreftet 75 prosent **av alle barna** påstanden, mens 13 prosent avkreftet den. 10 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 71 prosent påstanden, mens 21 prosent besvarte det negativt. 8 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 69, 22 og 10 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 80 prosent påstanden, mens 8 prosent avkreftet den. 12 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 80, 10 og 10 prosent.

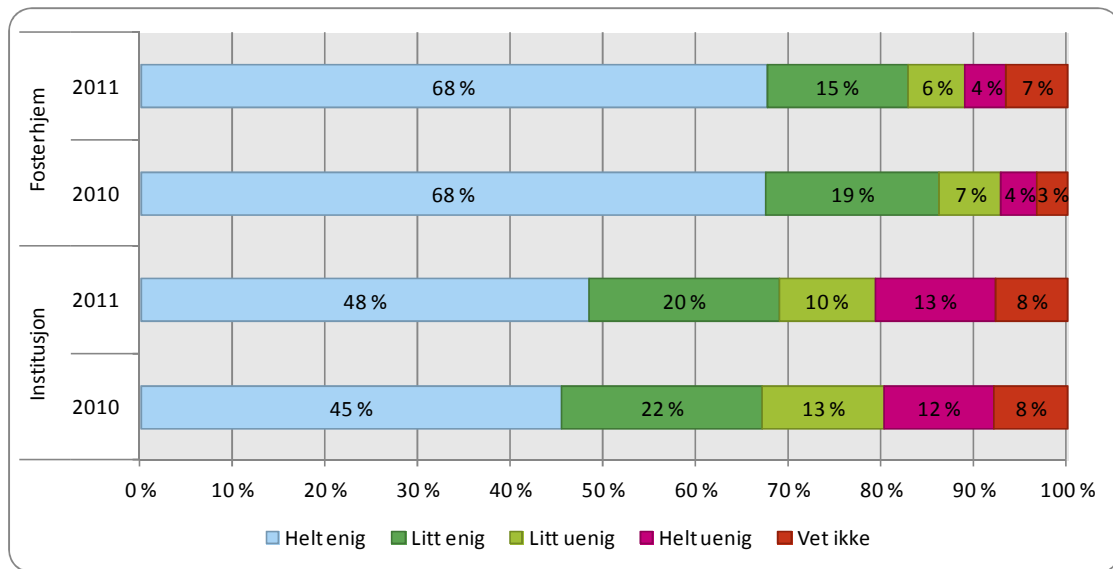
Figur 5-22: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min".

- Bekreftet 73 prosent **av alle barna** påstanden, mens 20 prosent avkreftet den. 8 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 67 prosent påstanden, mens 25 prosent besvarte det negativt. 7 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 66, 28 og 7 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 80 prosent påstanden, mens 12 prosent avkreftet den. 8 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 81, 14 og 5 prosent.

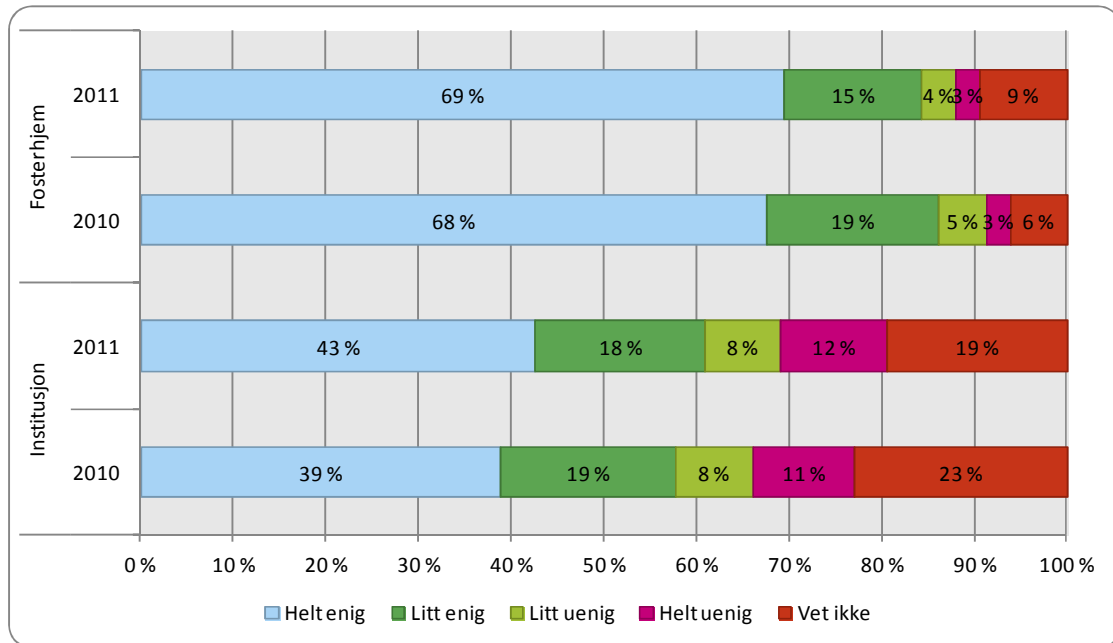
Figur 5-23: De voksne her / fosterforeldrene mine/ foreldrene mine oppmuntrer meg til å gå på skolen (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her oppmuntrer meg til å gå på skolen"

- Bekreftet 75 prosent **av alle barna** påstanden, mens 18 prosent avkreftet den. 7 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 68 prosent påstanden, mens 23 prosent besvarte det negativt. 8 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 67, 25 og 8 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 83 prosent påstanden, mens 10 prosent avkreftet den. 7 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 87, 11 og 3 prosent.

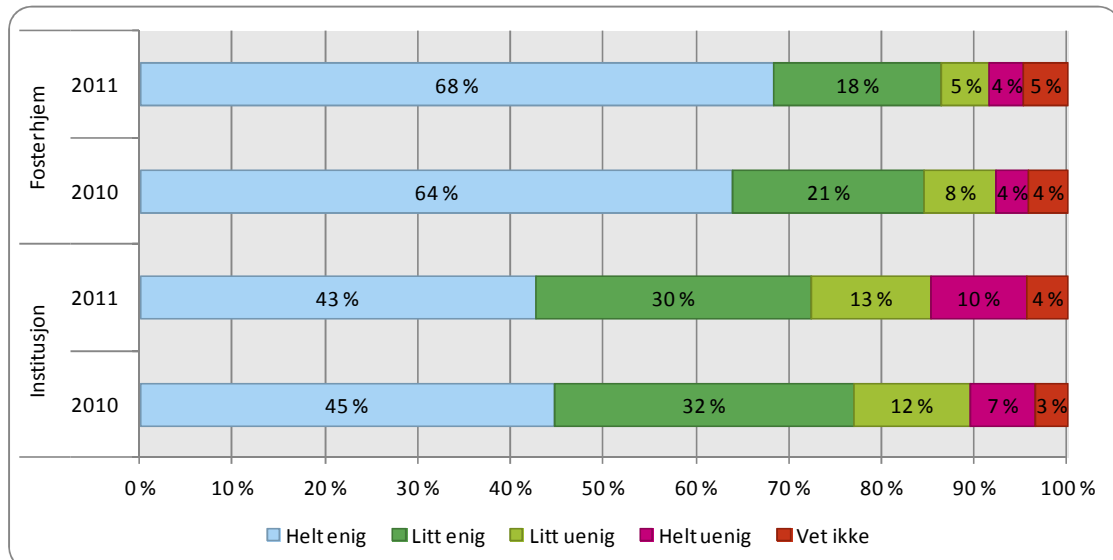
Figur 5-24: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg med leksene når jeg trenger det (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg med leksene når jeg trenger det"

- Bekreftet 71 prosent **av alle barna** påstanden, mens 14 prosent avkreftet den. 15 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 61 prosent påstanden, mens 20 prosent besvarte det negativt. 19 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 58, 19 og 23 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 84 prosent påstanden, mens 7 prosent avkreftet den. 9 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 87, 8 og 6 prosent.

Figur 5-25: De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "De voksne her/ fosterforeldrene mine/ foreldrene mine hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden"

- Bekreftet 78 prosent **av alle barna** påstanden, mens 18 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 73 prosent påstanden, mens 23 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 77 og 19 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 86 prosent påstanden, mens 9 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 85 og 12 prosent.

5.5.1.1 Oppsummering

Blant barn og unge som bor i institusjon oppgir 58 prosent at de voksne har nok tid til dem, og resultatet er likt som i 2010. Nesten 80 prosent bekrefter at de voksne hjelper dem når de trenger det. Dette synker til rundt 70 prosent på de konkrete spørsmålene om hjelp til å snakke med saksbehandler, til å ha et bedre forhold til familien sin, og til å være med på aktiviteter på fritiden. Nesten 70 prosent oppgir at de voksne oppmuntrer dem til å gå på skolen, mens vel 60 prosent oppgir at de får hjelp til leksene når de trenger det. Sammenlignet med 2010 er resultatene stort sett stabile eller noen få prosentpoeng høyere. Økningen er størst når det gjelder at de voksne hjelper når barnet/ ungdommen trenger det (4 prosentpoeng økning), og hjelp til lekser (3 prosentpoeng økning). Samtidig er det en reduksjon når det gjelder hjelp til å delta på fritidsaktiviteter (4 prosentpoeng reduksjon).

90 prosent av barna og ungdommene som bor i fosterhjem oppgir at fosterforeldrene hjelper dem når de trenger det. Også her er andelen litt lavere på de konkrete spørsmålene, og mellom 80 og 90 prosent bekrefter at fosterforeldrene hjelper dem når de vil snakke med saksbehandler, til å ha et bedre forhold til familien sin, og til å delta på fritidsaktiviteter. Over 80 prosent mener de blir oppmuntret til å gå på skole og at de får hjelp med leksene når de trenger det. Resultatene er stort sett stabile sammenlignet med resultatene for 2010, men en reduksjon på hhv 4 og 3 prosentpoeng når det gjelder oppmuntring til å gå på skole og å få hjelp med leksene ved behov.

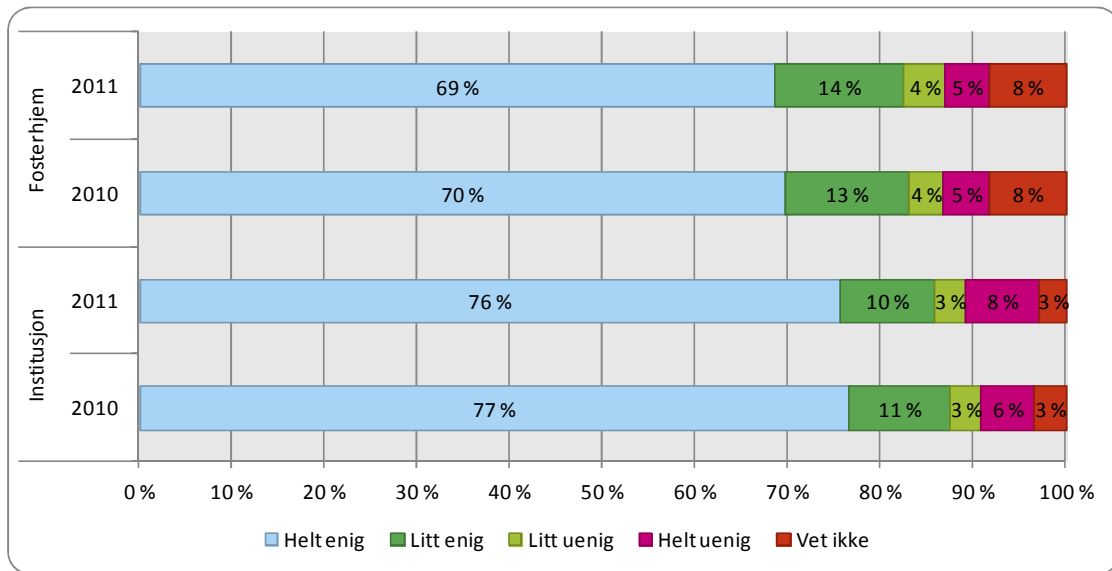
Funnene omkring hjelp til lekser er særlig interessante. På dette spørsmålet er forskjellen mellom fosterhjem og institusjon over 20 prosent. Samtidig er det en reduksjon sammenlignet med 2010, da forskjellen var nesten 30 prosent. Det tyder med andre ord på at flere barn og unge i institusjon får hjelp til leksene i 2011 enn i 2010, mens det motsatte er tilfelle for barn og unge i fosterhjem.

5.6 Kontakt og kommunikasjon med kommunalt barnevern

Selv om barna og ungdommene bor i et statlig tiltak, er det den kommunale barneverntjenesten som har det primære ansvaret for barnet eller ungdommen. I saker der foreldre er fratatt omsorgen er det den kommunale barneverntjenesten som har omsorgsansvaret. Ansvarer innebærer blant annet å føre tilsyn og kontroll med at barnet har det bra, og sørge for at det utarbeides en tiltaksplan eller en omsorgsplan. Barnet eller ungdommen skal så langt det er mulig delta i å utarbeide planen. Ved plassering i fosterhjem skal det også oppnevnes en tilsynsfører som skal kontrollere at barnet får tilfredsstillende omsorg i fosterhjemmet, og vedkommende skal besøke barnet minst 4 ganger i året.

Da spørreskjemaet for undersøkelsen ble utarbeidet i 2010, var det barn og ungdom selv som kom med innspill om at spørsmål knyttet til kommunal saksbehandler ble inkludert i undersøkelsen. Resultatene presenteres i figur 5.26 til 5.32.

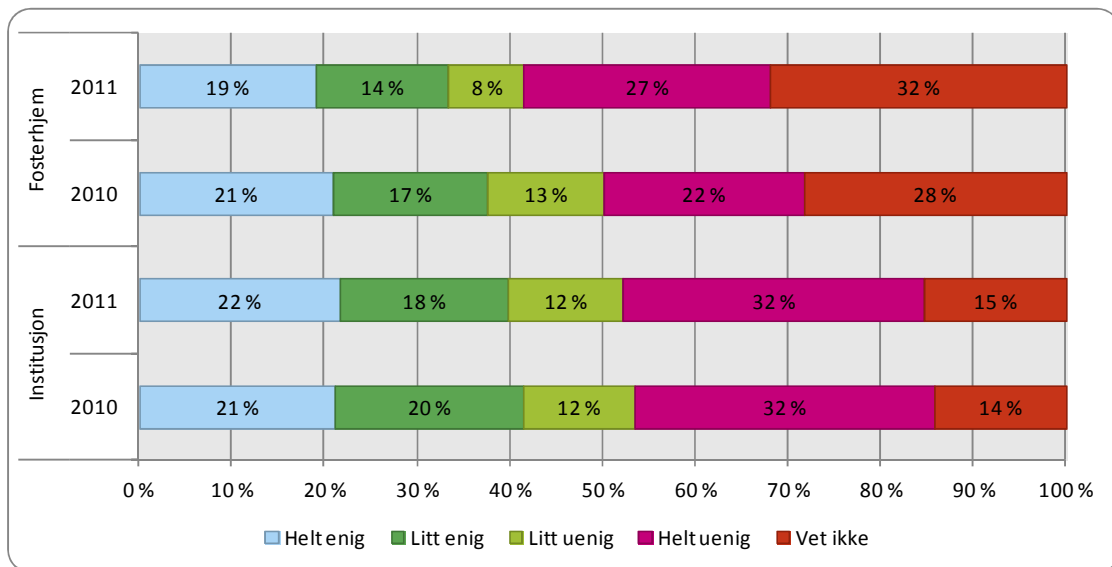
Figur 5-26: Jeg vet hvem som er min saksbehandler i barnevernet (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg vet hvem som er min saksbehandler i barnevernet"

- Bekreftet 85 prosent **av alle barna** påstanden, mens 11 prosent avkreftet den. 5 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 86 prosent påstanden, mens 11 prosent besvarte det negativt. 3 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 88, 9 og 3 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 83 prosent påstanden, mens 9 prosent avkreftet den. 8 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 83, 9 og 8 prosent.

Figur 5-27: Jeg får være med å skrive tiltaksplanen/omsorgsplanen min (n2010=777, n2011=913)

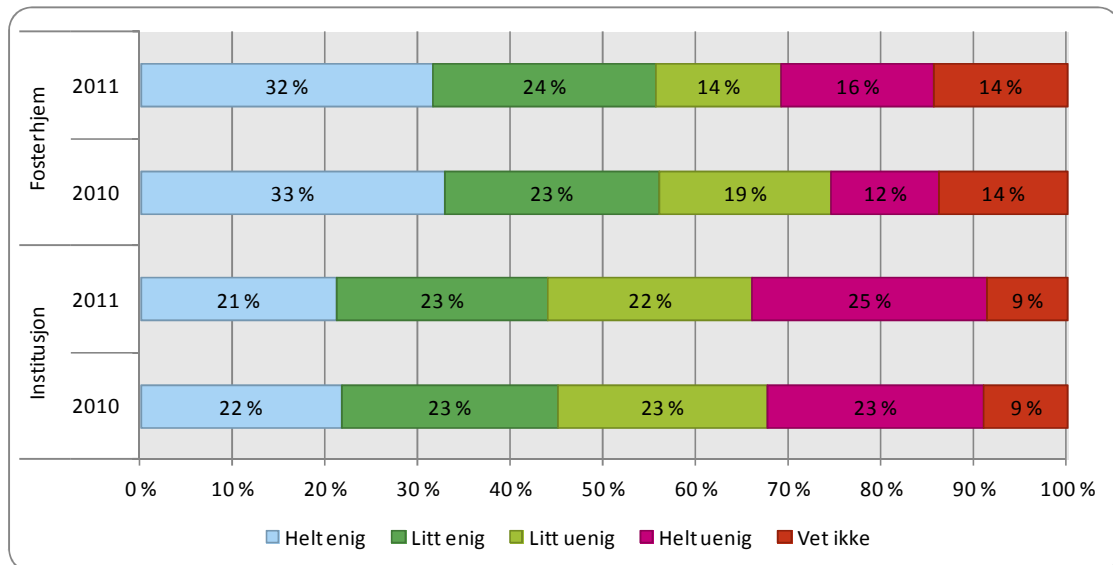


På påstanden "Jeg får være med å skrive tiltaksplanen/omsorgsplanen min"

- Bekreftet 38 prosent **av alle barna** påstanden, mens 41 prosent avkreftet den. 22 prosent oppga "vet ikke".

- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 40 prosent påstanden, mens 44 prosent besvarte det negativt. 15 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 41, 44 og 14 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 33 prosent påstanden, mens 35 prosent avkreftet den. 32 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 38, 35 og 28 prosent.

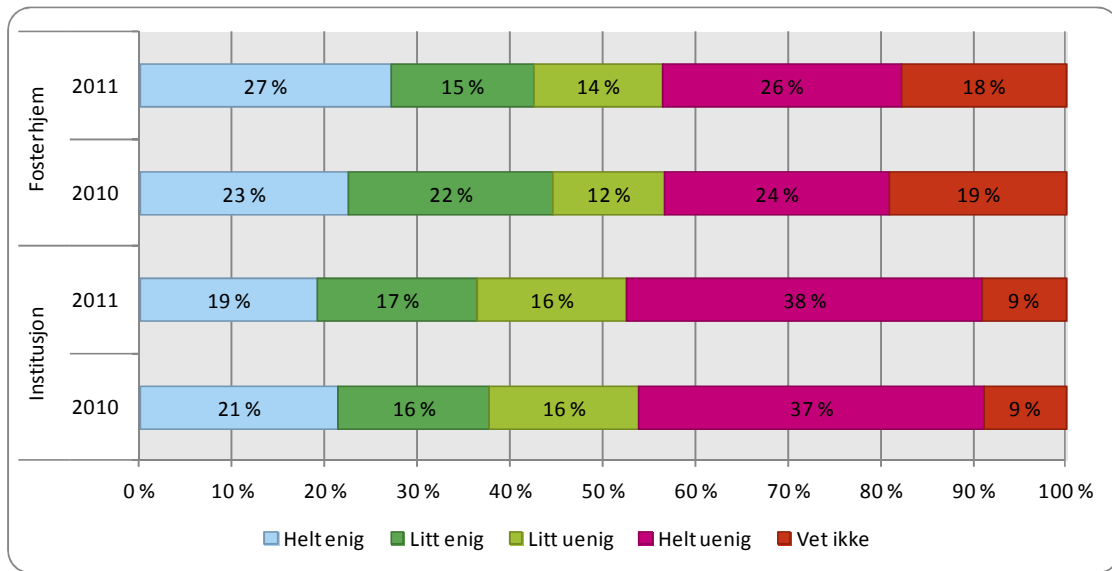
Figur 5-28: Det er lett å komme i kontakt med saksbehandleren min (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Det er lett å komme i kontakt med min saksbehandler"

- Bekreftet 49 prosent **av alle barna** påstanden, mens 41 prosent avkreftet den. 11 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 44 prosent påstanden, mens 47 prosent besvarte det negativt. 9 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 45, 46 og 9 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 56 prosent påstanden, mens 30 prosent avkreftet den. 14 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 56, 31 og 14 prosent.

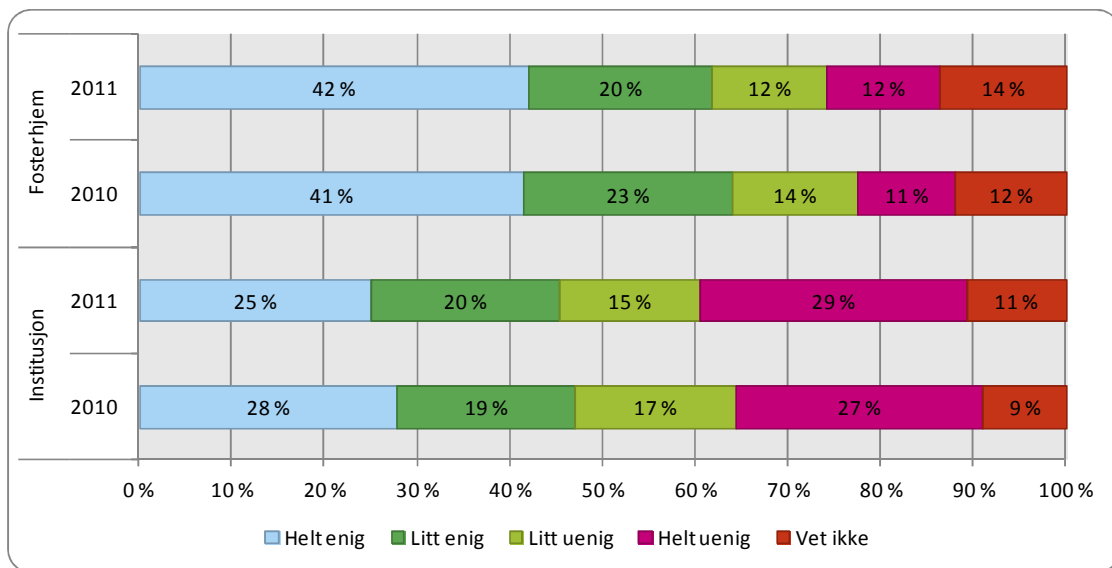
Figur 5-29: Jeg får vite hva som står i rapporter som skrives om meg (n2010=777, n2011=913)



På påstanden "Jeg får vite hva som står i rapporter som skrives om meg"

- Bekreftet 39 prosent **av alle barna** påstanden, mens 48 prosent avkreftet den. 13 prosent oppga "vet ikke".
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 36 prosent påstanden, mens 54 prosent besvarte det negativt. 9 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 37, 53 og 9 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 42 prosent påstanden, mens 40 prosent avkreftet den. 18 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 45, 36 og 19 prosent.

Figur 5-30: Saksbehandleren min gjør en god jobb for meg (n2010=777, n2011=913)

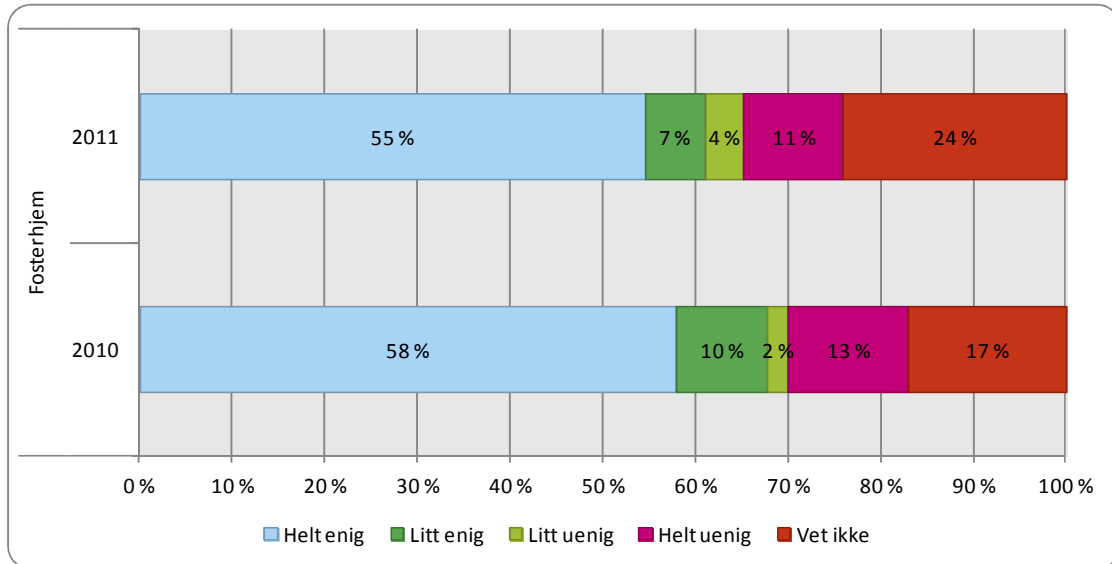


På påstanden "Saksbehandleren min gjør en god jobb for meg"

- Bekreftet 52 prosent **av alle barna** påstanden, mens 36 prosent avkreftet den. 12 prosent oppga "vet ikke".

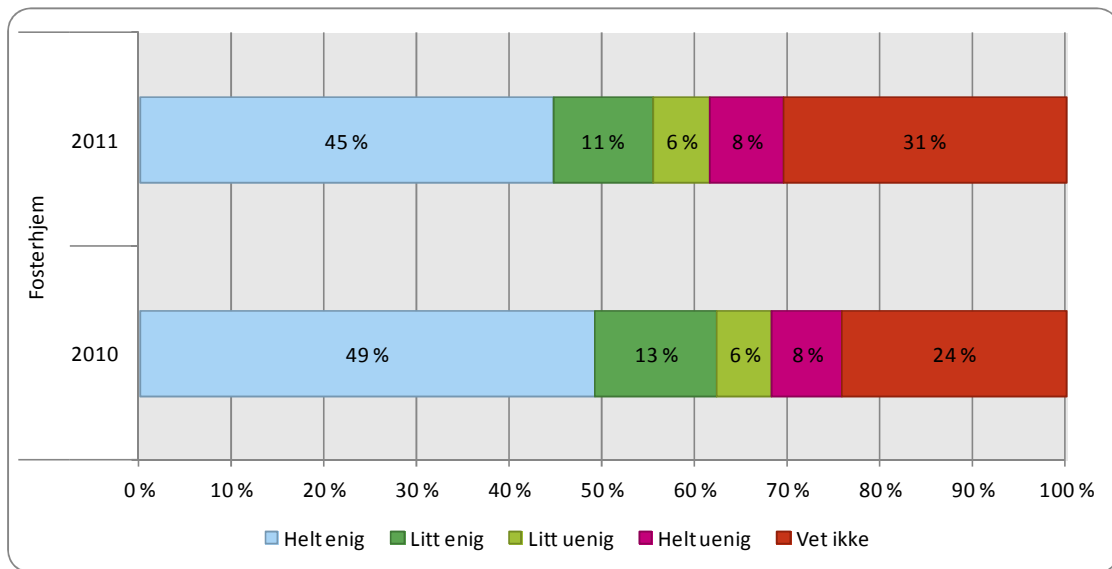
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 45 prosent påstanden, mens 44 prosent besvarte det negativt. 11 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 47, 44 og 9 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 62 prosent påstanden, mens 24 prosent avkreftet den. 14 prosent oppga "vet ikke". I 2010 var tallene henholdsvis 64, 25 og 12 prosent.

Figur 5-31: Jeg vet hvem min tilsynsfører er (n2010=311, n2011=383)



På påstanden "Jeg vet hvem min tilsynsfører er" oppga henholdsvis 55 og 7 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 4 og 11 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 24 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 62 prosent bekreftet påstanden, mens 15 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 68, 15 og 17 prosent.

Figur 5-32: Min tilsynsfører bryr seg om hvordan jeg har det (n2010=311, n2011=383)



På påstanden "Min tilsynsfører bryr seg om hvordan jeg har det" oppga henholdsvis 45 og 11 prosent at de var helt eller litt enig i påstanden. Henholdsvis 6 og 8 prosent oppga at de var litt eller helt uenig i påstanden, mens 31 prosent oppga "vet ikke". Samlet sett betyr det at 56

prosent bekreftet påstanden, mens 14 prosent avkreftet den. I 2010 var disse tallene henholdsvis 62, 14 og 24 prosent.

5.6.1 Oppsummering

Det er flere interessante variasjoner mellom barn og unge som bor i institusjon og fosterhjem når det gjelder saksbehandler og kontakt med kommunalt barnevern. Det er litt større andel barn og unge i institusjonene enn i fosterhjemmene som deltar i å skrive tiltaksplan (forskjell på 7 prosentpoeng), og som vet hvem som er saksbehandleren deres (forskjell på 3 prosentpoeng). Samtidig er det flere barn/ ungdom i fosterhjem enn i institusjon som syns det er lett å komme i kontakt med saksbehandler (forskjell på 12 prosentpoeng), som vet hva som står i rapporter om dem (forskjell på 6 prosentpoeng), og som syns at saksbehandleren gjør en god jobb (forskjell på 17 prosentpoeng).

86 prosent av barna og ungdommene som bor i institusjon vet hvem saksbehandleren deres er, men bare 45 prosent synes saksbehandleren gjør en god jobb og at det er lett å komme i kontakt med vedkommende. 40 prosent deltar i å skrive tiltaksplanen sin, og 36 prosent oppgir at de får vite hva som står i rapporter som skrives om dem. Resultatene er 1-2 prosentpoeng dårligere enn i fjor på hvert av spørsmålene.

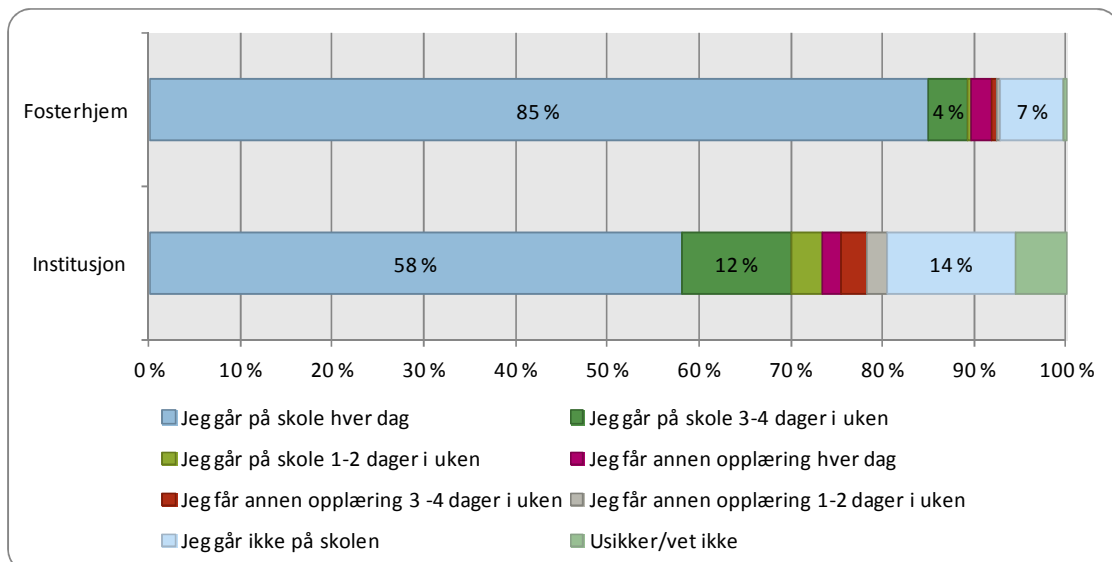
Blant barn og unge i fosterhjem er det 83 prosent som vet hvem saksbehandleren er, 62 prosent synes saksbehandleren gjør en god jobb, mens 56 prosent det er lett å komme i kontakt med vedkommende. Bare 33 prosent oppgir at de deltar i å utarbeide omsorgsplanen sin, og 42 prosent får vite hva som skrives i rapporter om dem. Resultatene er like eller litt dårligere enn i 2010, og dette gjelder særlig deltakelse i å skrive omsorgsplan (reduksjon på 5 prosentpoeng) og hvorvidt de får vite hva som står i rapporter om dem (reduksjon på 3 prosentpoeng). Videre er resultatene på spørsmålene om de vet hvem som er tilsynsfører og om vedkommende bryr seg om hvordan de har det dårligere i 2011 enn i 2010. Reduksjonen er på 6 prosentpoeng for begge spørsmål. 62 prosent vet hvem tilsynsfører er, mens 56 prosent mener vedkommende bryr seg.

5.7 Skolegang og trivsel på skolen

Resultatene fra brukerundersøkelsen som ble gjennomført i 2010 antydte at en betydelig andel barn og unge, særlig blant de som bodde i institusjon, ikke gikk på skole. I årets undersøkelse er det lagt til en rekke kategorier for å kartlegge hvorvidt mange får annen opplæring enn ordinær skolegang. Andelen som oppgir at de verken går på skole eller i annen opplæring er lavere enn i 2010. Det kan tenkes at en del av disse arbeider eller liknende, men dette er det ikke spurt om.

Resultatene fremstilles i figur 5.33 til 5.37.

Figur 5-33: Hvor ofte går du på skole? (n2011=913)

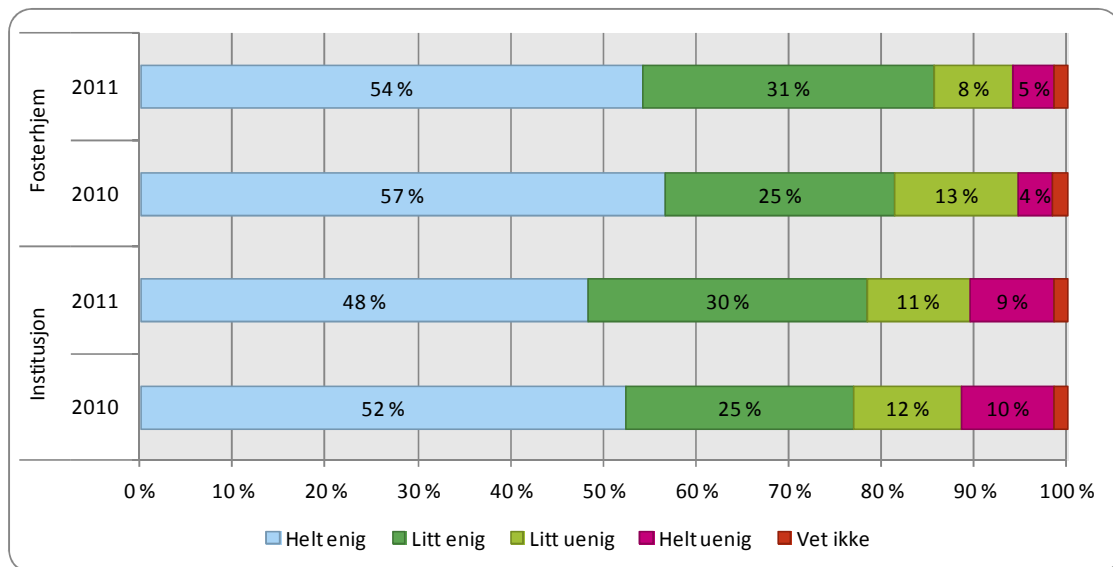


På spørsmål om hvor ofte barna gikk på skole

- Oppga 69 prosent **av alle barna** at de gikk hver dag, 11 prosent at de går noen dager i uken, mens 5 prosent oppga at de får annen opplæring. 11 prosent oppga at de ikke går på skole og 3 prosent oppga "usikker/vet ikke".
- Oppga 58 prosent **av barna i institusjon** at de går på skole hver dag, 15 prosent at de går noen dager i uken, mens 7 prosent oppga at de får annen opplæring. 14 prosent oppga at de ikke går på skole og 5 prosent oppga "usikker/vet ikke".
- Oppga 85 prosent **av barna i statlige fosterhjem** at de går på skole hver dag, 4 prosent at de går noen dager i uken, mens 3 prosent oppga at de får annen opplæring. 7 prosent oppga at de ikke går på skolen, mens ingen oppga "usikker/vet ikke".

Kategoriene er annerledes i 2011 enn i 2010 og kan dermed ikke sammenlignes uten videre. Derfor er dette kun tallene fra 2011.

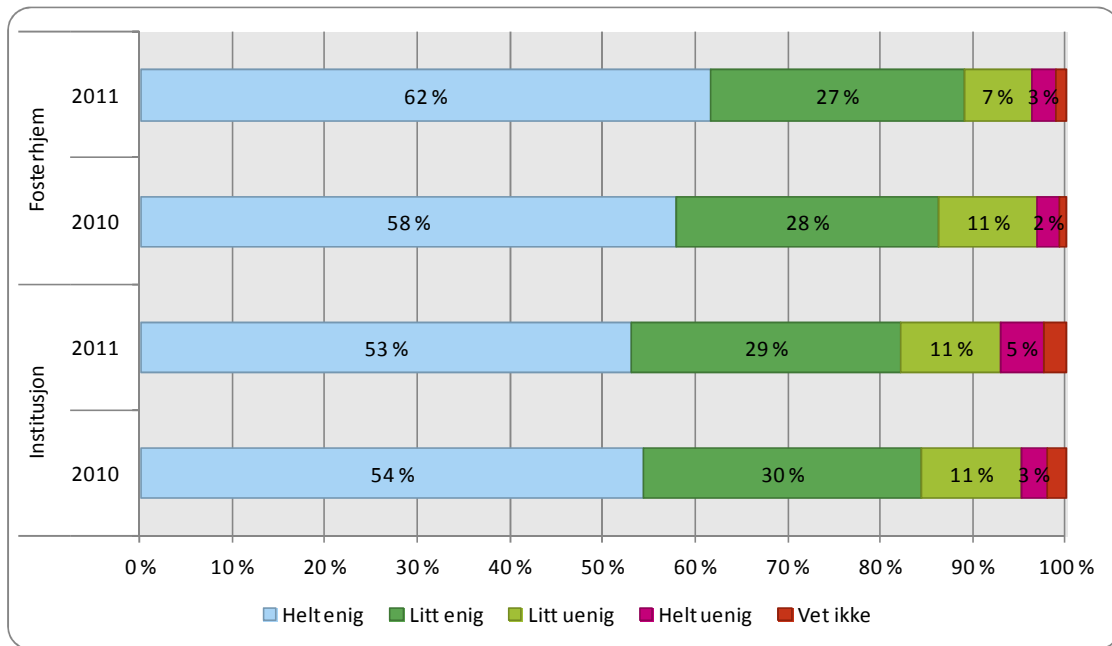
Figur 5-34: Jeg trives på skolen (n2010=648, n2011=780)



På påstanden "Jeg trives på skolen"

- Bekreftet 82 prosent **av alle barna** påstanden, mens 17 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 78 prosent påstanden, mens 20 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 77 og 22 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 85 prosent påstanden, mens 13 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 82 og 17 prosent.

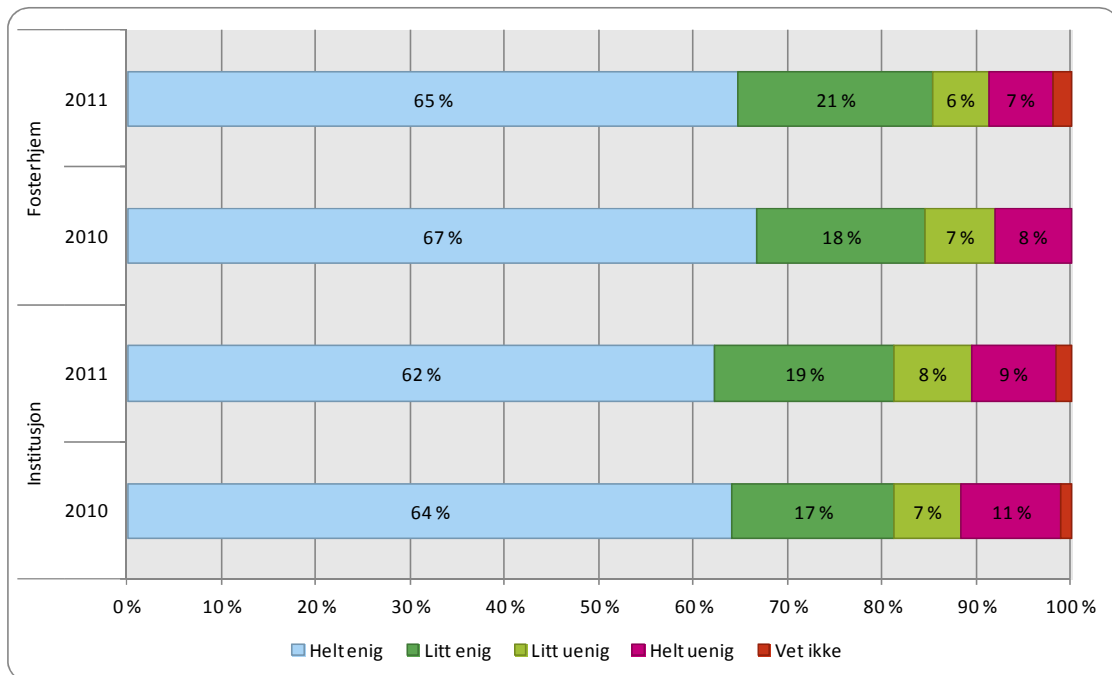
Figur 5-35: Jeg får hjelp av lærerne når jeg trenger det (n2010=648, n2011=780)



På påstanden "Jeg får hjelp av lærerne når jeg trenger det"

- Bekreftet 85 prosent **av alle barna** påstanden, mens 13 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 82 prosent påstanden, mens 16 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 84 og 14 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 89 prosent påstanden, mens 10 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 86 og 13 prosent.

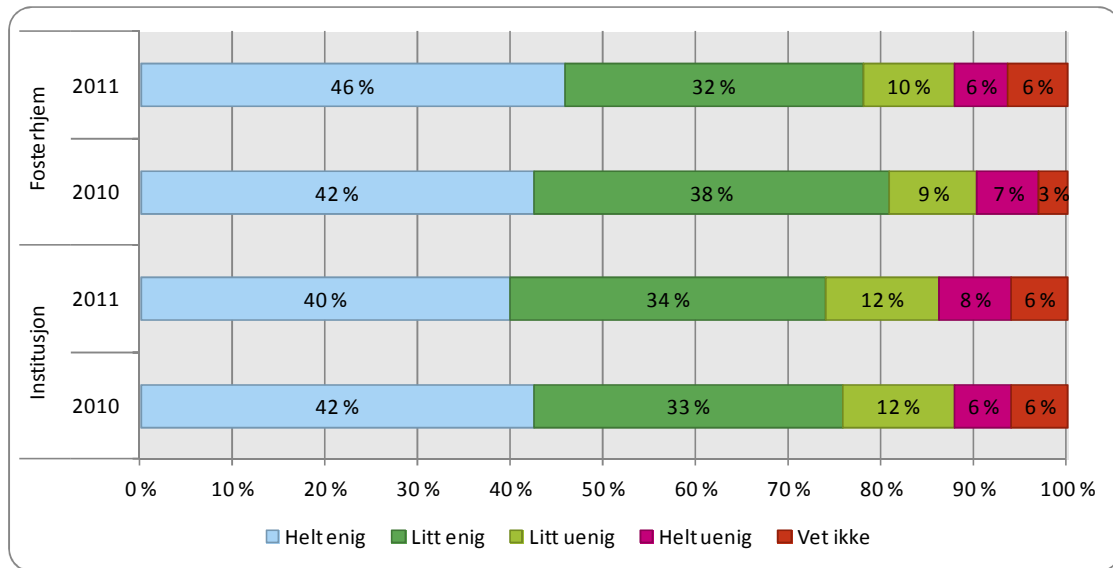
Figur 5-36: Skolen er viktig for meg (n2010=648, n2011=780)



På påstanden "Skolen er viktig for meg"

- Bekreftet 83 prosent **av alle barna** påstanden, mens 15 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 81 prosent påstanden, mens 17 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 81 og 18 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 86 prosent påstanden, mens 13 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 85 og 15 prosent.

Figur 5-37: Jeg gjør det bra på skolen (n2010=648, n2011=780)



På påstanden "Jeg gjør det bra på skolen"

- Bekreftet 76 prosent **av alle barna** påstanden, mens 18 prosent avkreftet den.
- Blant respondentene som bor på **institusjon** bekreftet 74 prosent påstanden, mens 20 prosent besvarte det negativt. I 2010 var tallene henholdsvis 75 og 18 prosent.
- Blant respondentene som bor i **statlige fosterhjem** bekreftet 78 prosent påstanden, mens 16 prosent avkreftet den. I 2010 var tallene henholdsvis 80 og 16 prosent.

5.7.1 Oppsummering

Resultatene viser en betydelig forskjell mellom barn og ungdom som bor i fosterhjem og institusjon når det gjelder skolegang. Mens 85 prosent av de som bor i fosterhjem går på skole hver dag, gjaldt dette bare 58 prosent av barn/ ungdom i institusjon. Tallene øker til hhv 88 prosent og 65 prosent om en også inkluderer annen opplæring. Tilsvarende viser resultatene at 7 prosent av barn/ungdom i fosterhjem og 14 prosent i institusjon går ikke på skolen.

Sammenlignes resultatene med undersøkelsen i 2010, skal det først bemerkes at det i årets undersøkelse er flere kategorier å velge mellom. Resultatene er dermed ikke direkte sammenlignbare, men noen tendenser ser vi likevel. Andelen barn og unge i institusjon som går på skole sammenfaller med resultatene for 2010, men da oppga hele 24 prosent at de ikke gikk på skole i det hele tatt. Det kan være snakk om en reell reduksjon, men det kan også tenkes at respondenter i fjorårets undersøkelse ville ha svart annerledes om de hadde hatt flere kategorier å velge mellom. Når det gjelder barn og unge i fosterhjem tyder resultatene på en liten reduksjon i andel som går på skole, siden andelen som går hver dag er redusert med 3 prosentpoeng og andelen som ikke går på skole er økt tilsvarende.

Resultatene fra årets undersøkelse viser langt mindre forskjeller mellom tiltakstypene når det gjelder trivsel på skolen, om de får hjelp når de trenger det, om skolen er viktig for dem, og om de gjør det bra på skolen (hhv 7, 7, 5 og 4 prosentpoeng). Sammenlignes resultatene fra 2010 og 2011 fremkommer små forskjeller, men færre barn i fosterhjem mener de gjør det bra på skolen (8 prosentpoeng reduksjon).

5.8 Oppsummering av resultater på tiltaksnivå

Brukerundersøkelsens resultater indikerer at barn og ungdom som bor i fosterhjem gjennomgående er mer tilfredse enn barn og unge i institusjonene. Forskjellene varierer mellom de ulike temaene, og er minst når det gjelder kommunikasjon med og hjelp fra de voksne eller fosterforeldrene. Det er imidlertid en tydelig tendens at mange flere barn og unge har det bra, opplever trygghet og har tillit til de voksne enn det som er tilfellet for barn og ungdom i institusjon. Det var også et hovedfunn i undersøkelsen fra 2010. I 2011 avviser 30 prosent av barn og ungdom som bor i institusjon at de er trygge eller har det bra, mens andelen for barn og ungdom i fosterhjem er 10 prosent.

Forskjellen er bare på 10 prosentpoeng når det gjelder hvorvidt de voksne kommuniserer godt med dem. Forskjellen er igjen rundt 20 prosentpoeng større når det gjelder hvorvidt de opplever å kunne snakke med de voksne om vanskelige ting, og om de opplever medbestemmelse. Selv om barn og unge i fosterhjem opplever mer medvirkning enn det de gjør i institusjonene, har det skjedd forbedringer i resultatene for institusjoner siden i fjor. Det gjelder hvorvidt barn og ungdom deltar i å bestemme reglene der de bor, og hva de skal få hjelp til.

Resultatene for om de voksne/ fosterforeldrene har nok tid til barnet/ ungdommen sammenfaller med resultatene for 2010. Når det gjelder forskjeller mellom tiltakstypene, tyder resultatene på at 15 prosent flere av barna og ungdommene i fosterhjem opplever at de voksne har nok tid til dem, mens forskjellen er noen prosentpoeng lavere på de konkrete spørsmålene om hjelp og bistand. Et konkret funn som er særlig interessant er at flere barn og unge i institusjon får hjelp til leksene i 2011 enn i 2010, mens det motsatte er tilfelle for barn og unge i fosterhjem.

Når det gjelder resultatene som handler om institusjonenes systemer for kommunikasjon, medvirkning og kontakt med personalet, er resultatene litt bedre enn i 2010 når det gjelder de voksnes samarbeid, informasjon om rettigheter og faste møter. Likevel ser det ut til at nesten en tredjedel av institusjonene ikke benytter faste møter som en arena for kommunikasjon med de som bor der, og over 10 prosent har ikke noen fast kontaktperson å forholde seg til. Det er også en reduksjon i andelen som oppgir at de får vite hva som skal skje med dem framover, og dette gjelder hele 40 prosent av barn og unge i institusjon.

Brukerundersøkelsen antyder flere interessante forskjeller mellom tiltakstypene når det gjelder kontakt med kommunalt barnevern. En større andel barn og unge i institusjon deltar i å utarbeide tiltaksplan og vet hvem saksbehandleren deres er enn i fosterhjemmene. Likevel syns en større andel av barn og unge i fosterhjem at det er enkelt å komme i kontakt med saksbehandler, at vedkommende gjør en god jobb for dem, og som vet hva som skrives i rapporter om dem. Et særlig interessant funn som gjelder barn og unge i fosterhjemmene er at bare litt over 60 prosent vet hvem tilsynsføreren deres er, og enda færre mener at tilsynsføreren bryr seg om hvordan de har det. Det er en reduksjon fra 2010.

6. RESULTATER FORDELT PÅ ALDER, BOTID OG KJØNN

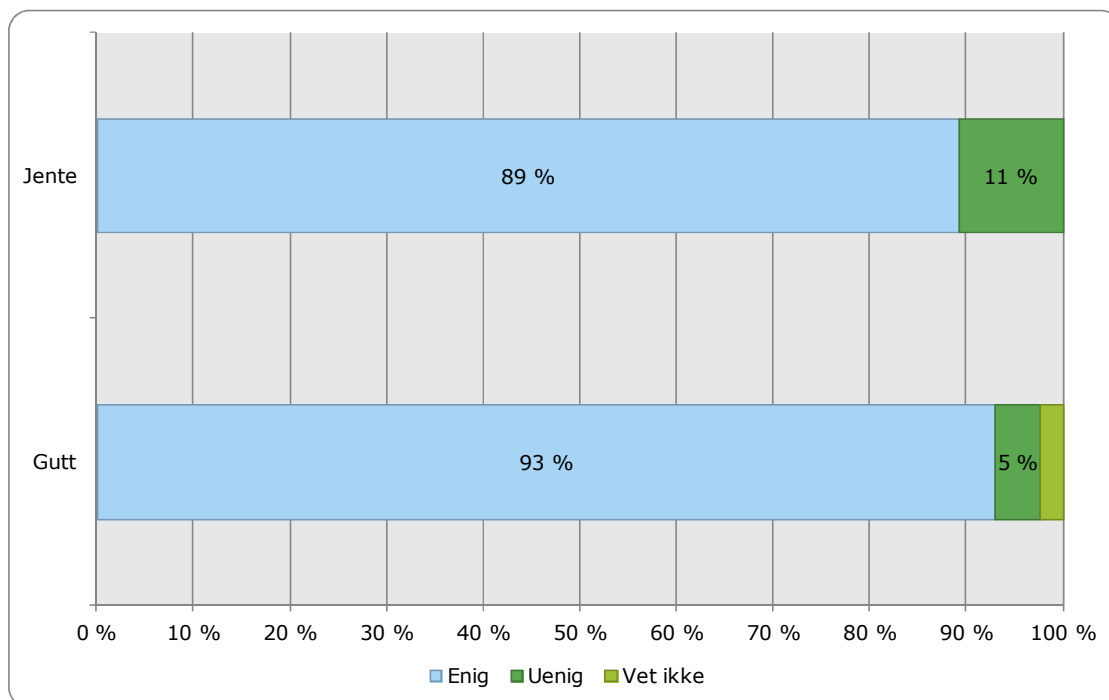
I dette kapittelet gis en kort presentasjon av funn som gjelder variasjoner i resultatene når vi analyserer på variablene kjønn, alder og botid. Figurer for resultatene som presenteres finnes i vedlegg 1, 2 og 3.

Som nevnt tidligere er det store forskjeller mellom barn som bor i institusjon og i fosterhjem. Barn/unge i fosterhjem er gjennomgående mer tilfreds, har høyere tillit og større tilfredshet sammenlignet med barn i institusjon. Dette gjelder på tvers av alle bakgrunnsvariablene. Analyser viser at alder, kjønn og botid liten forklaringskraft når det gjelder å forklare variasjonen i barns trygghet, tillit og samlet tilfredshet. Det er likevel verdt å merke seg forskjeller i svar fordelt på de ulike bakgrunnsvariablene, da de kan bidra til å identifisere de mest sårbare gruppene.

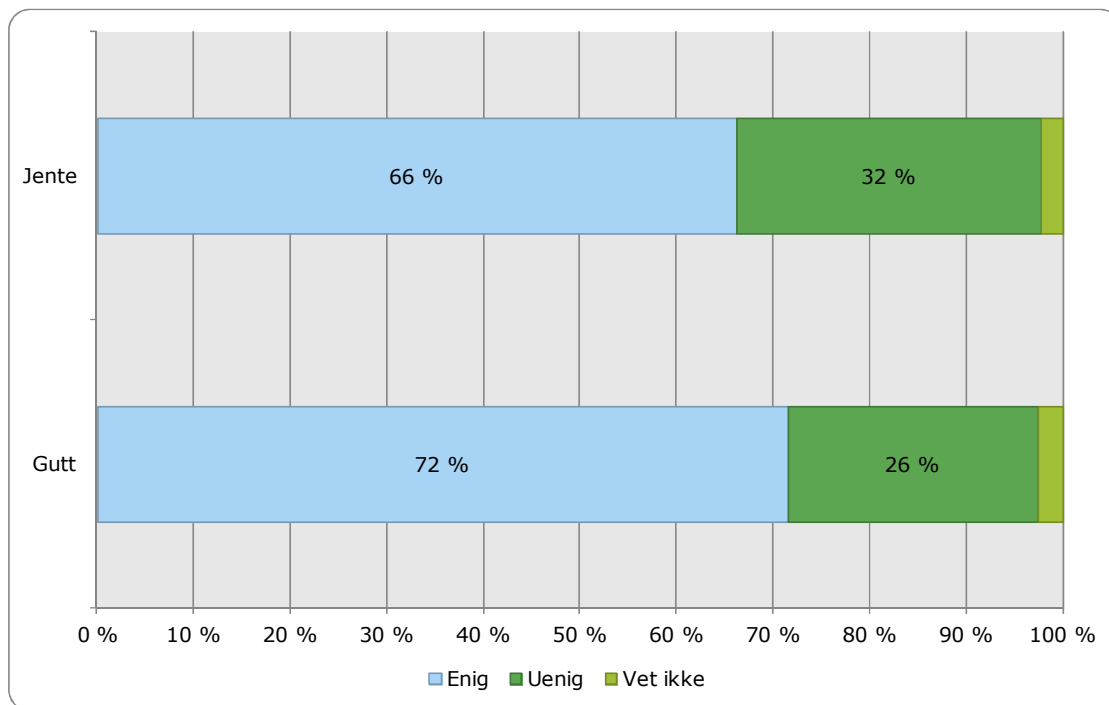
6.1 Resultater fordelt på kjønn

Selv om kjønn har liten forklaringskraft når det gjelder å forklare variasjonene, er det noen interessante forskjeller mellom hvordan gutter og jenter har svart. Figur 6.1 og 6.2 illustrerer hvordan gutter og jenter i fosterhjem og institusjon har tatt stilling til påstanden om trygghet.

Figur 6-1: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



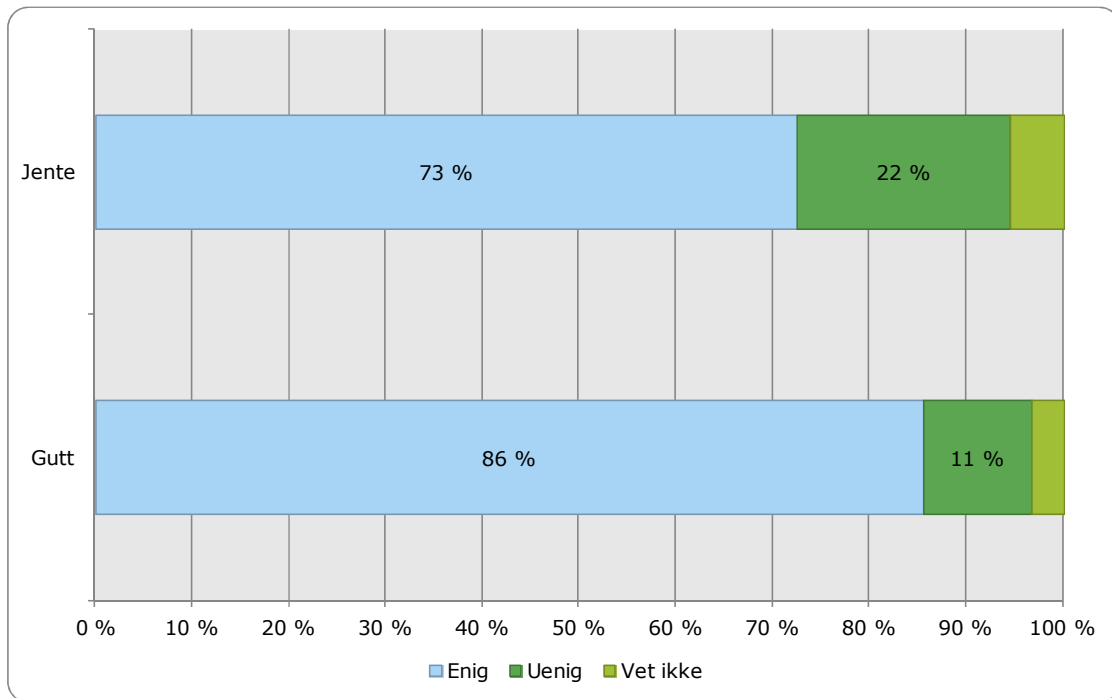
Figur 6-2: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med kjønn - institusjon (n=530)



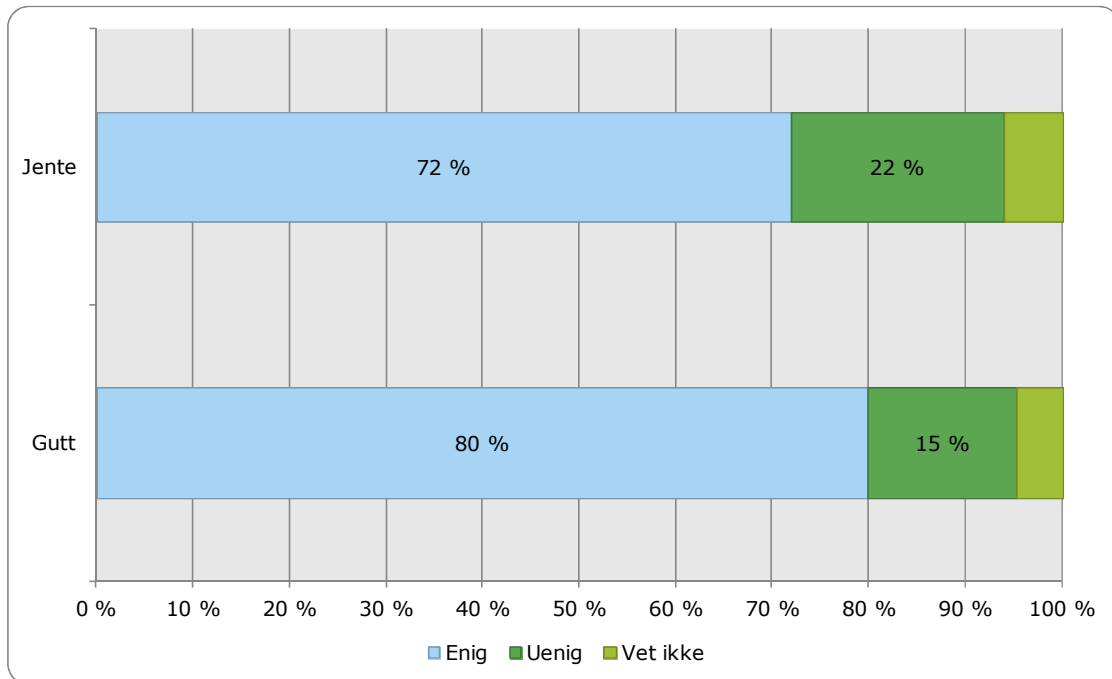
Resultatene illustrerer at jentene føler seg litt mindre trygge enn guttene, både i fosterhjem og i institusjon. Likevel er forskjellene relativt små, og det er slik at jentene i fosterhjem er langt tryggere enn guttene i institusjon. Det illustrerer poenget med at kjønn har begrenset forklaringskraft.

Figur 6.3 – 6.4 illustrerer resultater som gjelder tillit mellom fosterforeldre og jenter og gutter som bor i fosterhjem. Figur 6.5 og 6.6 viser de samme resultatene for jenter og gutter i institusjon.

Figur 6-3: Jeg stoler på de voksne her krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



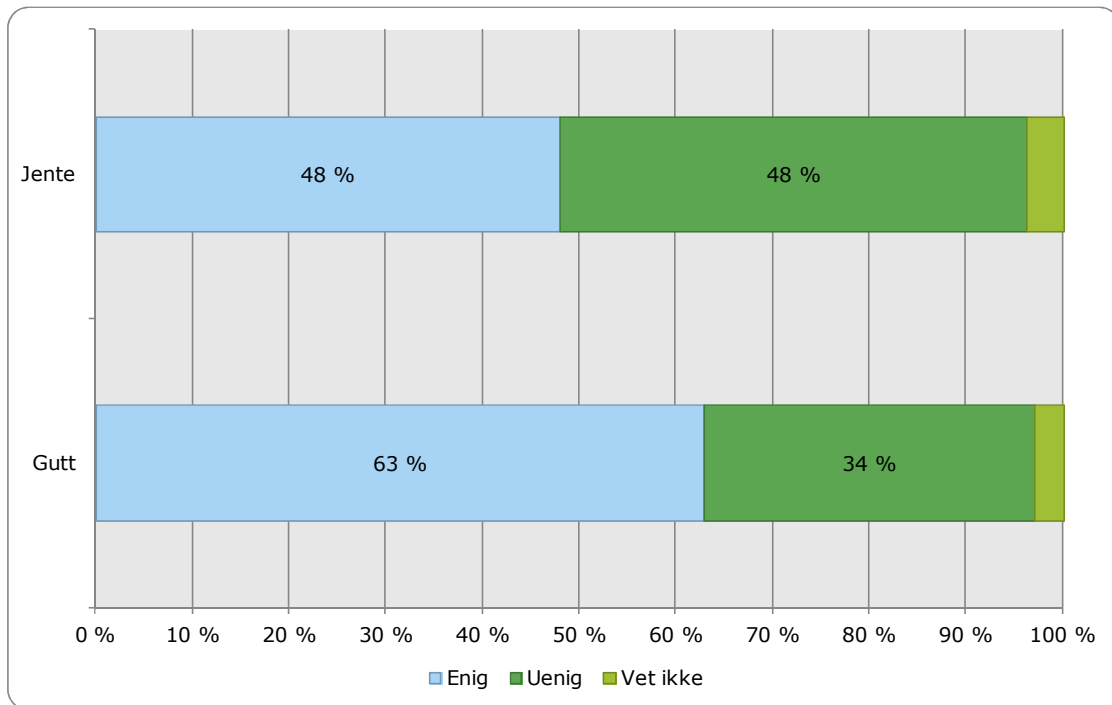
Figur 6-4: Jeg føler at de voksne her stoler på meg krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



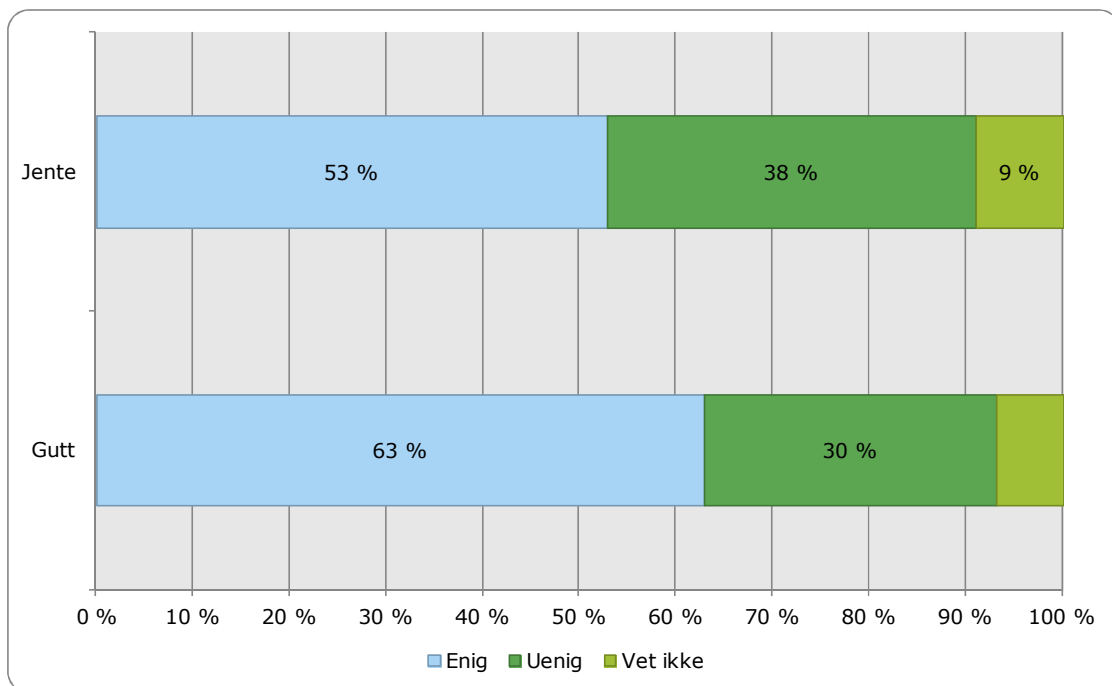
Resultatene illustrerer at jentene opplever langt mindre gjensidig tillit til fosterforeldrene sine enn det gutter gjør. Likevel er det slik at andelen jenter som stoler på fosterforeldrene sine sammenfaller med andelen som mener at de voksne stoler på dem. Denne forskjellen er større for guttene. Det tyder på at flere av jentene som har tillit til fosterforeldrene sine opplever at dette er gjensidig.

Figur 6.5 og 6.6 fremstiller de samme resultatene for institusjoner.

Figur 6-5: Jeg stoler på de voksne her krysset med kjønn - institusjon (n=530)



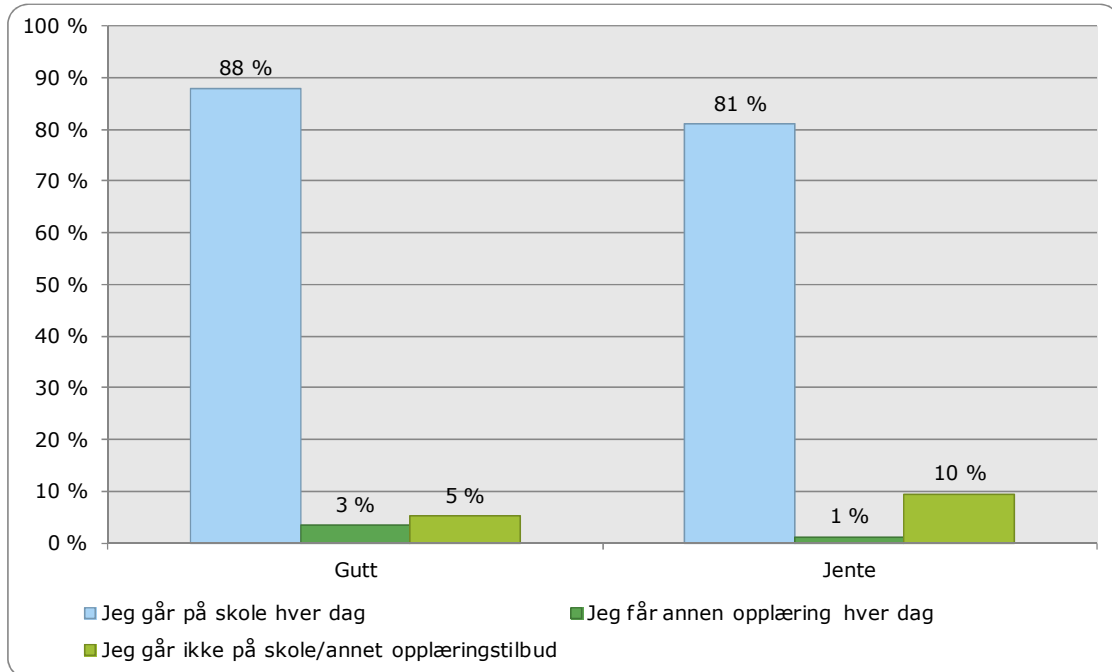
Figur 6-6: Jeg føler at de voksne her stoler på meg krysset med kjønn - institusjon (n=530)



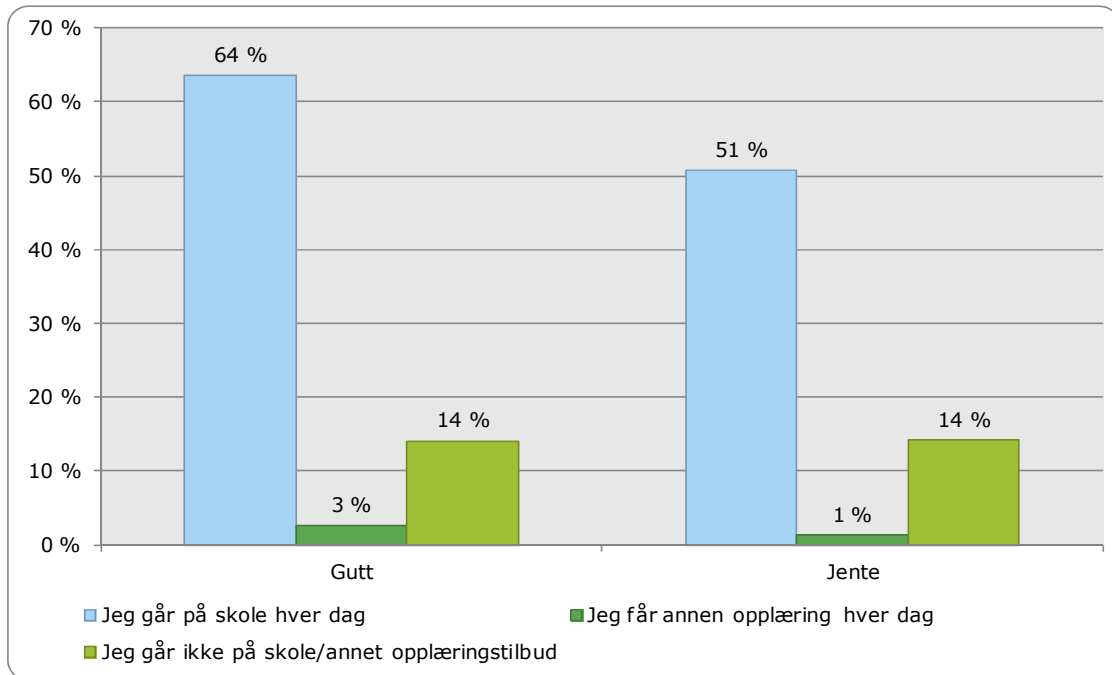
Resultatene som fremstilles i figur 6.5 og 6.6 tyder igjen på at langt færre jenter enn gutter har tillit til de voksne i institusjonen. Samtidig er tendensen med gjensidig tillit omvendt enn for jentene og guttene i fosterhjem. I institusjon er det først og fremst guttene som opplever at tillit er gjensidig. Videre antyder resultatene at flere jenter som selv ikke har tillit til de voksne opplever at de voksne stoler på dem.

Videre skal vi kort se på forskjeller mellom jenter og gutter når det gjelder skolegang, og resultatene for fosterhjem og institusjon fremstilles i figur

Figur 6-7: Hvor ofte går du på skole krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



Figur 6-8: Hvor ofte går du på skole krysset med alder - institusjon (n=530)



Resultatene illustrerer at en høyere andel gutter enn jenter både i fosterhjem og institusjon går på skole hver dag. I institusjon er imidlertid andelen som sier at de ikke går på skole eller er i et annet opplæringstilbud like, og det tyder på at en del jenter går på skole eller i opplæring noen dager i uken.

Resultatene som er fremstilt antyder at litt færre jenter enn gutter opplever trygghet i fosterhjem og institusjon, og at jenter har langt lavere tillit til de voksne i tiltaket. Gutter i fosterhjem er de som opplever størst grad av trygghet og tillitt, etterfulgt av jenter i fosterhjem. Resultatene

illustrerer videre en kjønnsforskjell når det gjelder skolegang, og at flere gutter enn jenter går på skole eller er i annen opplæring hver dag.

Det understrekes likevel at forskjellen mellom tiltakstypene forklarer langt mer enn det kjønnsvariabelen gjør, både når det gjelder trygghet, tillit og om barna og ungdommene har det bra, og skolegang. Kjønnsforskjellen som fremkommer er nyttig informasjon når det gjelder å vurdere hvor det er behov for å være særlig oppmerksom, men tiltakstype forklarer likevel langt mer enn kjønn.

6.2 Resultater fordelt på alder

Det er mindre forskjeller knyttet til alder, og også her er det slik at tiltakstype forklarer langt mer enn alder. Det mest urovekkende er kanskje at selv om det er få barn i alderen 9-12 år som bor i institusjon, så er det mange av dem som verken er trygge, har det bra eller stoler på de voksne der. Mange har bodd der lenger enn 3 måneder, så resultatene kan ikke alene skyldes at det er en helt ny og ukjent situasjon for disse barna. I den tilsvarende aldersgruppen som bor i fosterhjem har nesten alle det både trygt og godt.

I aldersgruppen 13-15 skiller de som bor i institusjon seg ut i særdeleshet ved at mange har sagt seg uenige i påstandene. Her avviser hhv 36, 43 og 45 prosent at de er trygge, at de alt i alt har det bra i institusjonen, og at de stoler på de voksne som arbeider der. I fosterhjemmene er det aldersgruppene 13-15 og 16-18 der høyest andel oppgir at de ikke stoler på foreldrene sine, og det gjelder rundt en fjerdedel av ungdommene.

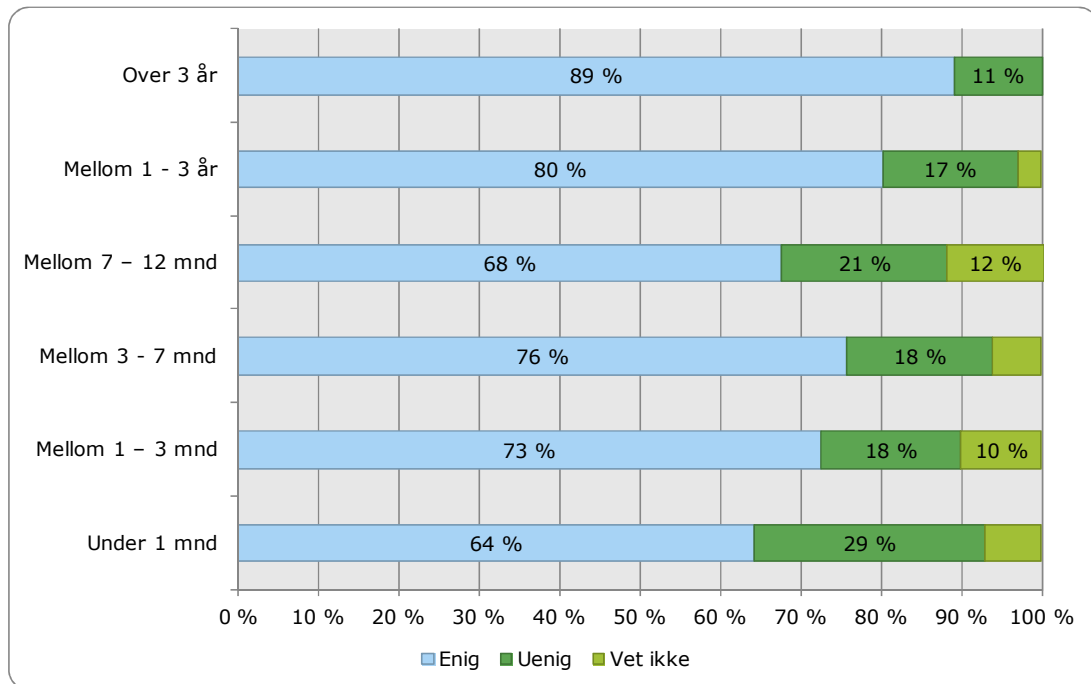
Forskjellene mellom tiltakstypene er også store for aldersgruppen 16-18 år. I fosterhjemmene er det denne gruppen sammen med 13-15-åringene som i lavest grad stoler på fosterforeldrene sine, men ellers ser de aller fleste i gruppen ut til å ha det både trygt og godt i fosterhjemmet. Når det gjelder 16-18-åringer i institusjon er andelen som er trygge og har det godt høyere enn for aldersgruppen 13-15, men trygghet og trivsel er åpenbart en utfordring når rundt 30 prosent avviser at de er trygge og har det bra.

De ungdommene som har besvart undersøkelsen og er over 18 år skiller seg ut ved at nesten alle er trygge og har det bra, selv om det også her er noen unntak. Forskjellene mellom tiltakstypene er at andelen ungdom i institusjon som ikke stoler på de voksne, eller som vet hvorfor de bor der, er høyere enn i fosterhjem.

6.3 Resultater fordelt på botid

Resultatene fordelt på botid antyder at denne variabelen har forklaringskraft på grunnleggende forhold som trygghet, tillit og trivsel for barn som bor i fosterhjem. Tendensen i brukerundersøkelsen er at andelen som er trygge og har det bra øker fra 80 til over 90 prosent ettersom tiden går for denne gruppen. Figur 6.9 illustrerer resultatene for om barna og ungdommene stoler på fosterforeldrene sine fordelt på botid.

Figur 6-9: Jeg stoler på de voksne her krysset med botid - fosterhjem (n=383)



Andelene som stoler på fosterforeldrene sine øker fra rundt 65 prosent ved innflytting til 80-90 prosent for de som har bodd over 1 år. Dette antyder at tillit til fosterforeldrene øker med botid.

Resultatene er imidlertid ikke like tydelig når det gjelder hvorvidt botid har noe å si for barn og unge som bor i institusjon. Tendensen er at andelen barn eller ungdommer som er trygge og har det bra er størst for de som har bodd kortere enn 1 måned, og at dette så synker i månedene som kommer. Andelen øker likevel litt når botiden kommer over 1 år. Det er imidlertid usikkert hvorvidt dette faktisk er en tendens eller bare tilfeldigheter.

Analyseres resultatene for botid ved å se på forskjeller mellom de som har bodd i tiltaket eller fosterhjemmet over og under 1 år, er det en tendens til at de med lang botid uavhengig av tiltakstype er mer tilfreds alt i alt.

6.4 Oppsummering

Analysen av brukerundersøkelsens resultater delt på kjønn, alder og botid viser noen variasjoner mellom ulike grupper, men disse bakgrunnsvariablene har bare begrenset forklaringskraft. Tiltakstype og betydningsanalysen som ble fremstilt i kapittel 4 forklarer langt mer om hvorfor barna og ungdommene har det bra eller ikke bra enn om de er jenter eller gutter, hvor gamle de er, eller hvor lenge de har bodd i tiltaket. Variasjonene gir imidlertid noen indikasjoner på hvilke grupper av barn og unge en skal være særlig oppmerksom på, særlig når det gjelder grunnleggende forhold som trygghet, trivsel og tillit. Følgende oppmerksomhetspunkter fremgår av analysen:

- Jenter er litt mindre trygge og har lavere tillit til de voksne enn gutter, og færre går på skole hver dag.
- Resultatene for barn i alderen 9-12 år er svært urovekkende fordi mange opplever verken trygghet, trivsel eller tillit.
- Aldersgruppen 13-15 år utmerker seg ved at mange er uenige i påstandene. Det er særlig alvorlig at en høy andel verken er trygge, trives eller har tillit til de voksne.
- Barn og ungdom i fosterhjem opplever økt trygghet og trivsel, og ikke minst tillit med økt botid.

7. RESULTATER FORDELT PÅ EIERFORM OG REGION

Her gir vi en kort oppsummering av resultatene på eierform, og for hver region. Vi understreker at det kan være mange årsaker til variasjonene, og at tolkninger av funnene skal gjøres med forsiktighet. Oppsummeringene må derfor forstås som en oppsummering av tendenser i datamaterialet.

7.1 Resultater fordelt på eierform

Vi skal først presentere tendenser som gjelder forskjelle mellom private og statlige fosterhjem, og private og statlige institusjoner. Funnene viser at forskjellene er størst mellom de statlige og de private fosterhjemmene, mens det bare er mindre forskjeller mellom statlige og private institusjoner.

Blant fosterhjemmene er det de private som gjennomgående skårer dårligst. Det er særlig stor forskjell på om barna og ungdommene har det bra alt i alt (0,38 skalaverdier), mens forskjellen er mindre for hvorvidt de føler seg trygge (0,19 skalaverdier) eller om de stoler på de voksne (0,25). Utover disse forskjellene er det forhold som handler om medvirkning det er størst forskjell mellom private og statlige fosterhjem. På spørsmål om barnet/ ungdommen får være med å bestemme over hverdagen sin er forskjellen på 0,38 skalaverdier, mens den er på 0,21 når det gjelder om de får bestemme viktige ting.

Det er bare små forskjeller i resultater mellom statlige og private institusjoner. Den største forskjellen som fremkommer på disse spørsmålene handler om hvorvidt barna/ ungdommene får hjelp til å delta på fritidsaktiviteter, og forskjellen er på 0,16 skalaverdier.

7.2 Resultater fordelt på region

Videre presenteres hovedtendenser for de ulike eierformene i hver region. I tabell 7.1 fremstilles svarprosenten per region.

Tabell 7-1

	Nord	Midt	Vest	Øst	Sør
Antall respondenter	166	268	422	548	447
Svarprosent	63,9 %	53,4%	55,2%	43,6%	43,0%

7.2.1 Region nord

Det er særlig tre tendenser som utpeker seg med tiltakene i region nord. Det ser ut til at det er betydelige og alvorlige utfordringer ved de private institusjonene. Samtidig tyder resultatene på at det jobbes godt med medvirkning i de statlige institusjonene. Den tredje hovedtendensen er at det er i denne regionen høyest andel går på skole hver dag. Paradokset er at mange opplever ikke at de blir oppmuntret til dette.

I region nord ser det ut ifra resultatene ut til at det er betydelige og alvorlige utfordringer ved private institusjoner, fordi de skårer langt lavere enn samtlige tiltak i alle regioner på en rekke spørsmål. Dette gjelder sentrale spørsmål som handler om barna/ ungdommene alt i alt har det bra og om de er trygge, men det ser også ut til at det er betydelige utfordringer som gjelder medvirkning.

De statlige institusjonene i region nord skårer best i landet sammenlignet med andre statlige institusjoner på flere spørsmål når det gjelder hvorvidt barna/ ungdommene er med på å bestemme viktige ting som handler om dem, om de får informasjon om hvilke rettigheter de har og blir fortalt hva som skal skje fremover, og om de deltar i å skrive tiltaksplan. Her skal det også bemerkes at de andre tiltakene i region nord kommer dårlig ut på spørsmålet om tiltaksplan når de sammenlignes med andre regioner.

Andelen som går på skole er høyest i region nord, men med unntak av barna som bor i private fosterhjem, er det i denne regionen færrest som opplever å bli oppmuntret til å gå på skole.

7.2.2 Region Midt

Barn og unge i region Midt er generelt trygge, men det kan tyde på at barn og unge i private fosterhjem er mindre trygge enn i private institusjoner andre steder i landet. Videre er de blant regionene som ligger best an når det gjelder hvorvidt barna og ungdommene deltar i å skrive tiltaks-/ omsorgsplan, og om de vet hva som skrives i rapporter om dem. Region midt er regionen som har nest høyest andel barn på skole, samtidig som de har en relativt høy andel barn som ikke går på skole eller annen opplæring.

Den tendensen som særlig utpeker seg i region Midt er at de private institusjonene kommer litt bedre ut enn de statlige. Alle barn/ ungdom som bor i private institusjoner i region Midt er for eksempel helt enige i at de får hjelp så de kan få et bedre forhold til familien sin, de deltar i størst grad i å utvikle omsorgsplanen sin, og ligger høyest blant private institusjoner i landet når det gjelder oppmuntring til å gå på skole.

7.2.3 Region Vest

Det som utpeker seg i region Vest er andelen som har det bra i fosterhjem er blant de høyeste i landet og at dette gjelder både private og statlige, og at private institusjoner skårer litt bedre enn statlige på mange punkter.

Barn og ungdom som bor i fosterhjem i region Vest er blant de mest fornøyde i landet på mange spørsmål. De har det bra og er trygge der, de opplever medvirkning og blir oppmuntret til å gå på skole.

En annen tendens i region Vest er at de private institusjonene skårer litt høyere enn de statlige på en del spørsmål. Dette gjelder for eksempel hvorvidt barna/ ungdommene får vite hvilke rettigheter de har og hva som skal skje med dem fremover, og om de får hjelp til å ha et godt forhold til familien og ellers når de trenger det.

Region Vest ligger midt på treet blant regionene når det gjelder andel som går på skole, samtidig som andelen som ikke går på skole er blant de laveste. Det tyder på at en del barn og ungdom går på skole eller i opplæring noen dager i uken.

7.2.4 Region Øst

I region Øst ligger de ulike tiltakene relativt likt, men de statlige skårer litt bedre når det gjelder medvirkning.

Når det gjelder deltakelse i å skrive tiltaks-/ omsorgsplan, kommer alle tiltak med unntak av private tiltak best ut sammenlignet med tilsvarende tiltakstype og eierform i de andre regionene. Barn og unge i private institusjoner deltar derimot minst sammenlignet med andre private institusjoner på tvers av regionene.

Funnene tyder på at skolegang er en særlig utfordring i region Øst, med lavest andel som går på skole eller i opplæring og høyest andel som ikke gjør det. Generelt opplever færre barn i øst å bli oppmuntret til å gå på skole enn ellers i landet, og de statlige fosterhjemmene ligger lavest i landet blant de statlige fosterhjemmene.

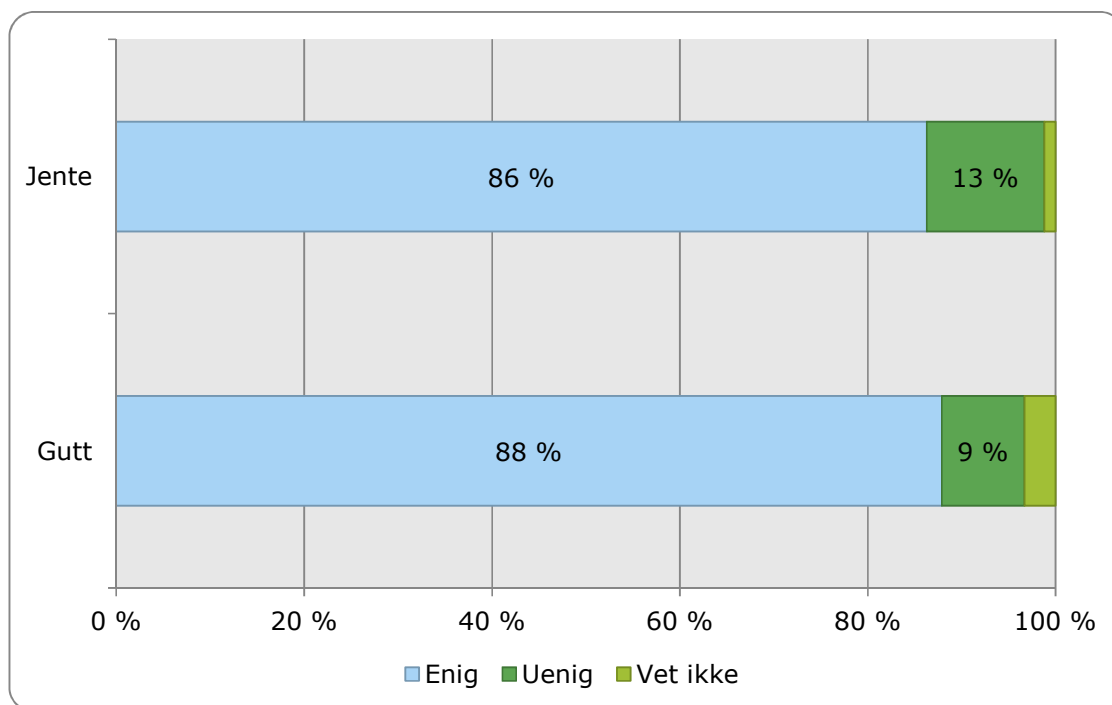
7.2.5 Region Sør

Region Sør ligger på nivå med andre regioner på mange måter. Når det gjelder institusjoner i region sør, tegner resultatene imidlertid et komplekst bilde. Både private og statlige institusjoner skårer blant de dårligste i landet når det gjelder hvorvidt barna blir fortalte om hva som skal skje fremover, og hvorvidt barna oppmuntres til å gå på skole. Internt i regionen skårer likevel de private institusjonene noe bedre på en del spørsmål som gjelder medvirkning og hjelp enn de statlige.

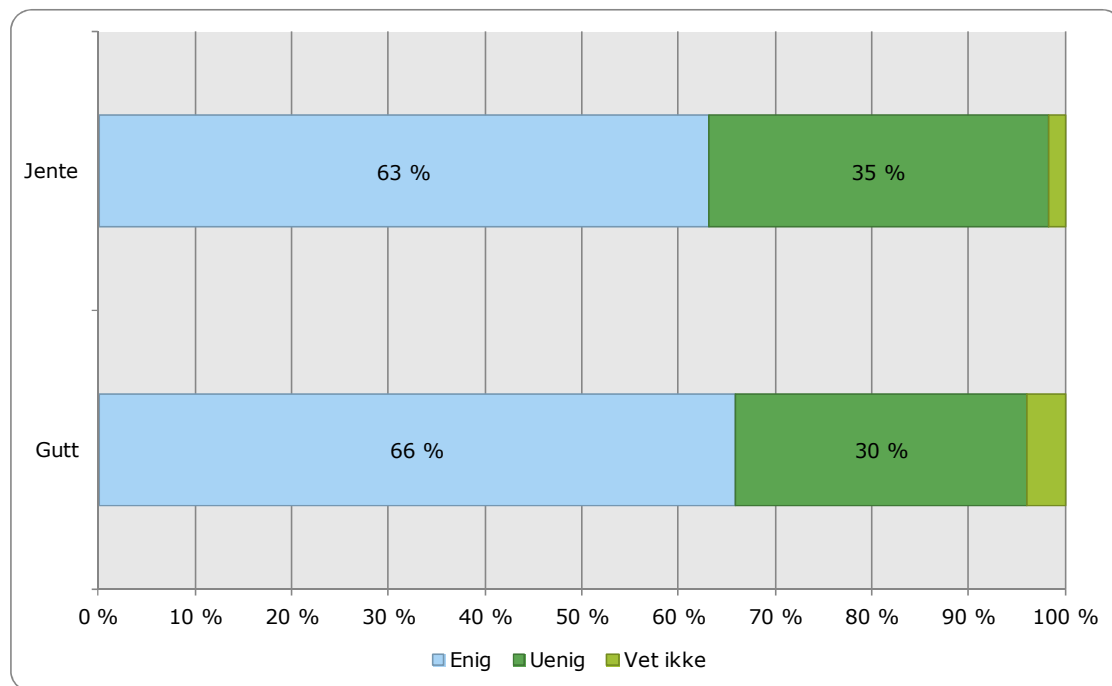
Skolegang er et særlig oppmerksomhetspunkt for region Sør. Andelen som går på skole er nest-lavest blant regionene, og andelen som ikke går på skole er høyest blant regionene. Samtidig opplever barn og unge i region Sør og Nord i minst grad å bli oppmuntret til å gå på skole.

VEDLEGG 1: RESULTATER KRYSET MED KJØNN

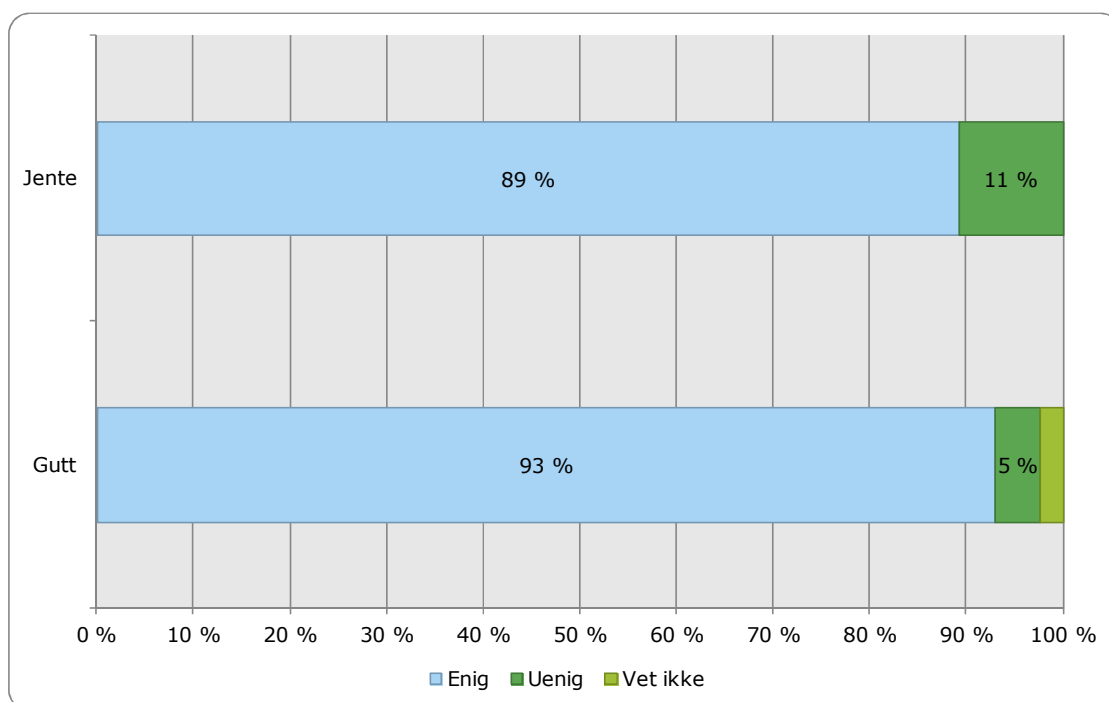
Figur 7-1: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå kryset med kjønn – fosterhjem (n=383)



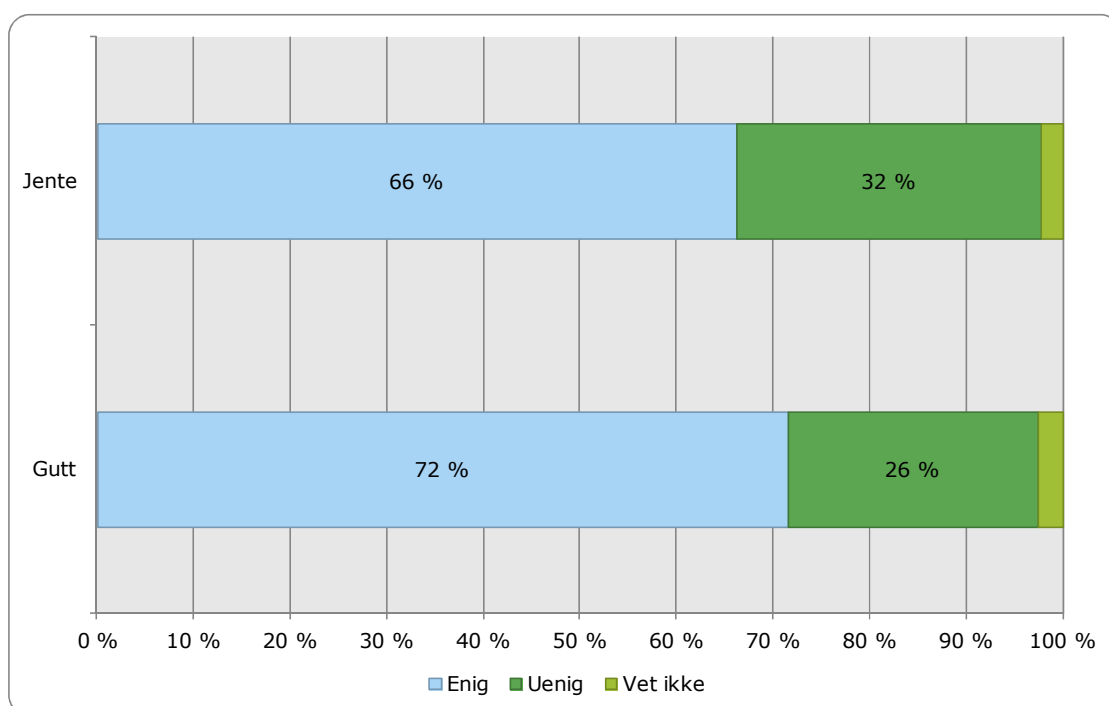
Figur 1: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå kryset med kjønn - institusjon (n=530)



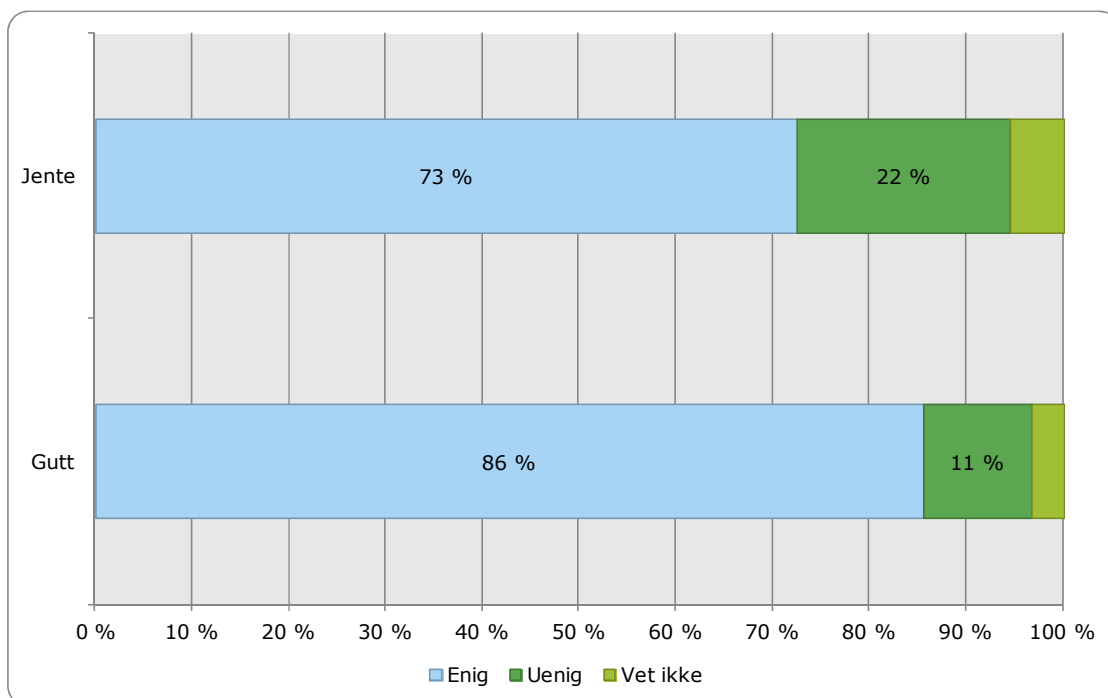
Figur 2: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



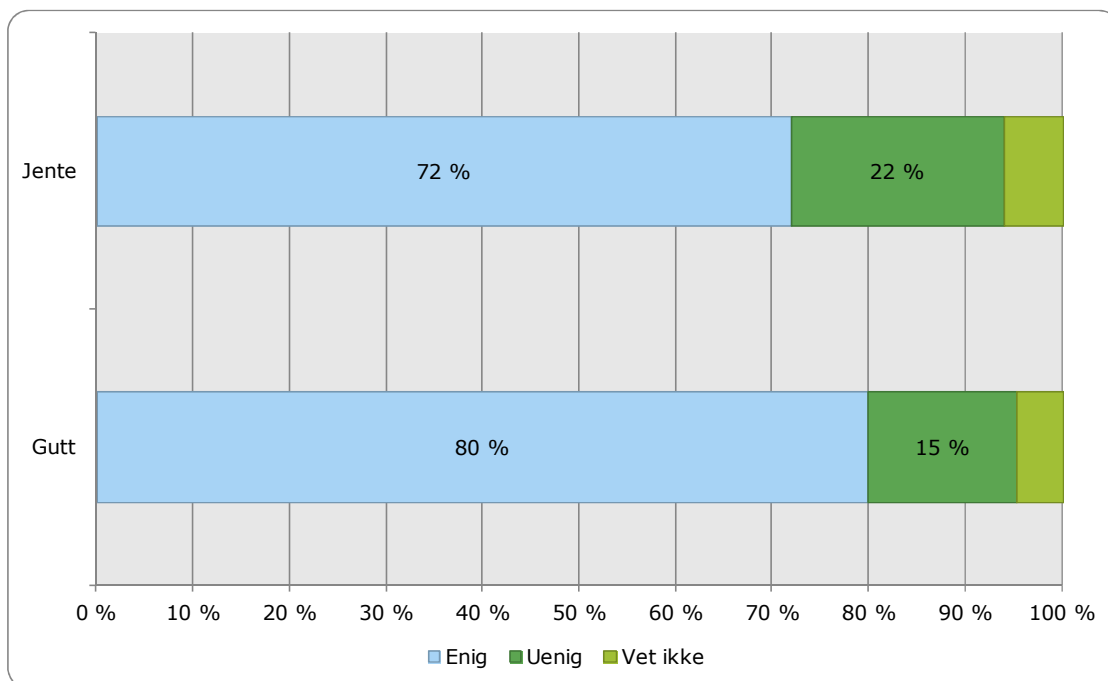
Figur 3: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med kjønn - institusjon (n=530)



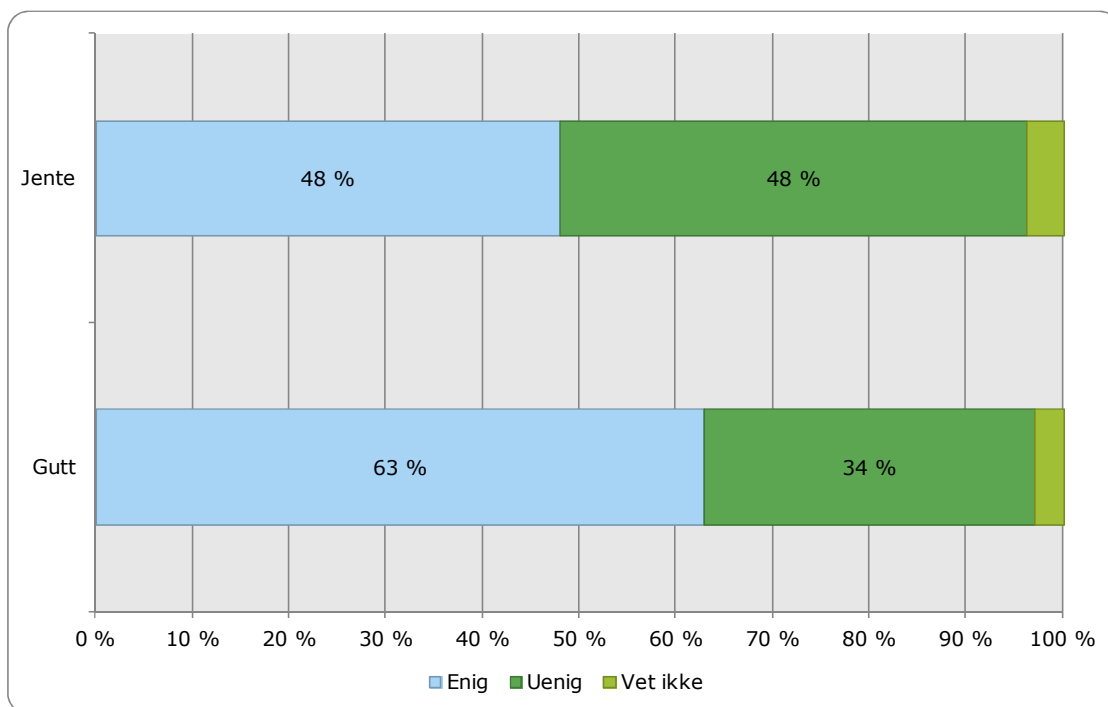
Figur 4: Jeg stoler på de voksne her krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



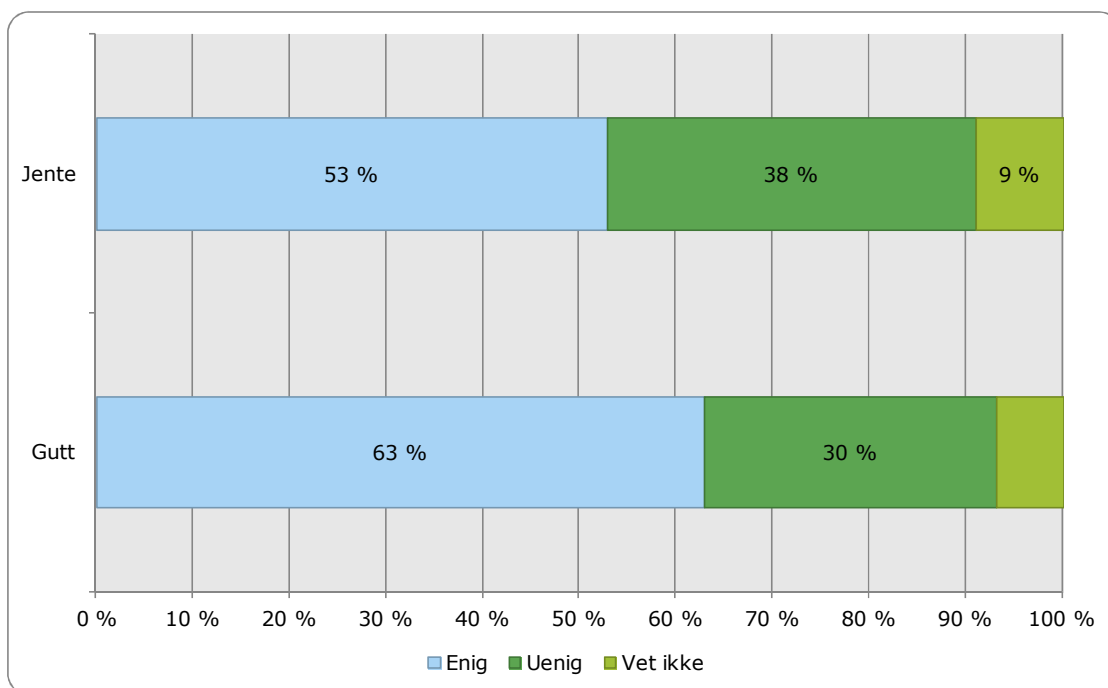
Figur 5: Jeg føler at de voksne her stoler på meg krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



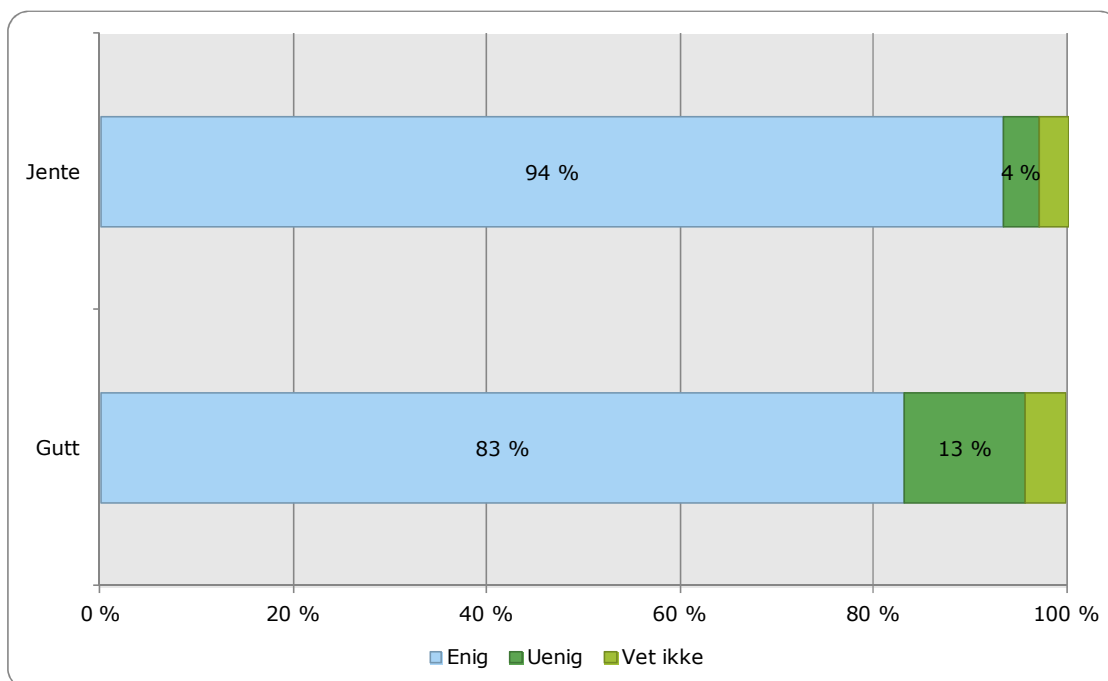
Figur 6: Jeg stoler på de voksne her krysset med kjønn - institusjon (n=530)



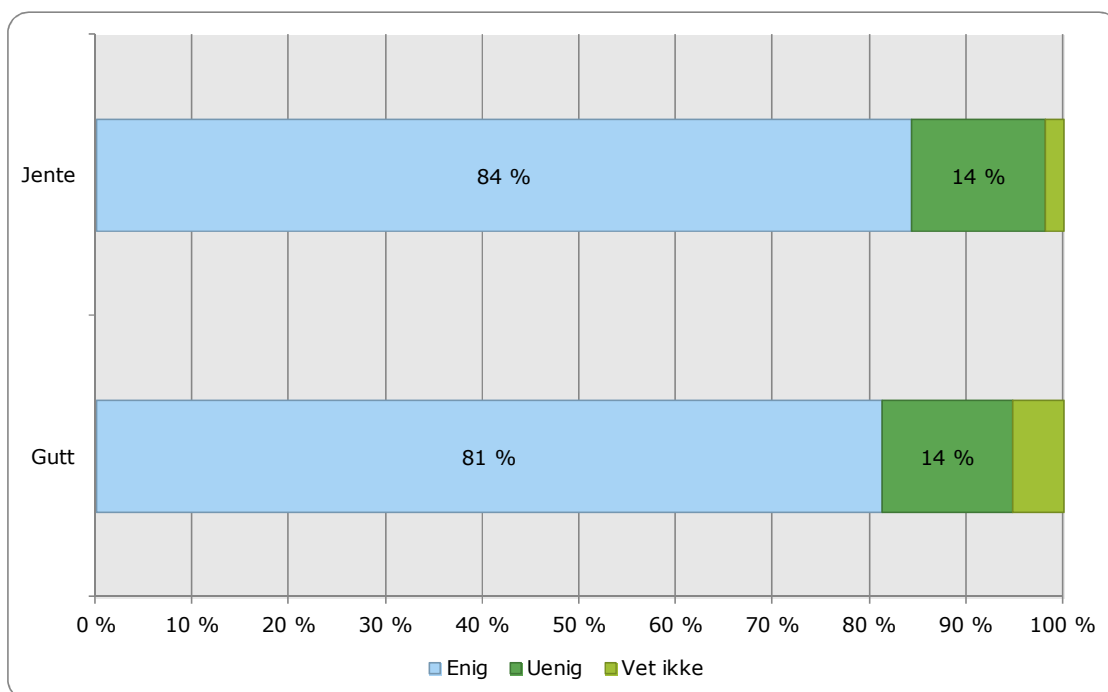
Figur 7: Jeg føler at de voksne her stoler på meg krysset med kjønn - institusjon (n=530)



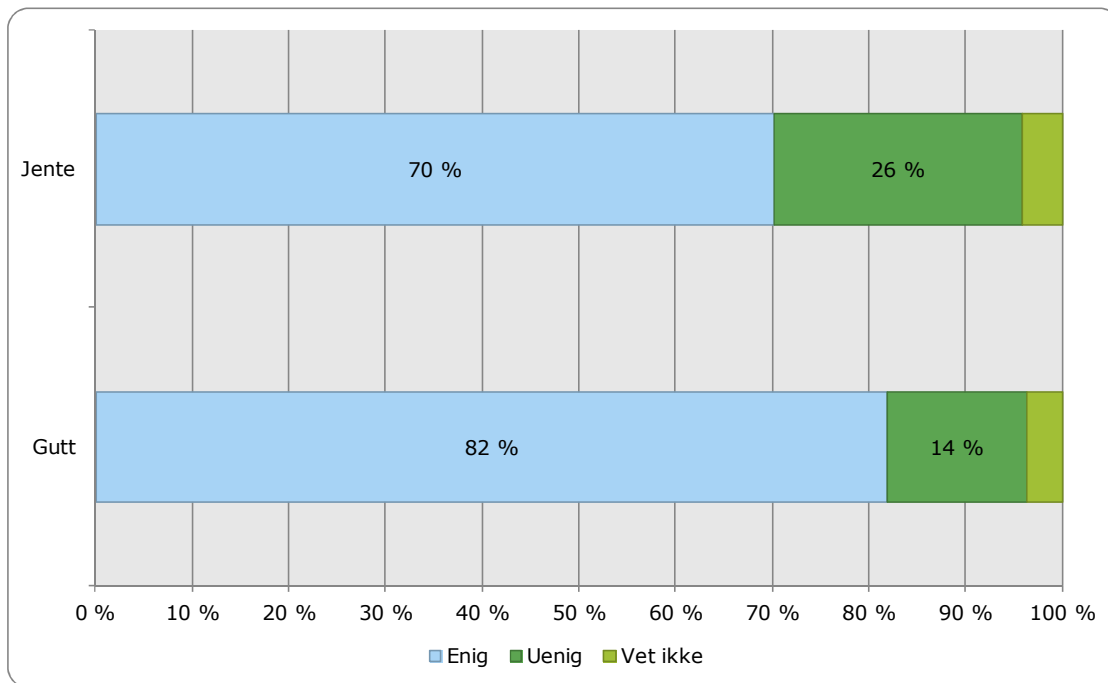
Figur 8: Jeg vet hvorfor jeg er her krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



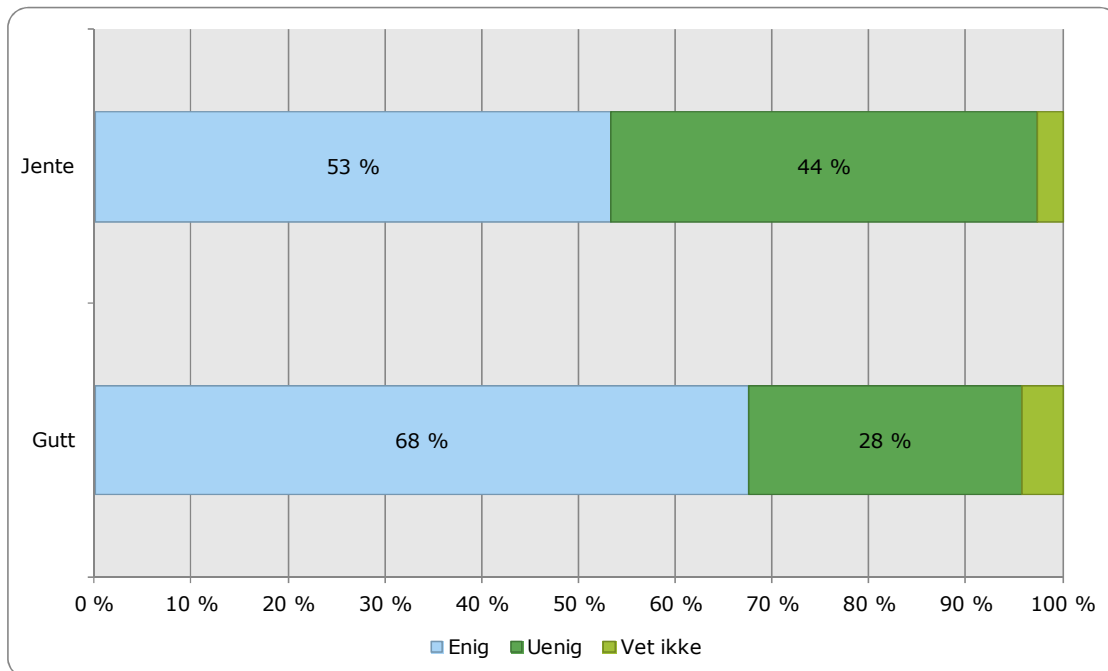
Figur 9: Jeg vet hvorfor jeg er her krysset med kjønn - institusjon (n=530)



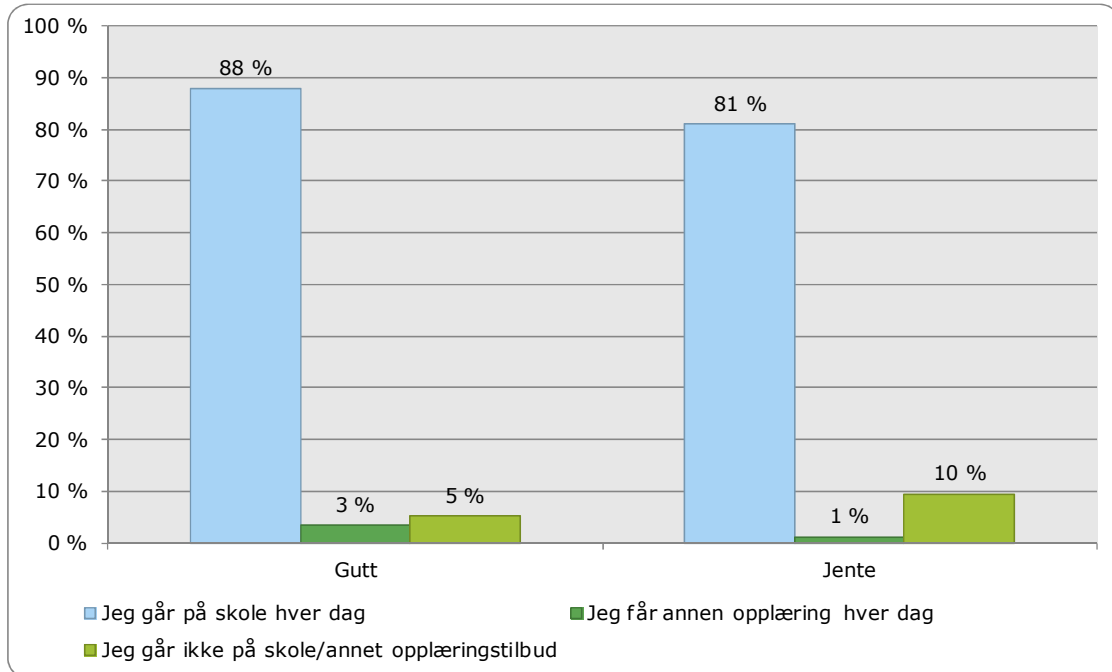
Figur 10: Jeg kan snakke med de voksne om ting jeg synes er vanskelig krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)



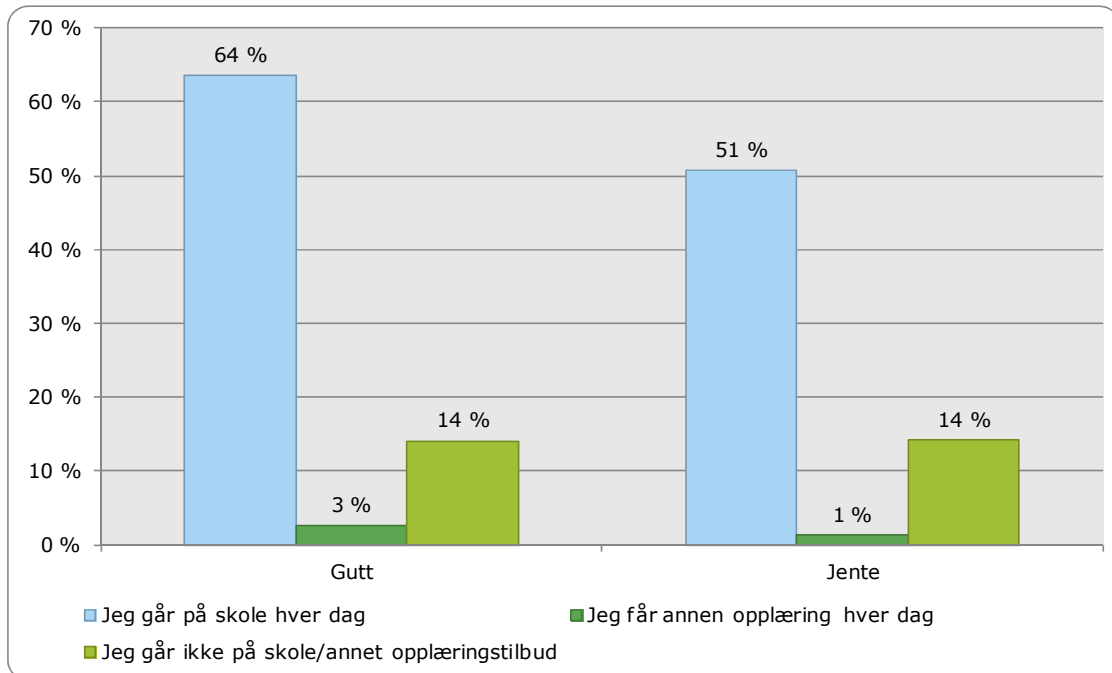
Figur 11: Jeg kan snakke med de voksne om ting jeg synes er vanskelig krysset med kjønn - institusjon (n=530)



Figur 12: Hvor ofte går du på skole krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)

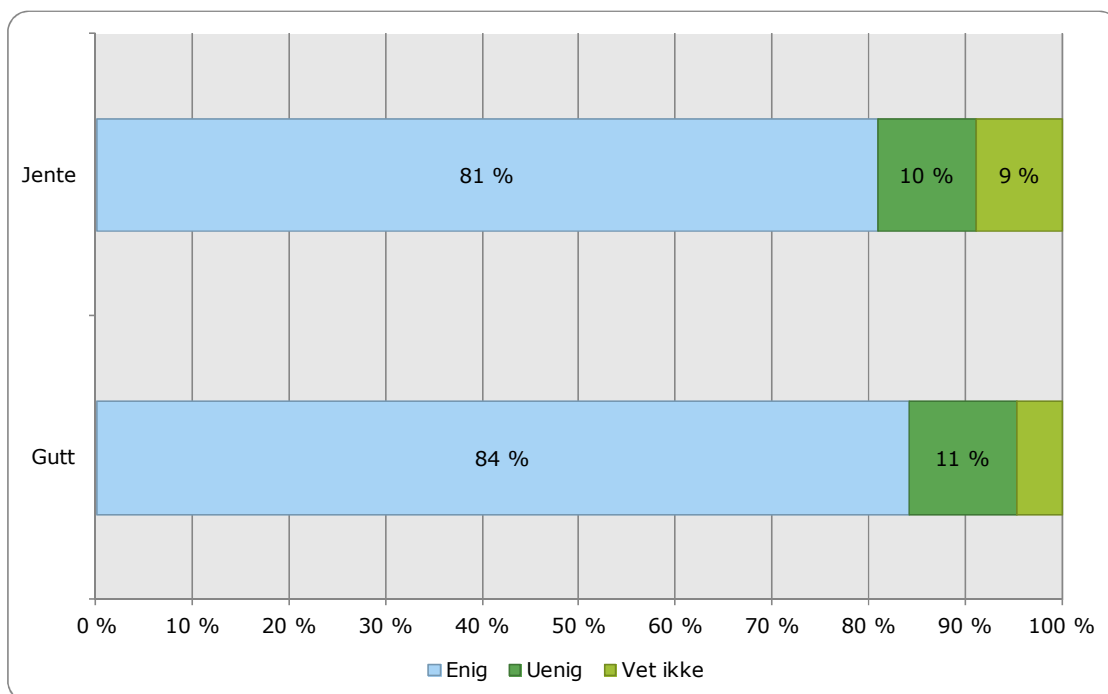


Figur 13: Hvor ofte går du på skole krysset med alder - institusjon (n=530)

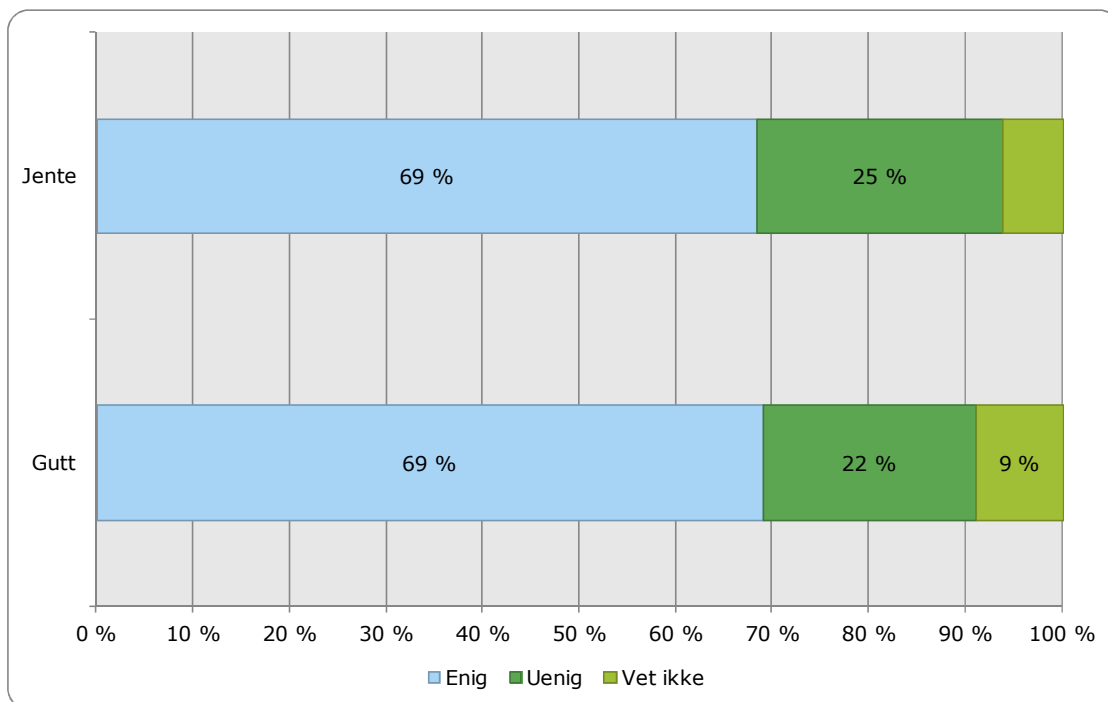


På grunn av mange kategorier har vi her plukket ut dem vi anser som de viktigste. Det er også noen prosenter som går på skolen 3-4 dager i uken. Av de i fosterhjem er dette 3 prosent på guttene og 7 prosent på jentene, og av de i institusjon er det 9 prosent av guttene og 16 prosent av jentene.

Figur 14: De voksne her oppmuntrer meg til å gå på skolen krysset med kjønn - fosterhjem (n=383)

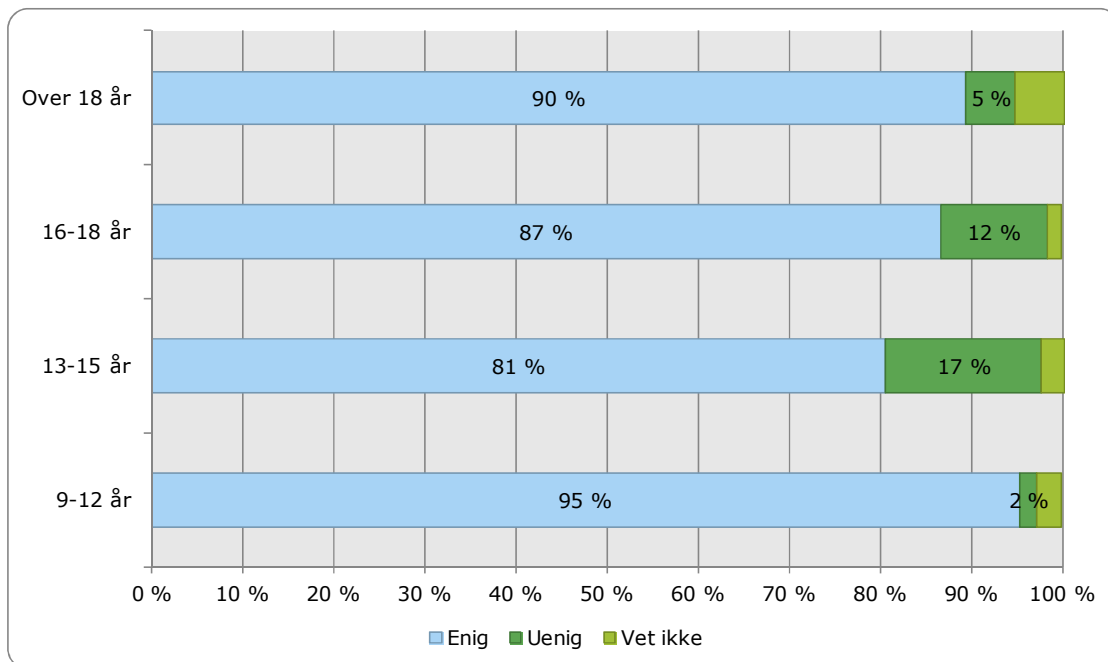


Figur 15: De voksne her oppmuntrer meg til å gå på skolen krysset med kjønn - institusjon (n=530)

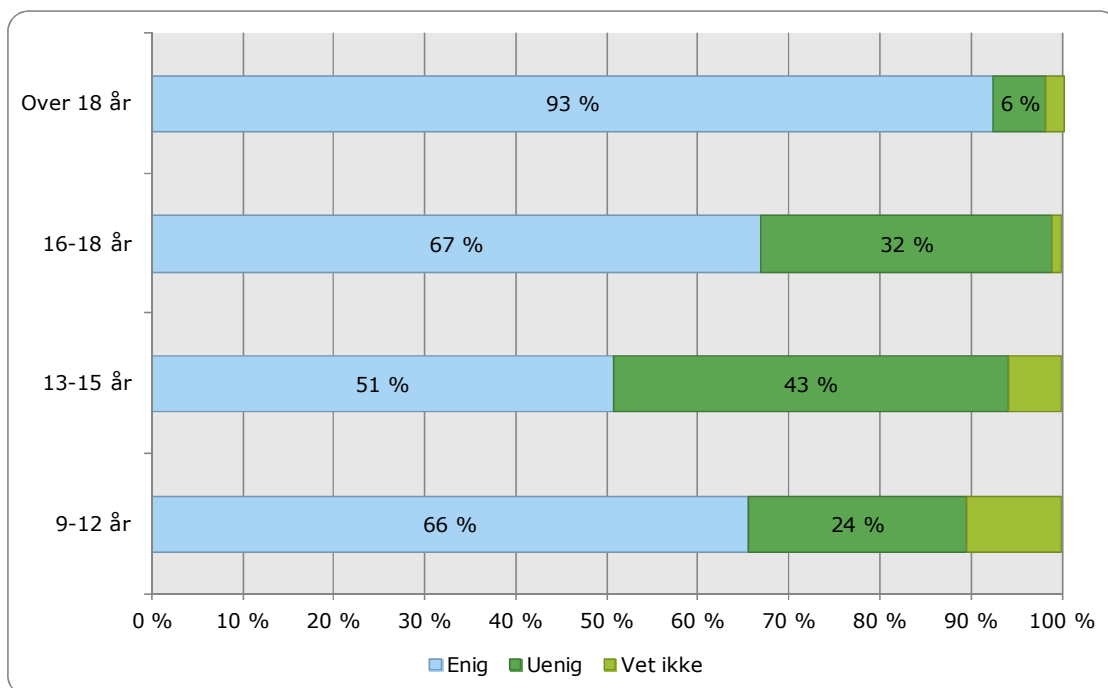


VEDLEGG 2: RESULTATER KRYSSET MED ALDER

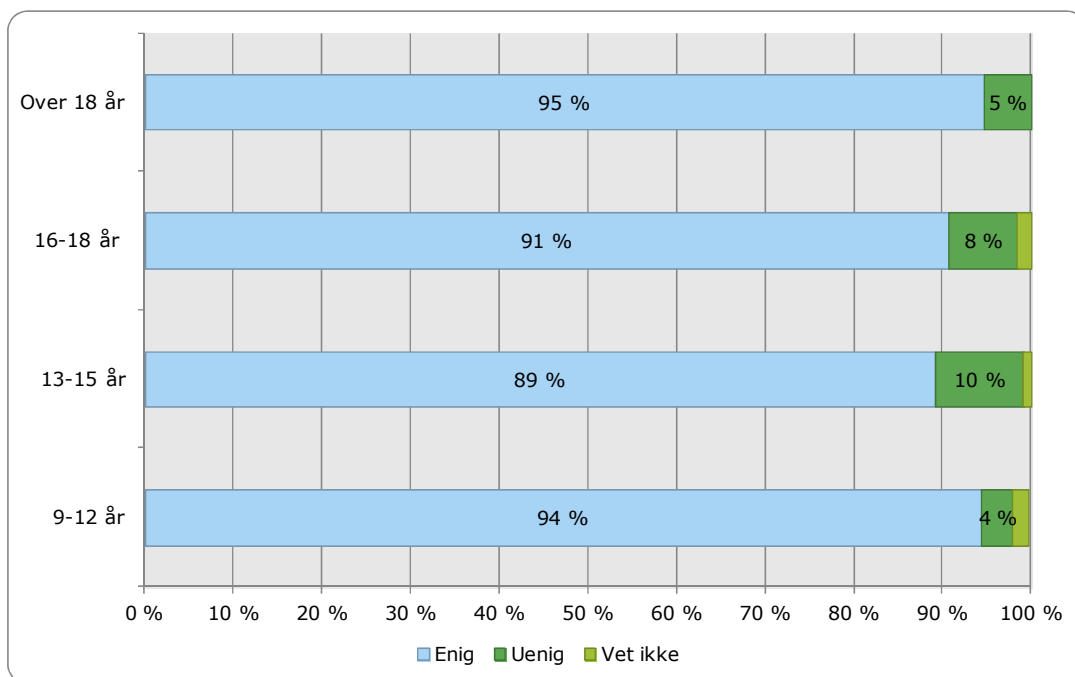
Figur 16: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor krysset med alder- fosterhjem (n=382)



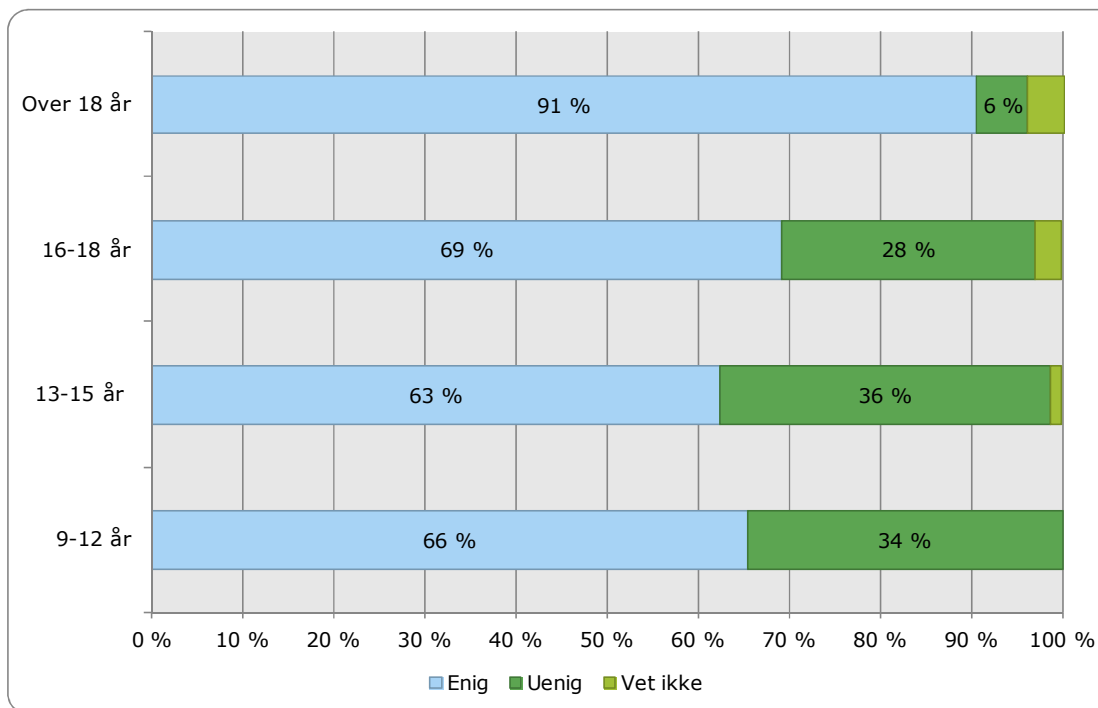
Figur 17: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor krysset med alder - institusjon (n=530)



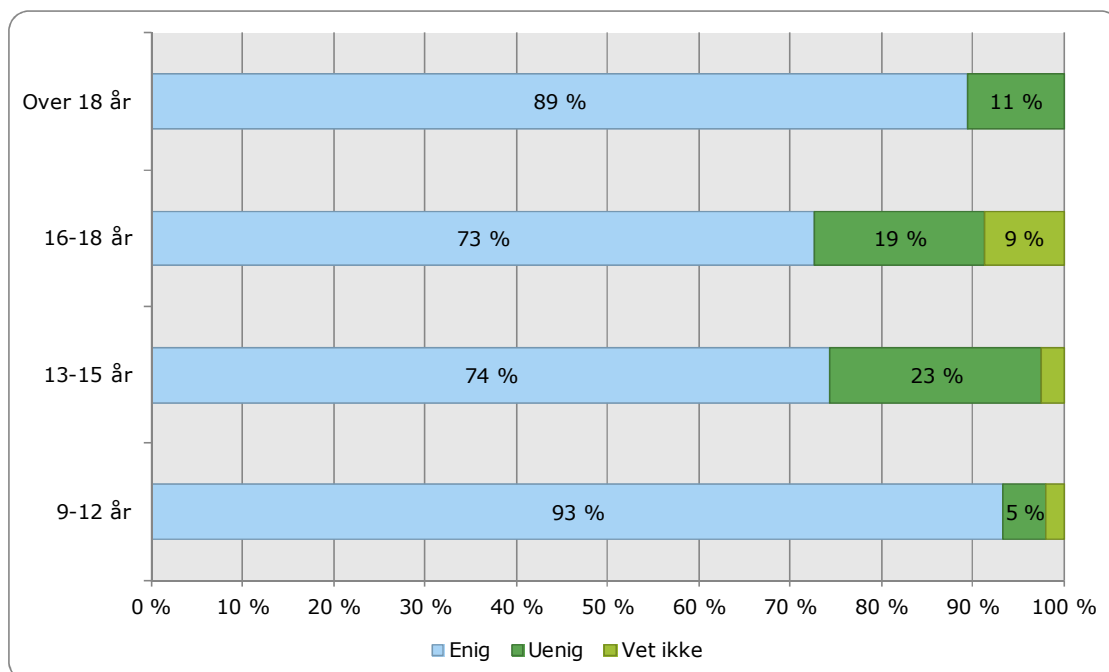
Figur 18: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med alder - fosterhjem (n=383)



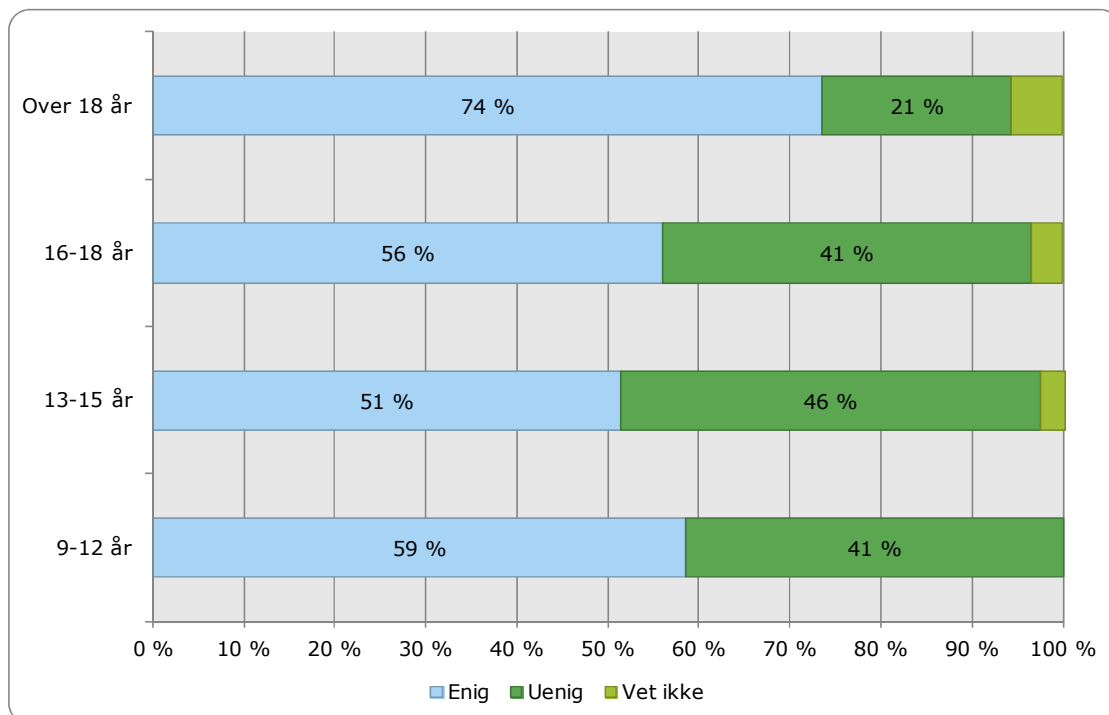
Figur 19: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med alder - institusjon (n=530)



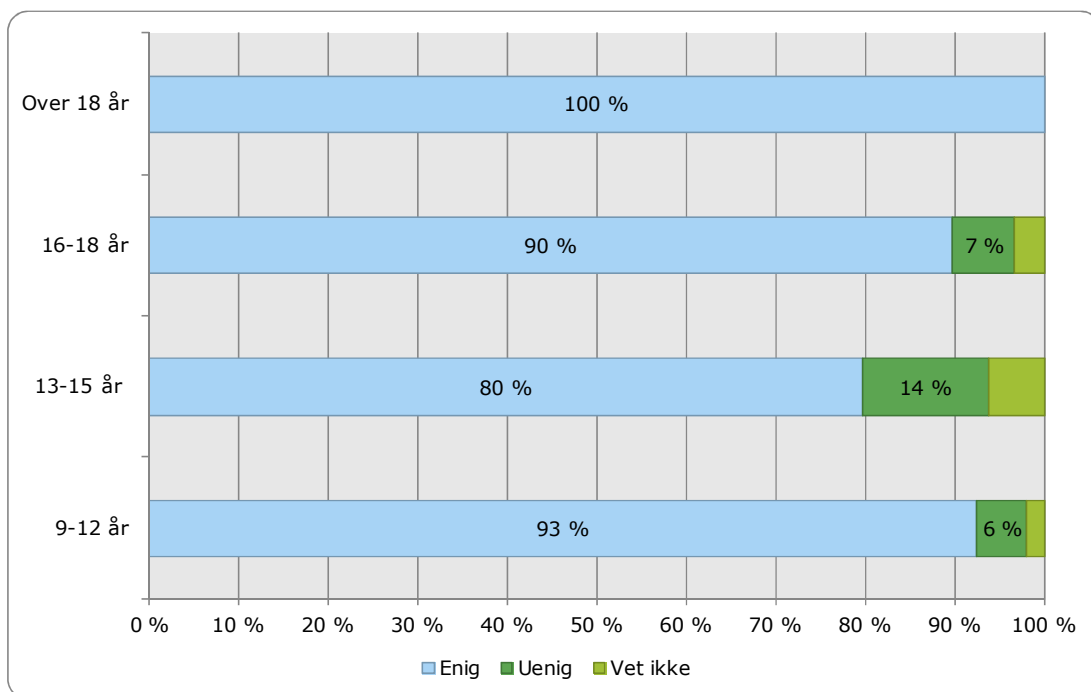
Figur 20: Jeg stoler på de voksne her krysset med alder - fosterhjem (n=383)



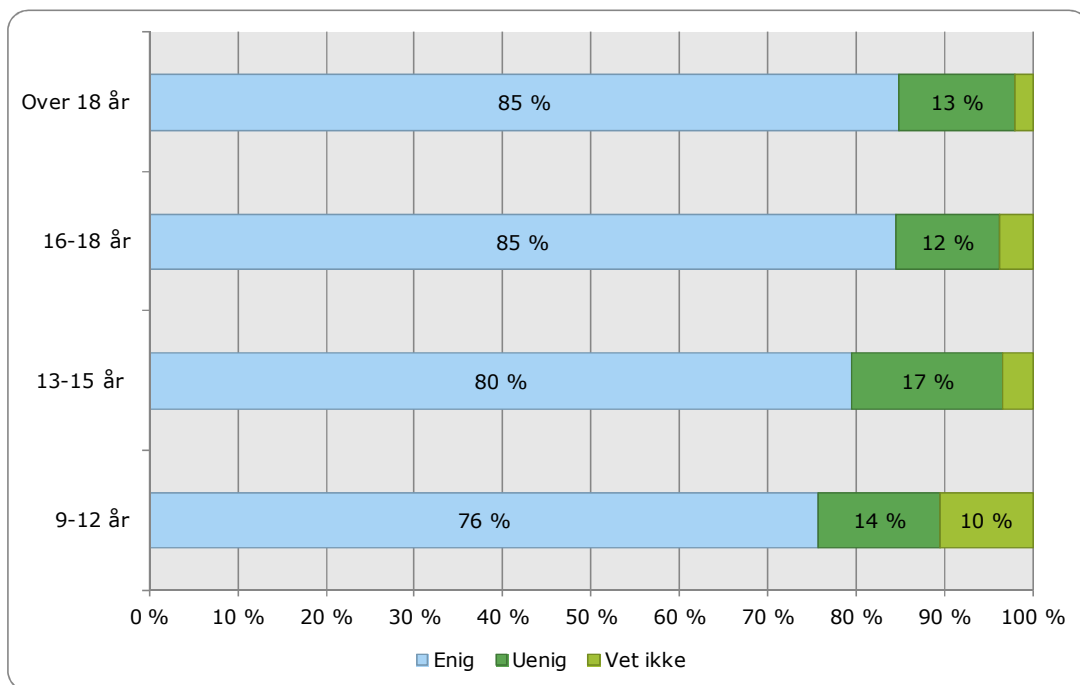
Figur 21: Jeg stoler på de voksne her krysset med alder - institusjon (n=530)



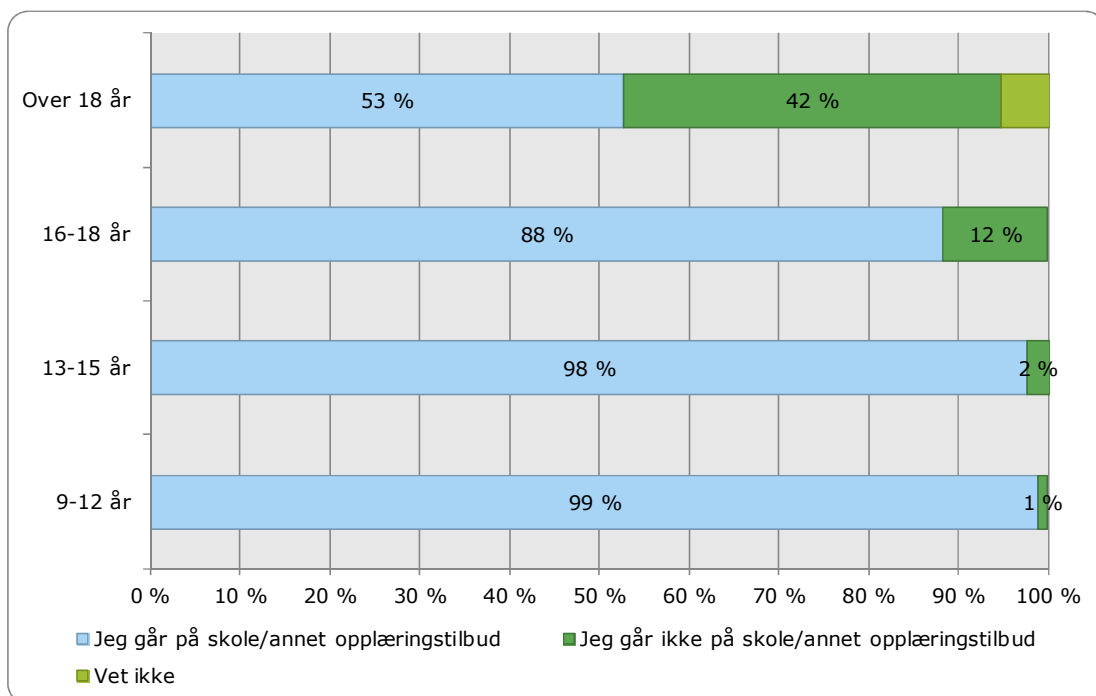
Figur 22: Jeg vet hvorfor jeg er her krysset med alder - fosterhjem (n=383)



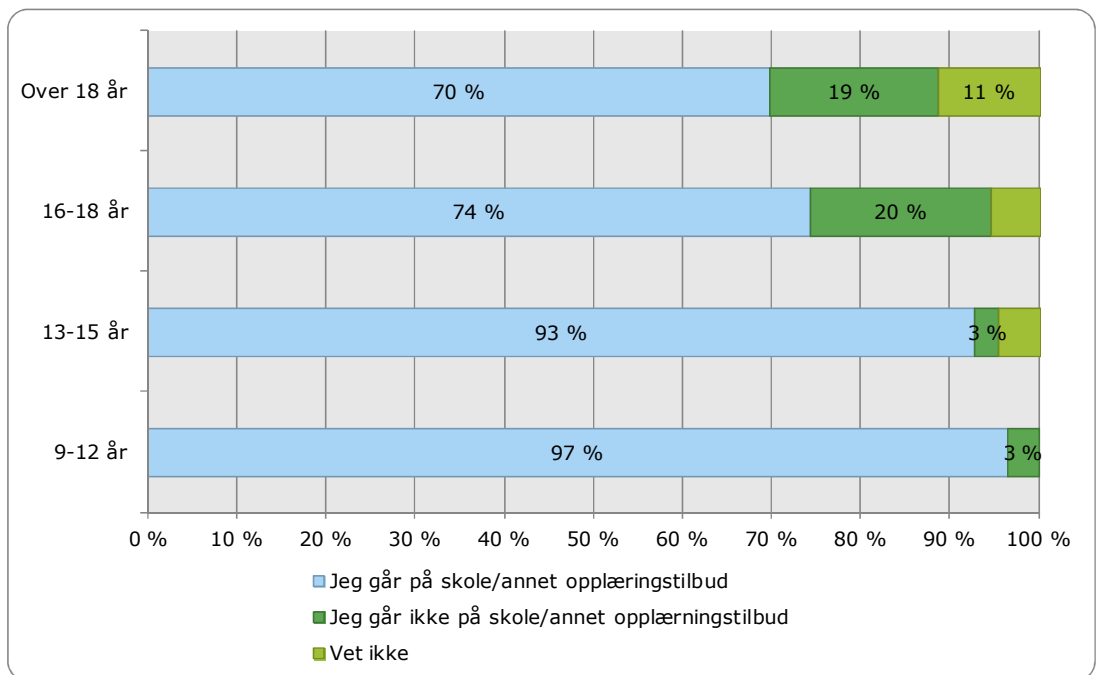
Figur 23: Jeg vet hvorfor jeg er her krysset med alder - institusjon (n=530)



figur 24: Går du på skole/annet opplæringsstilbud krysset med alder - fosterhjem (n=383)

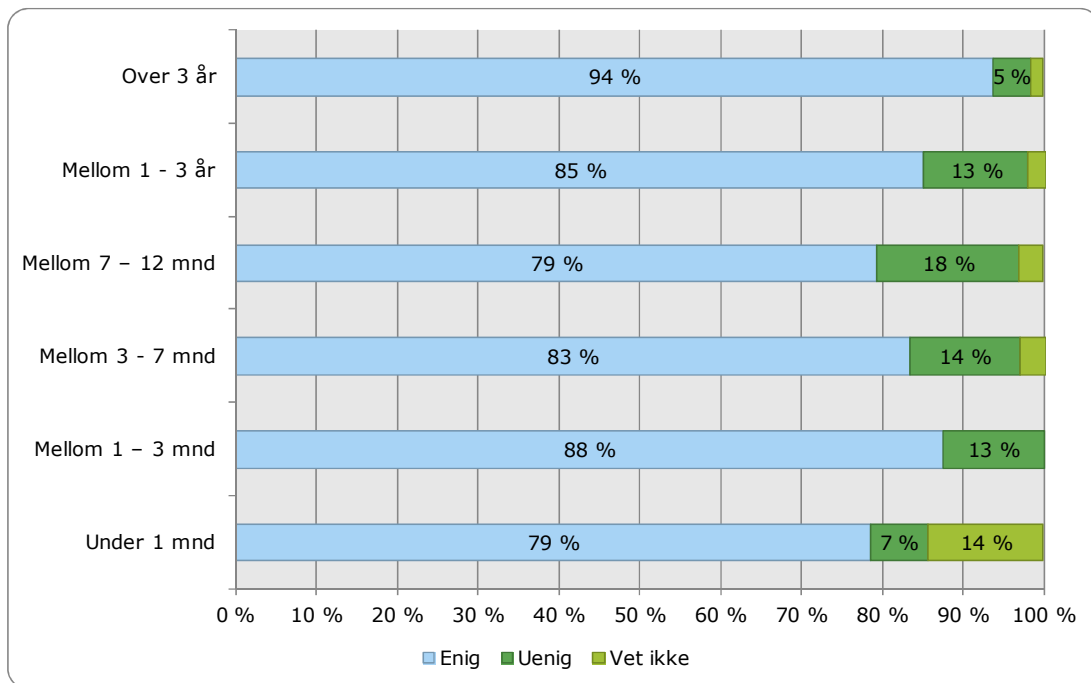


Figur 25: Jeg går på skole/annet opplæringsopplegg krysset med alder - institusjon (n=530)

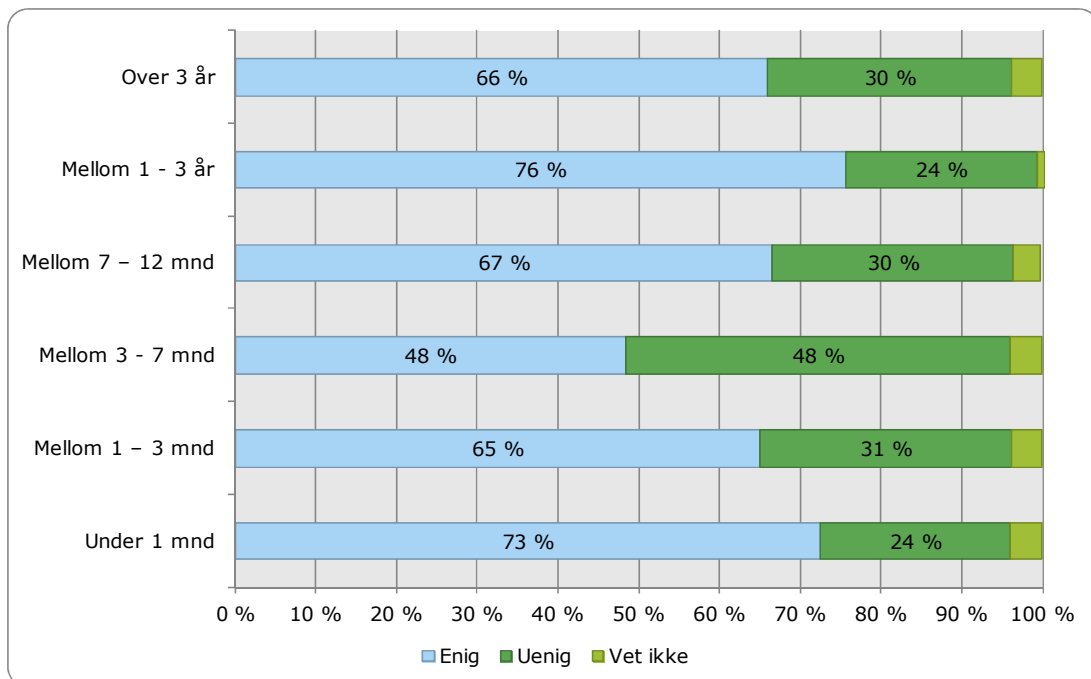


VEDLEGG 3: RESULTATER KRYSSET MED BOTID

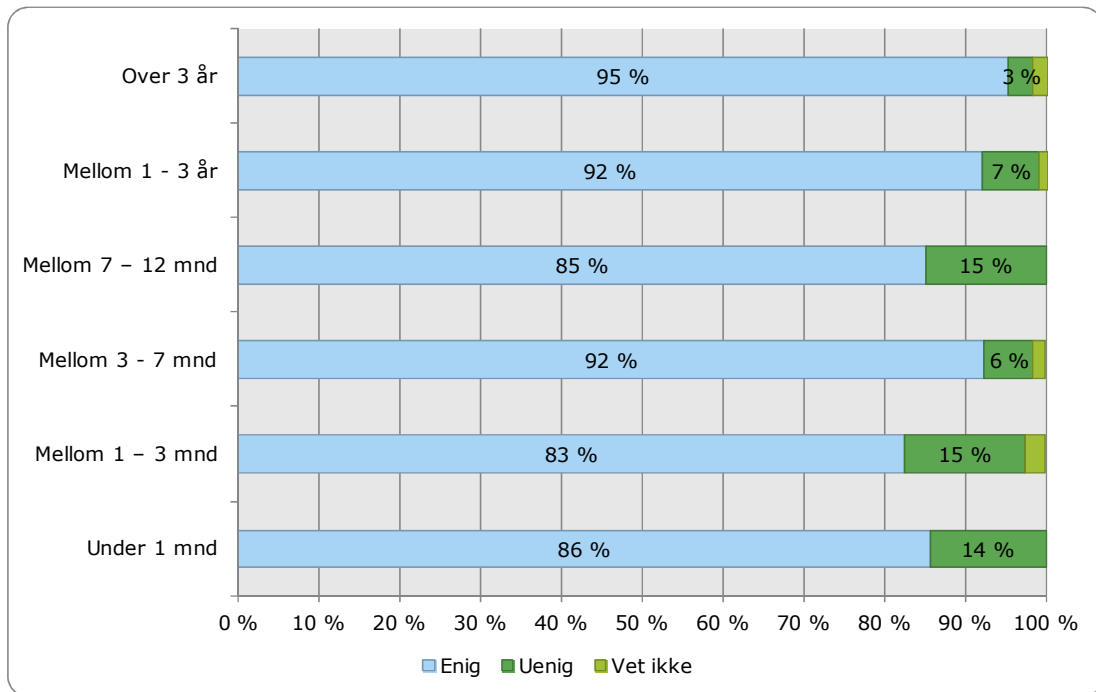
Figur 26: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor krysset med botid - fosterhjem (n=383)



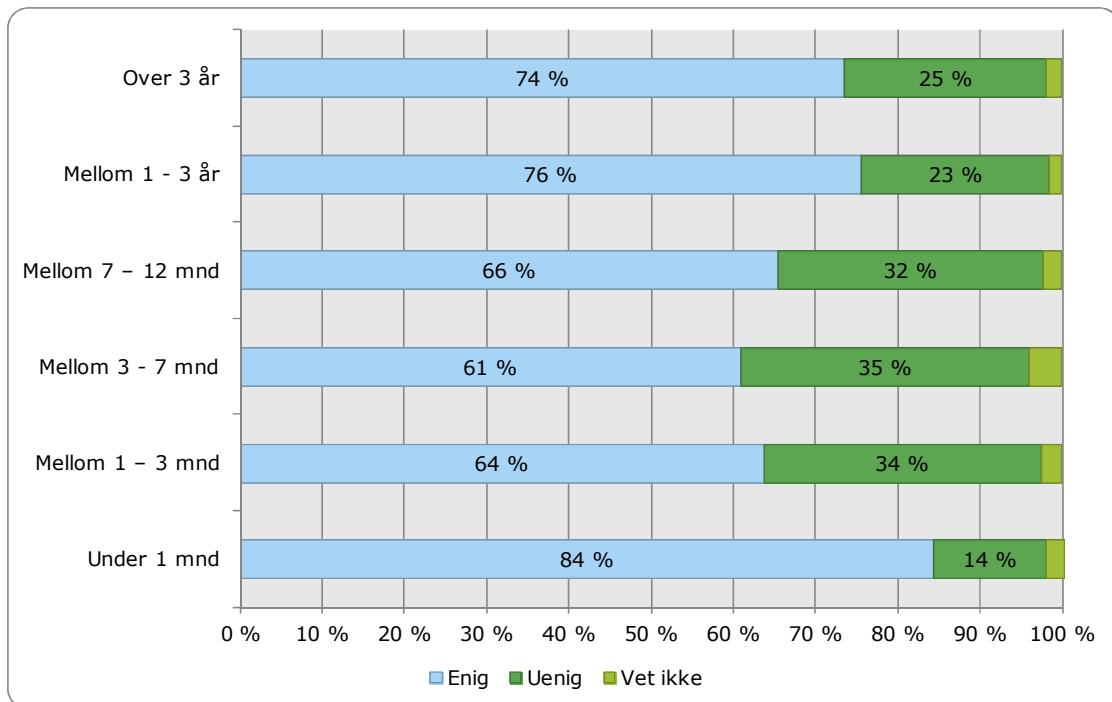
Figur 27: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor krysset med botid - institusjon (n=530)



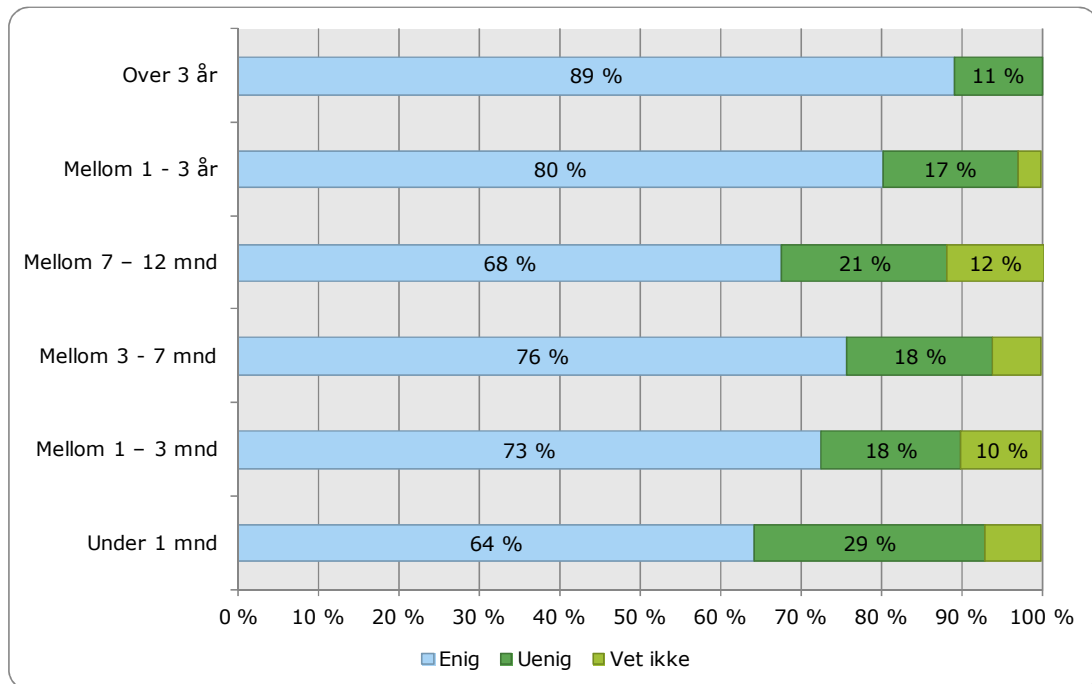
Figur 28: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med botid - fosterhjem (n=383)



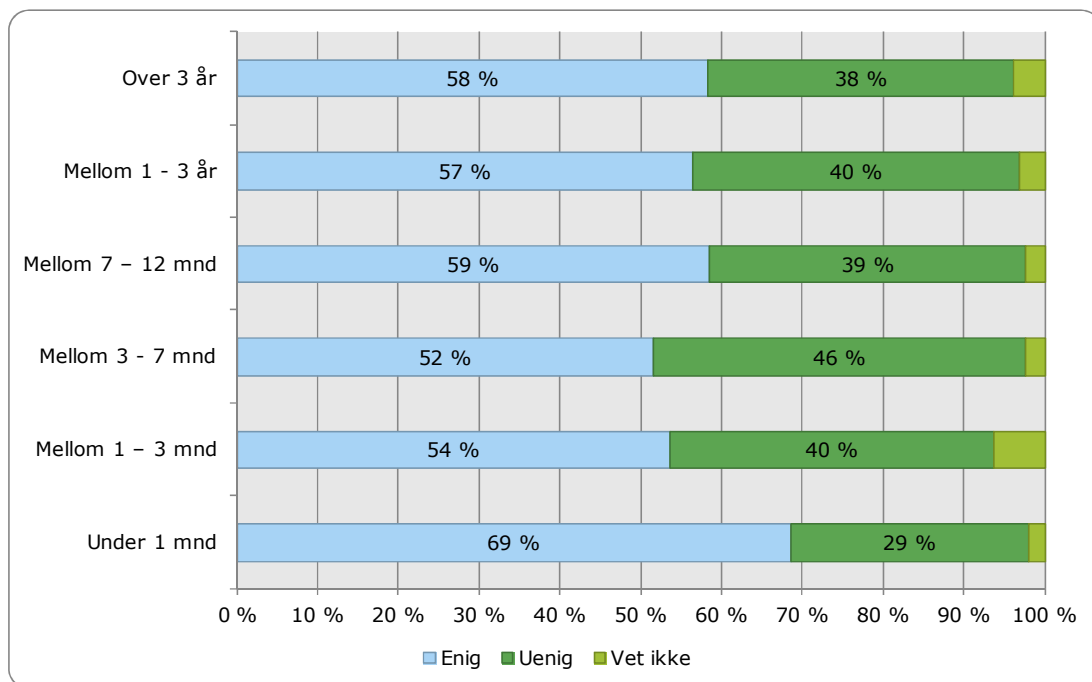
Figur 29: Jeg føler meg trygg her/hjemme krysset med botid - institusjon (n=530)



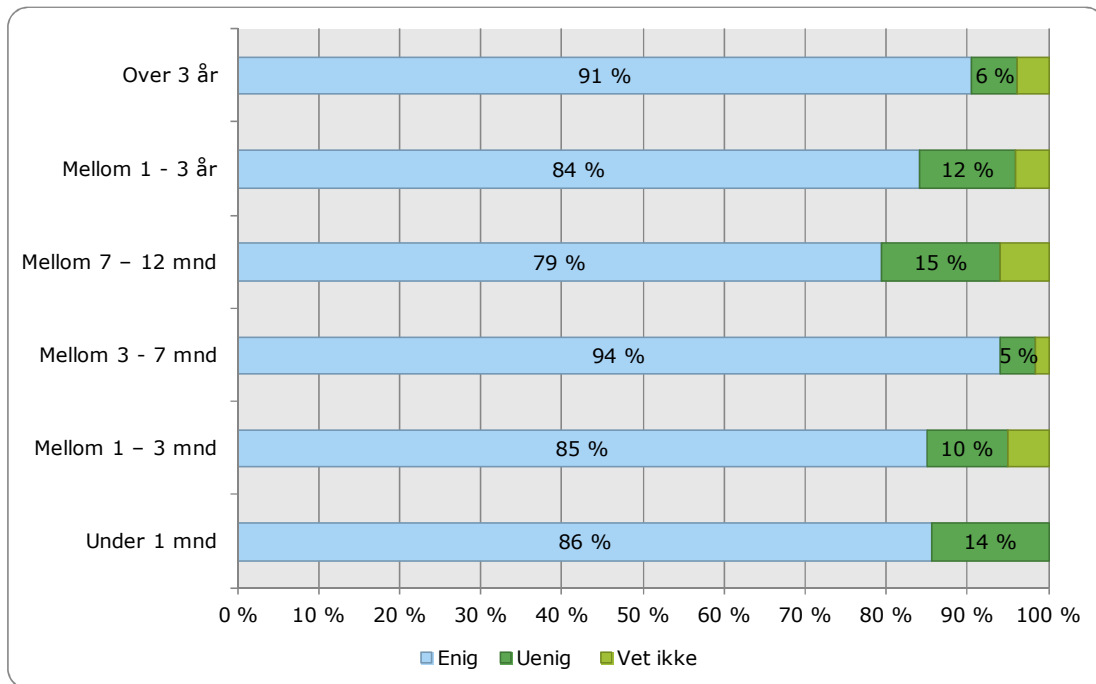
Figur 30: Jeg stoler på de voksne her krysset med botid - fosterhjem (n=383)



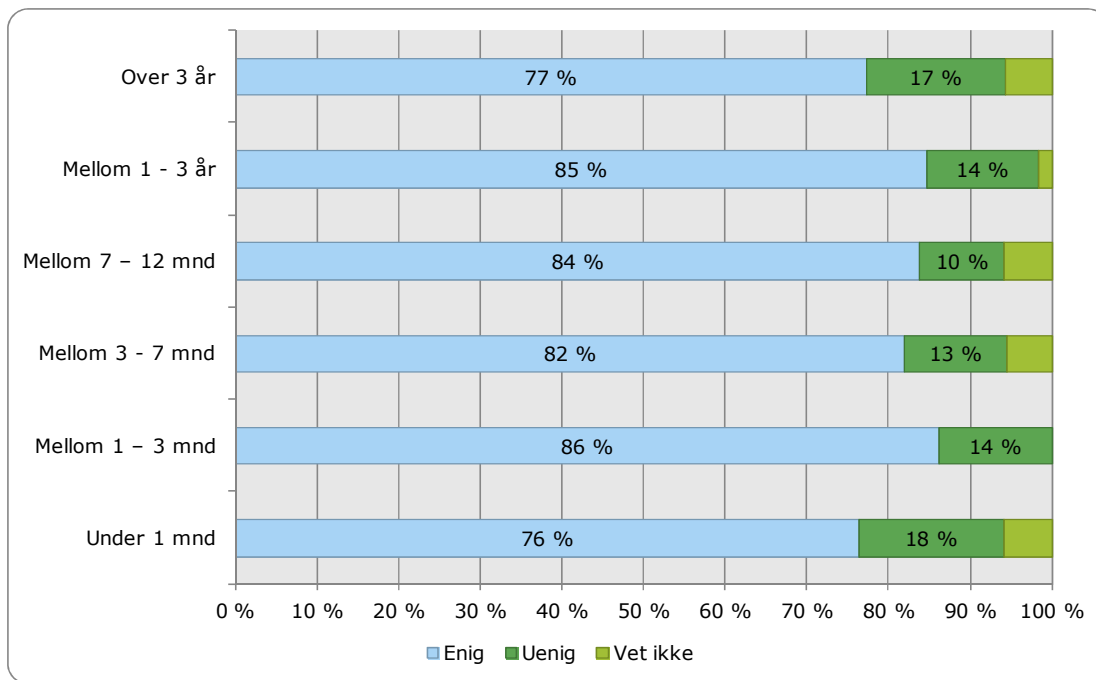
Figur 31: Jeg stoler på de voksne her krysset med botid - institusjon (n=530)



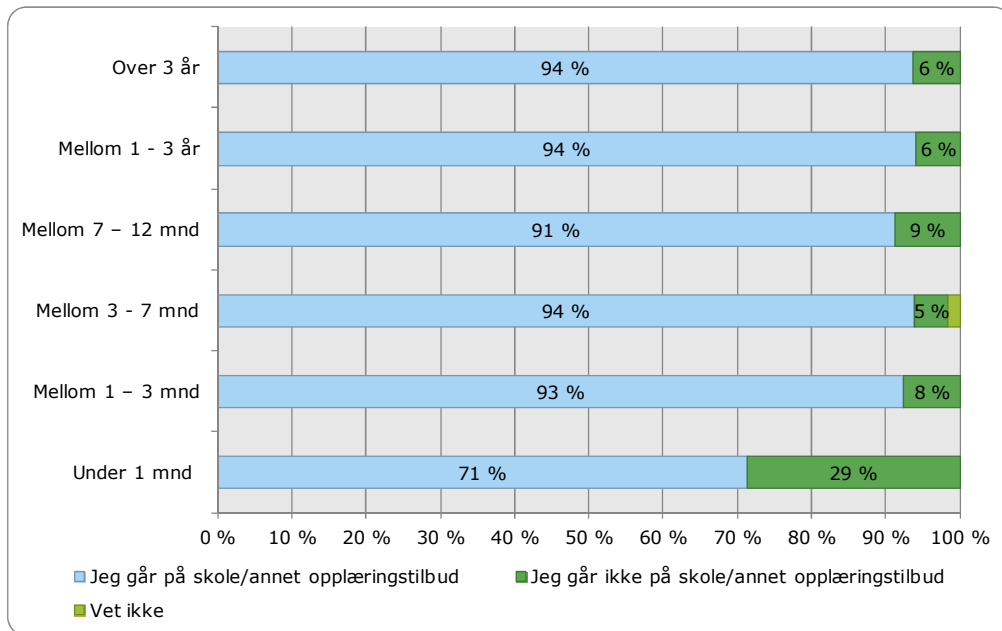
Figur 32: Jeg vet hvorfor jeg er her krysset med botid - fosterhjem (n=383)



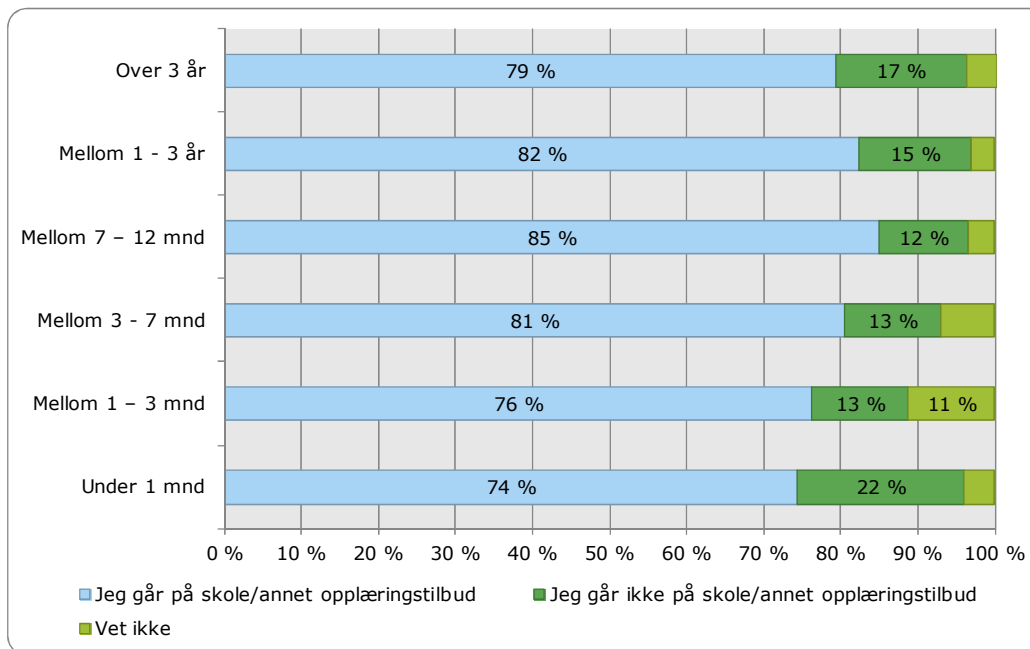
Figur 33: Jeg vet hvorfor jeg er her krysset med botid - institusjon (n=530)



Figur 34: Jeg går på skole/annet opplæringstilbud krysset med botid - fosterhjem (n=383)

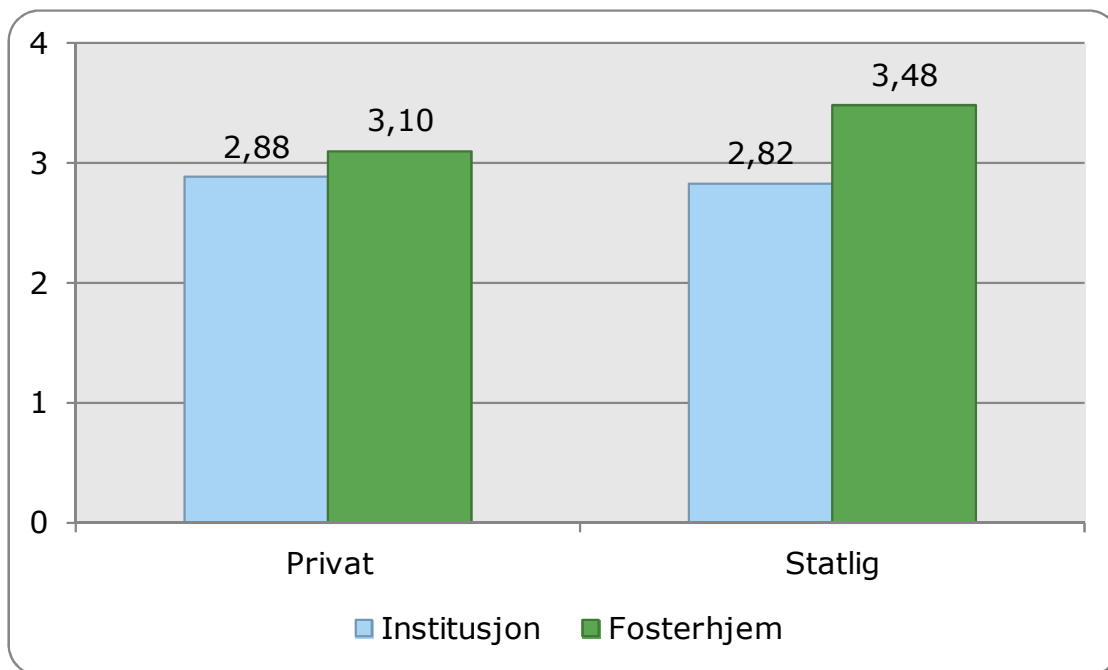


Figur 35: Jeg går på skole/annet opplæringstilbud krysset med botid - institusjon (n=530)

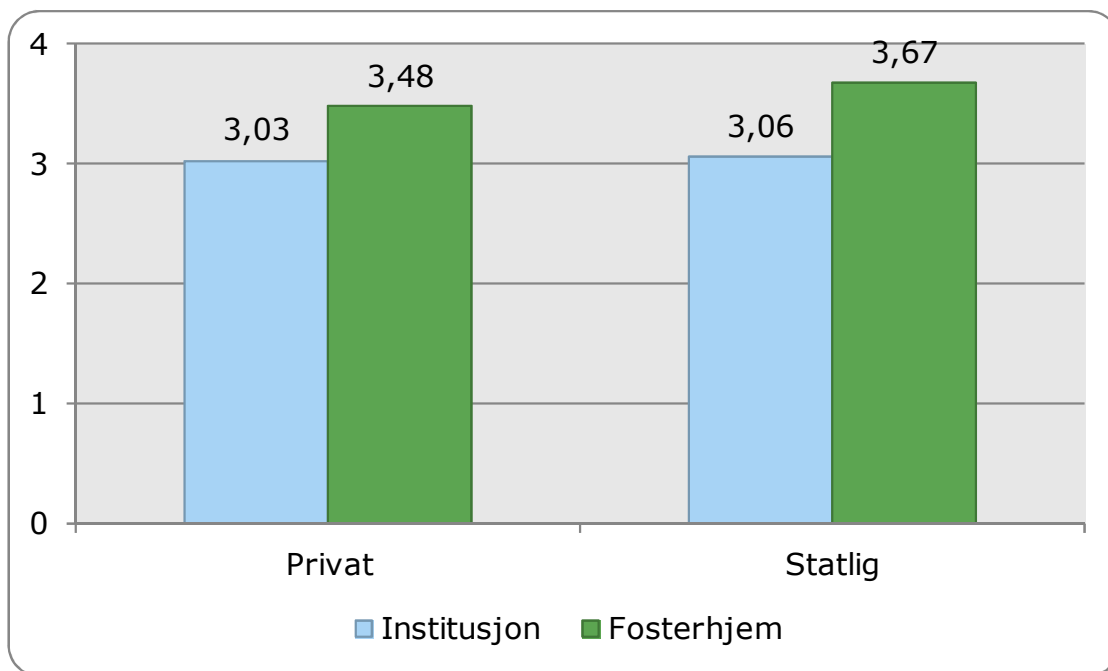


VEDLEGG 4: RESULTATER KRYSSET MED TILTAKSTYPE OG EIERFORM

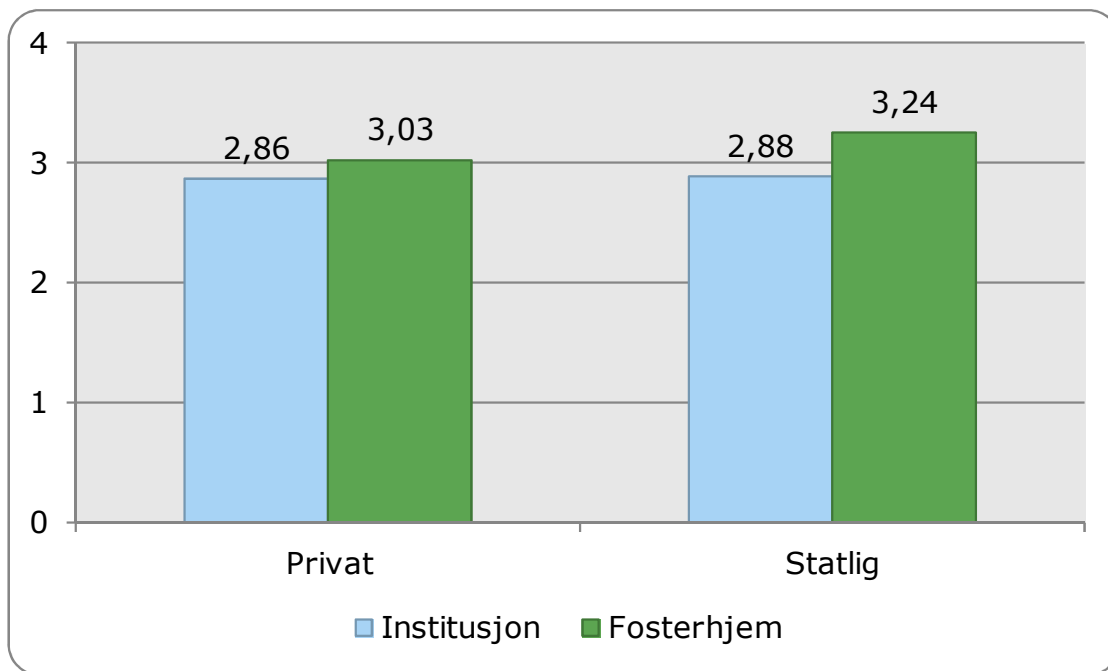
Figur 36: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå



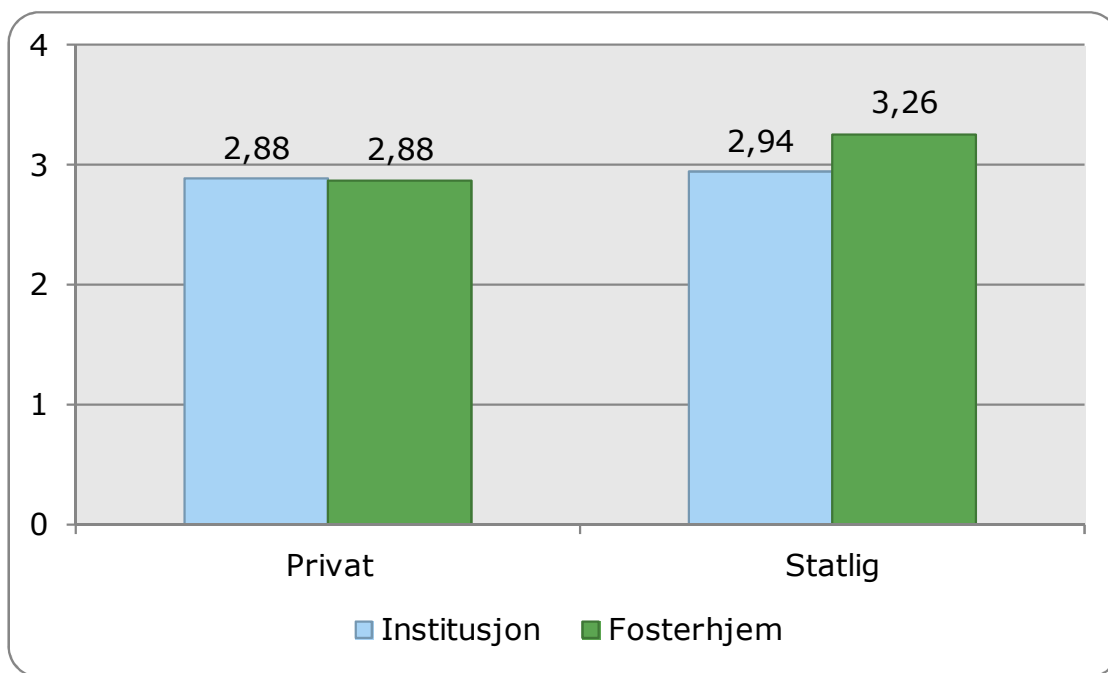
Figur 37: Jeg føler meg trygg her/hjemme



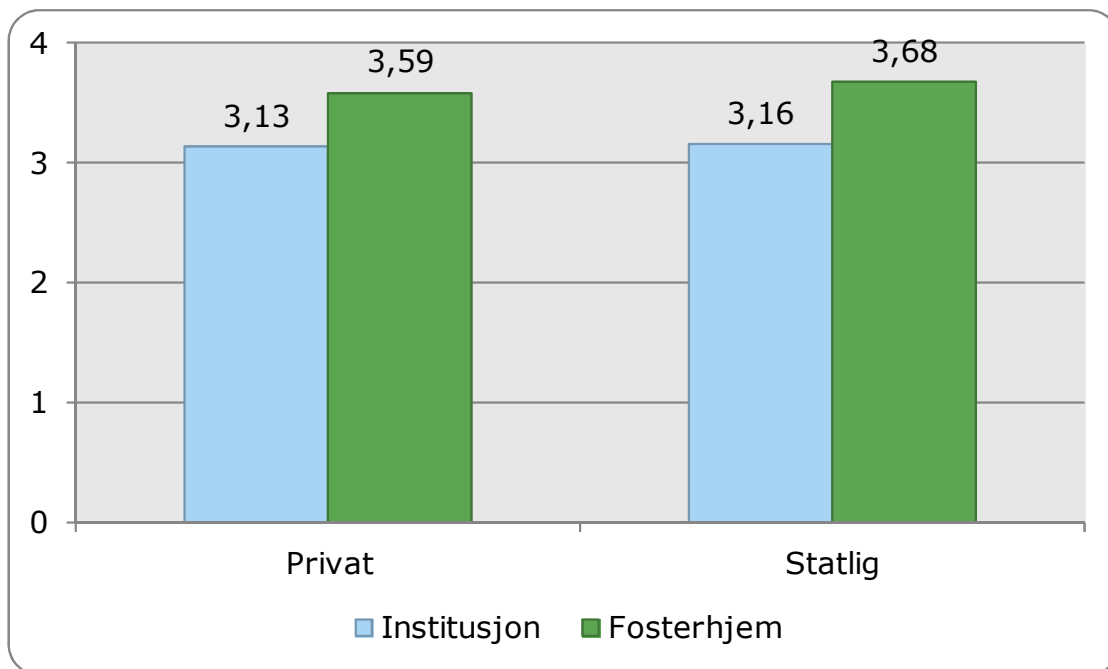
Figur 38: Jeg får være med å bestemme viktige ting som handler om meg



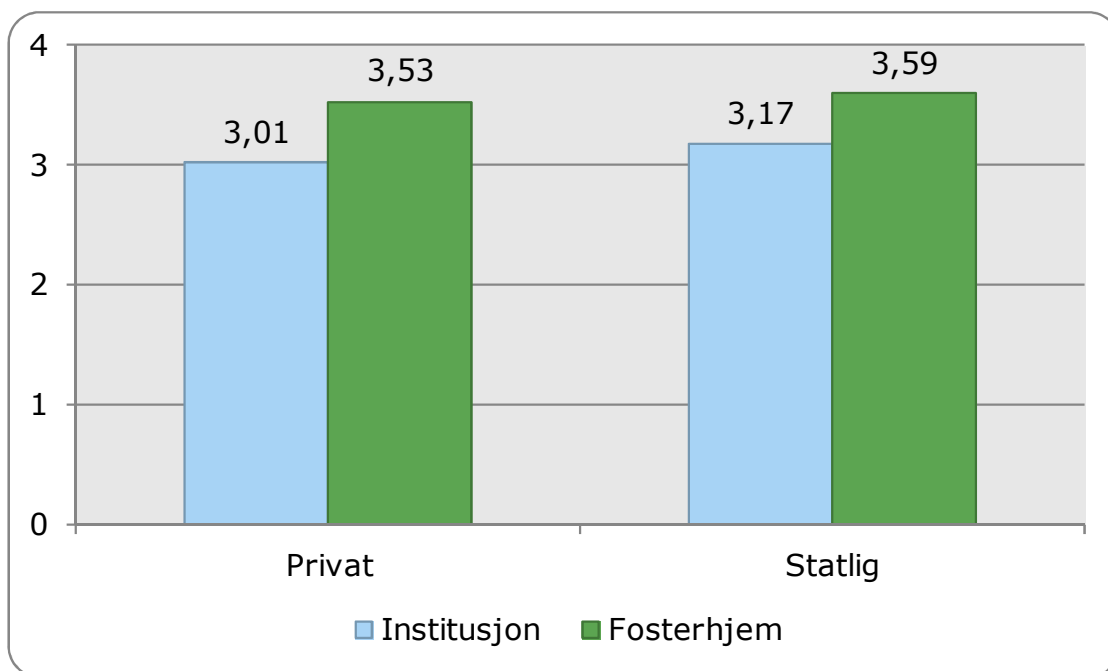
Figur 39: Jeg får være med å bestemme over hverdagen min



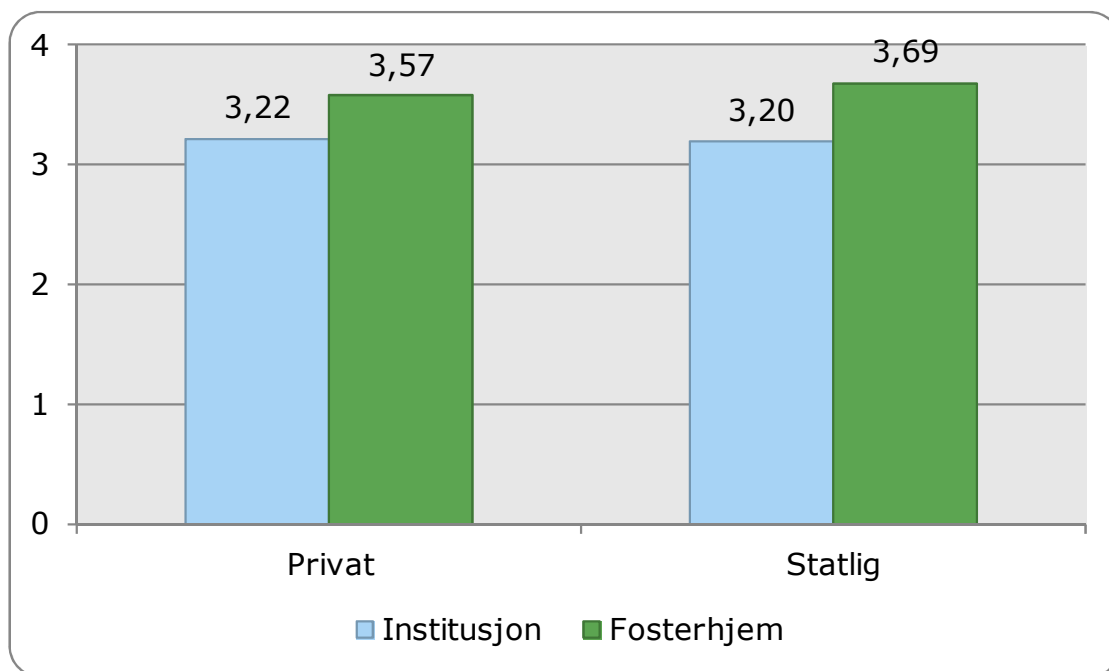
Figur 40: De voksne her hjelper meg med leksene mine når jeg trenger det



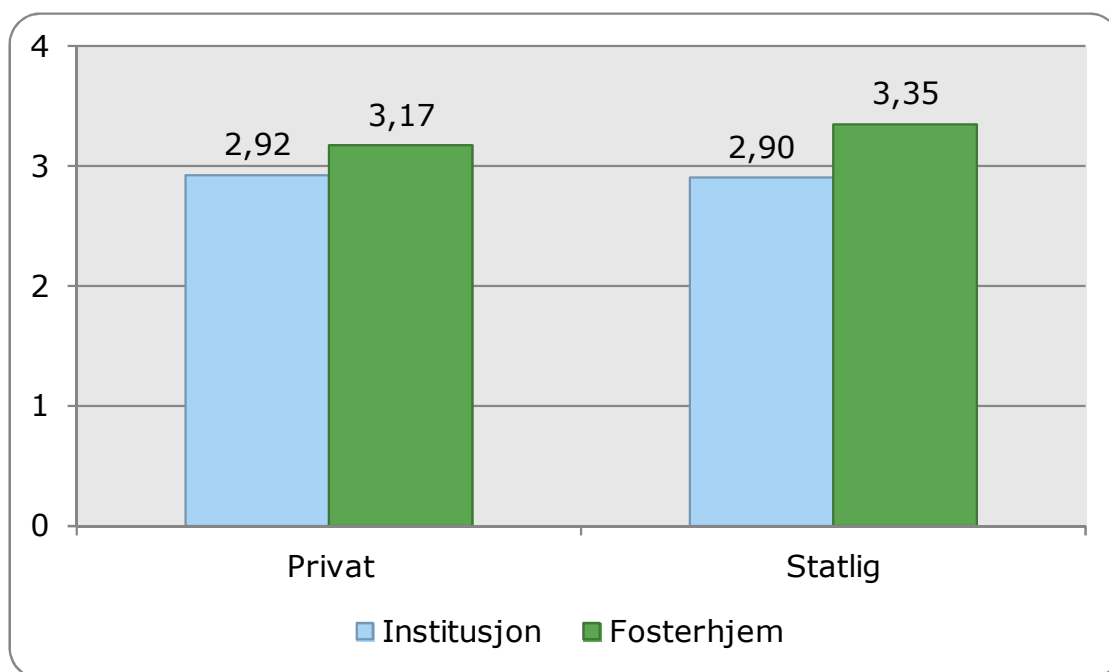
Figur 41: De voksne her hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden



Figur 42: De voksne her er interessert i hvordan jeg har det



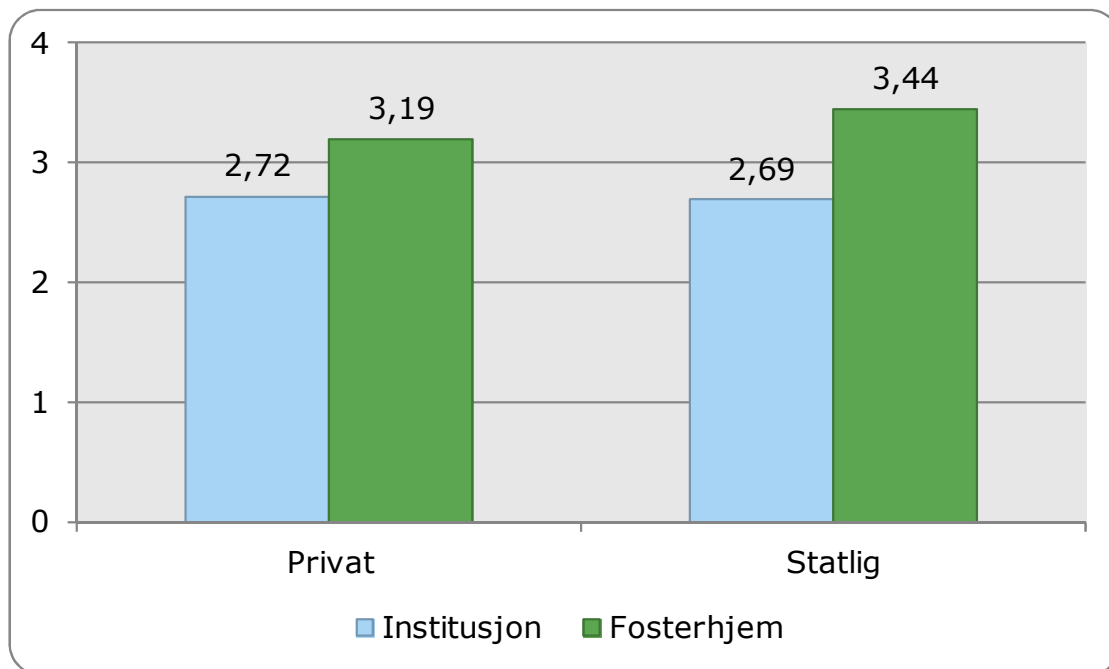
Figur 43: De voksne her er lette å snakke med



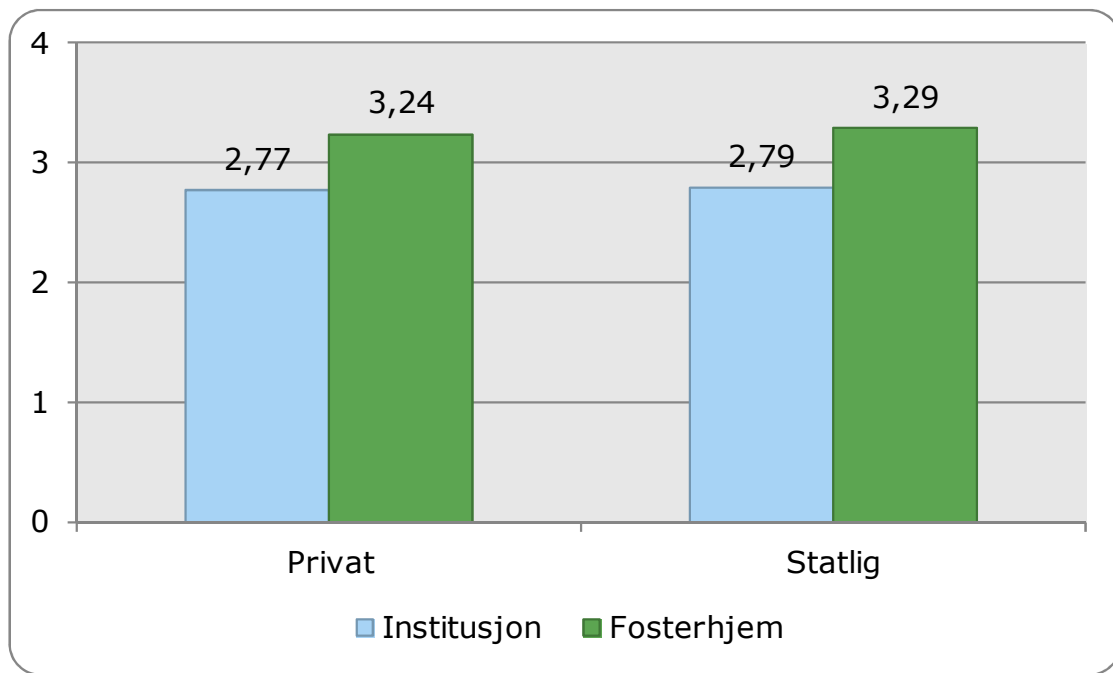
Figur 44: De voksne her har nok tid til meg



Figur 45: Jeg stoler på de voksne her

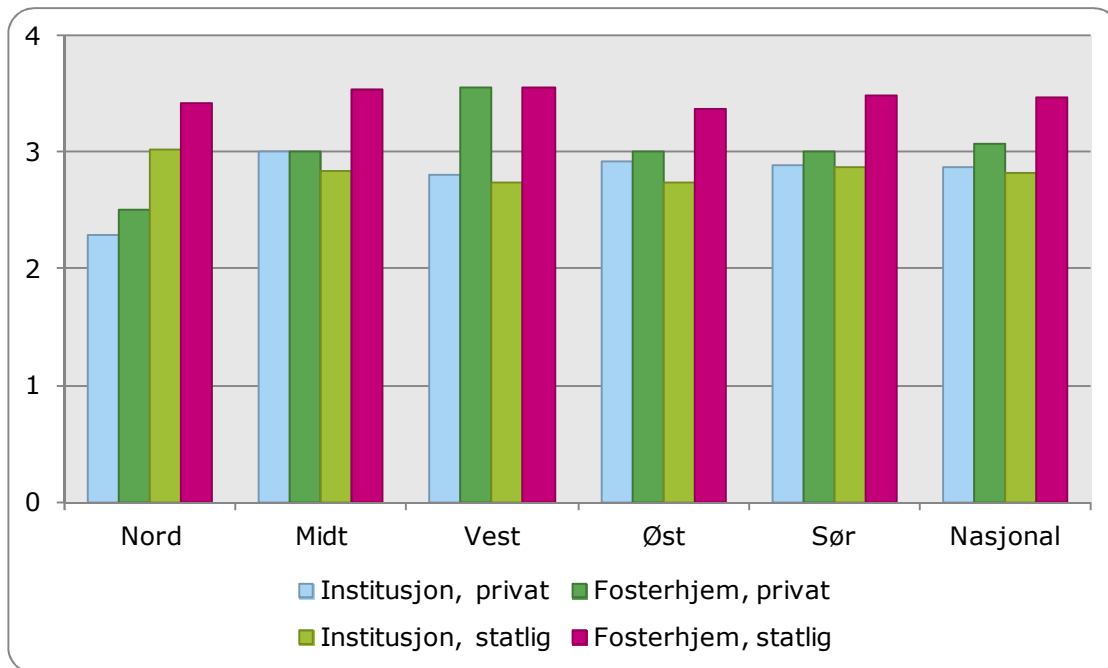


Figur 46: Jeg føler at de voksne her stoler på meg

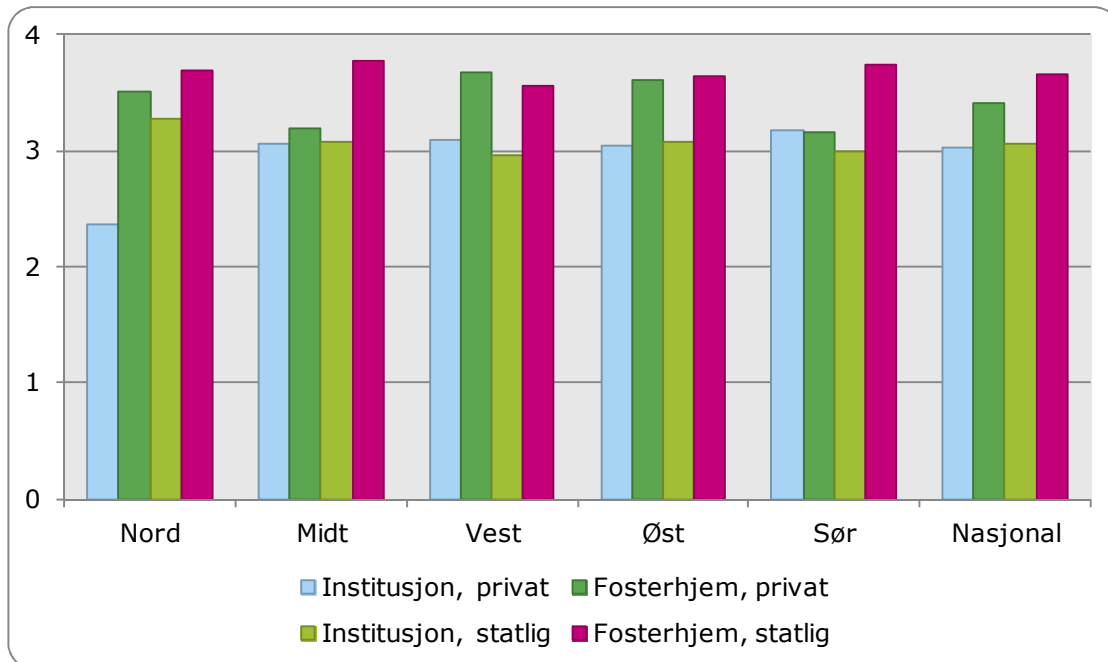


VEDLEGG 5: RESULTATER KRYSSET MED REGION OG EIERFORM

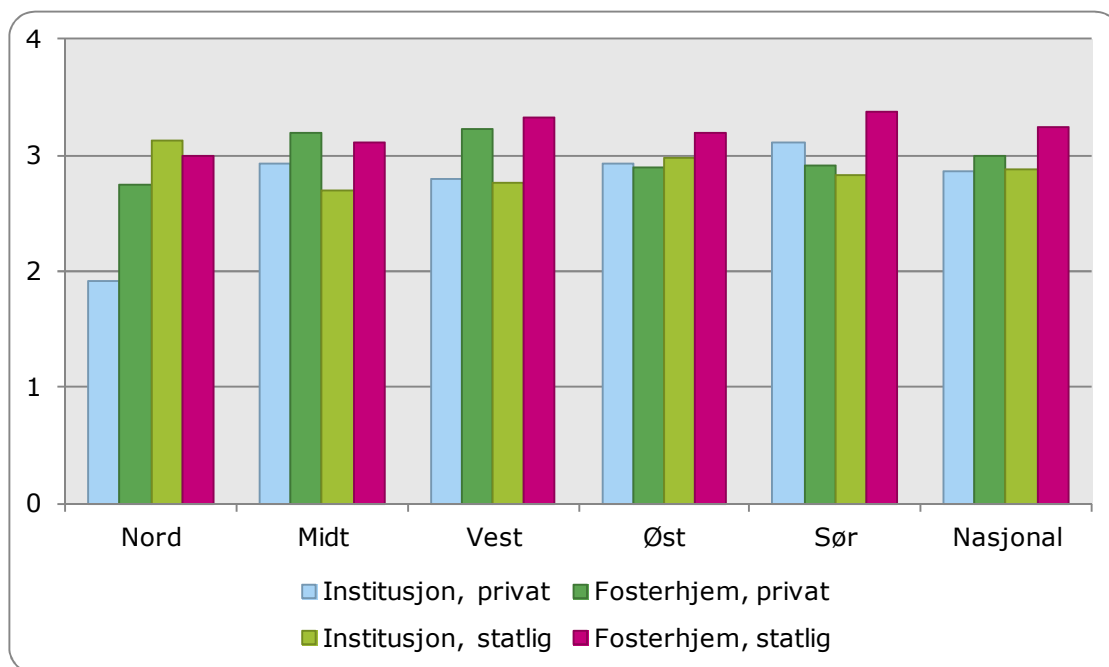
Figur 47: Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå



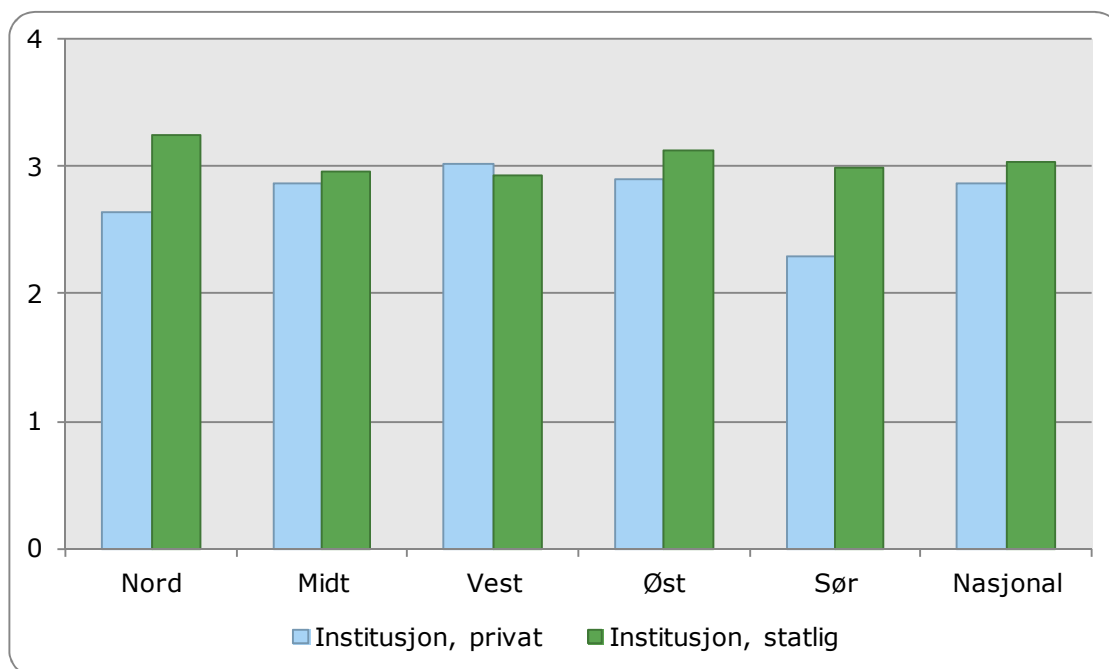
Figur 48: Jeg føler meg trygg her/hjemme



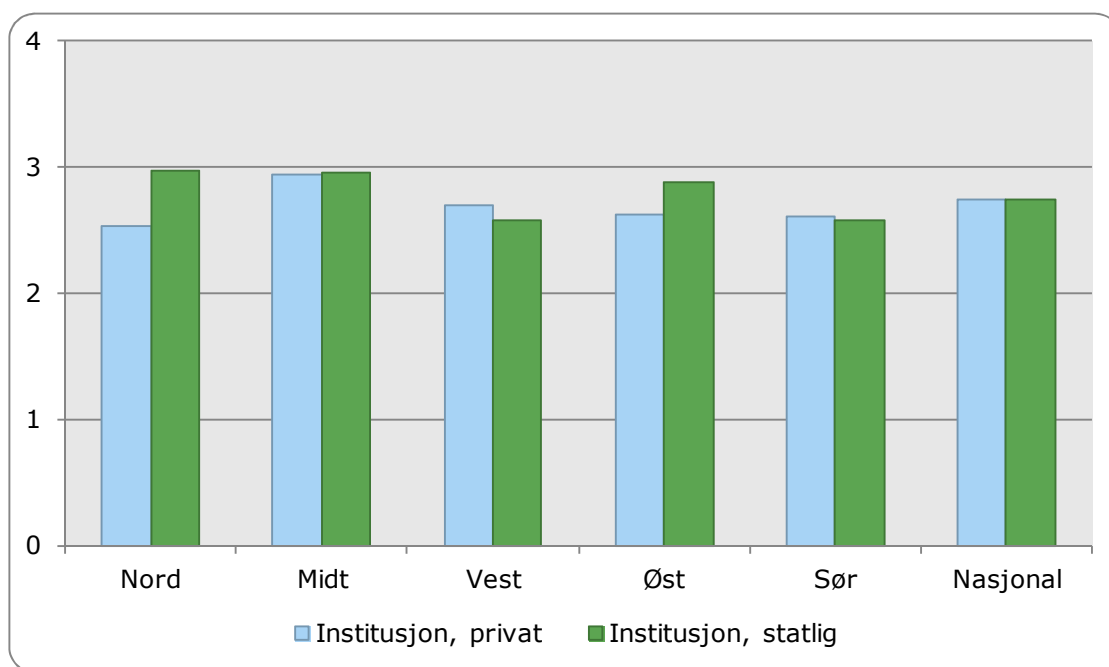
Figur 49: Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg



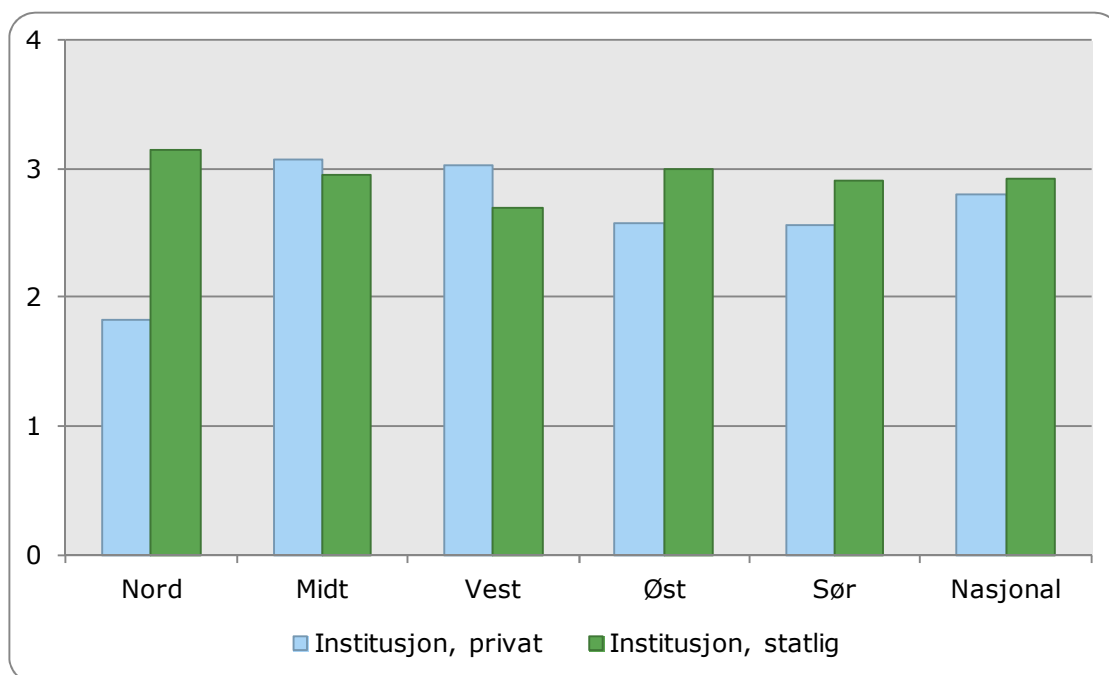
Figur 50: Her er det faste møter hvor jeg kan snakke med de voksne



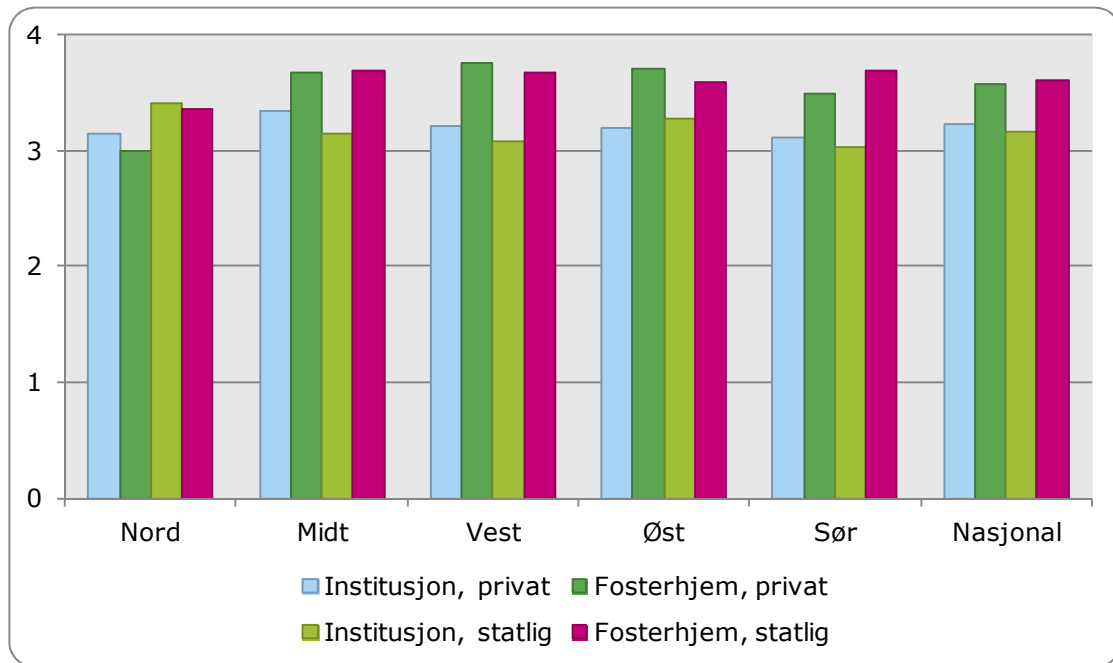
Figur 51: De voksne her forteller meg om hva som skal skje framover



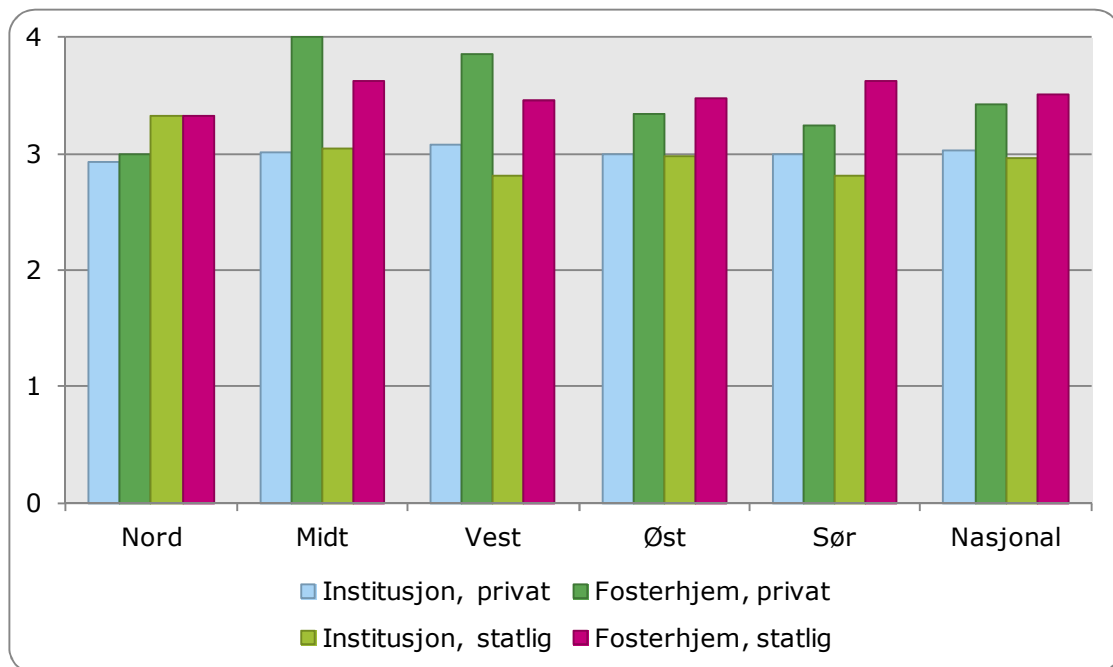
Figur 52: Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg bor



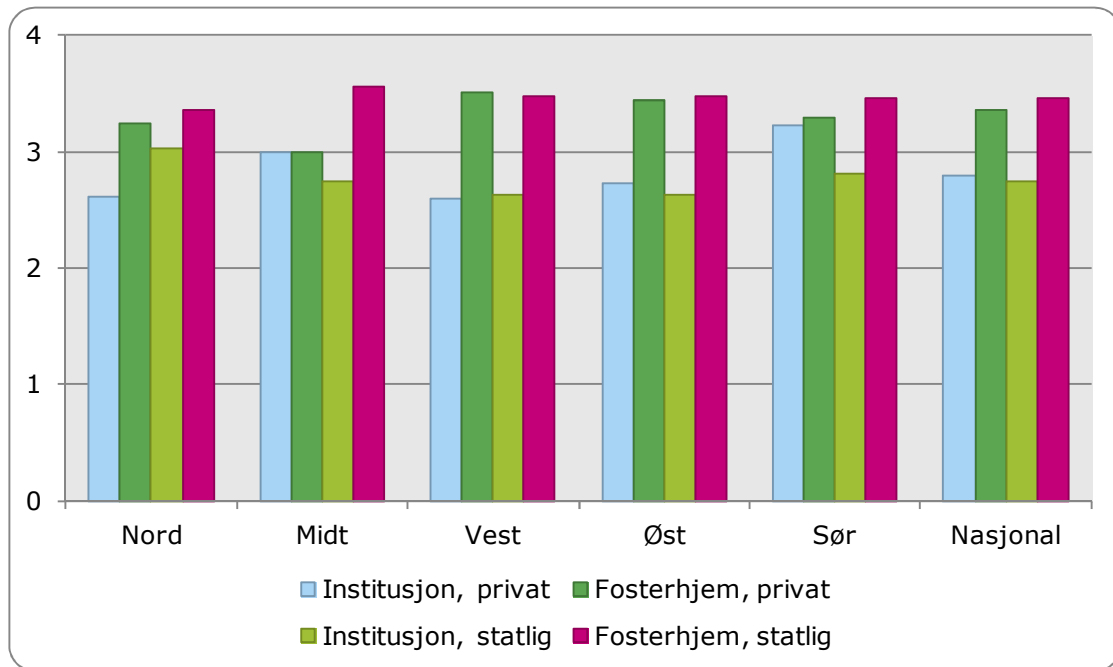
Figur 53: De voksne her hjelper meg når jeg trenger det



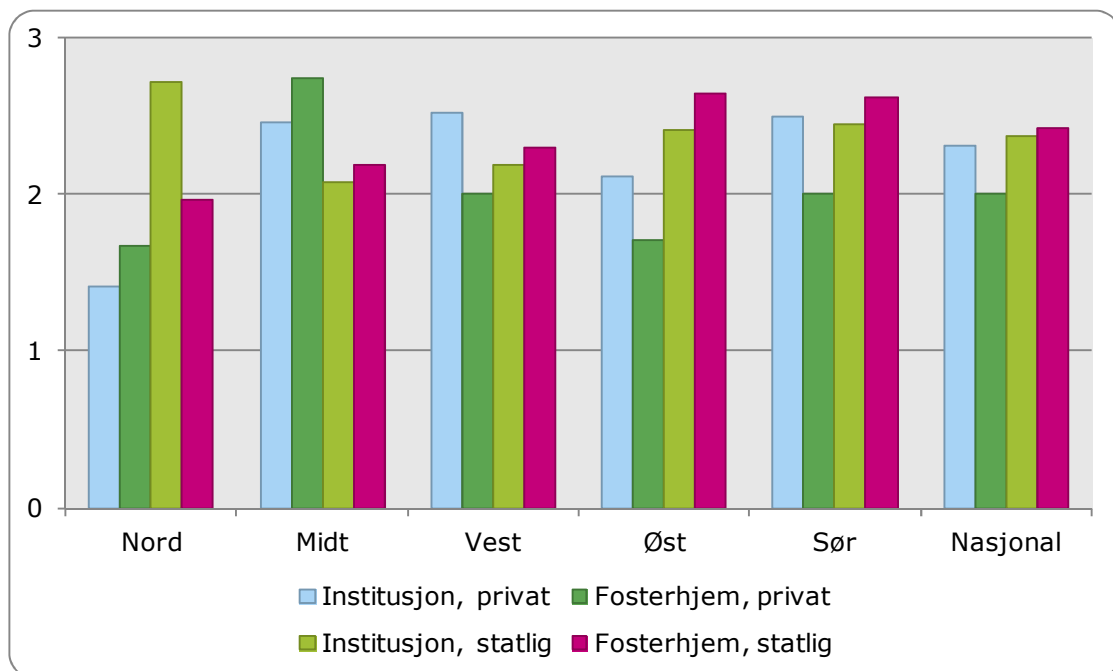
Figur 54: De voksne her hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min



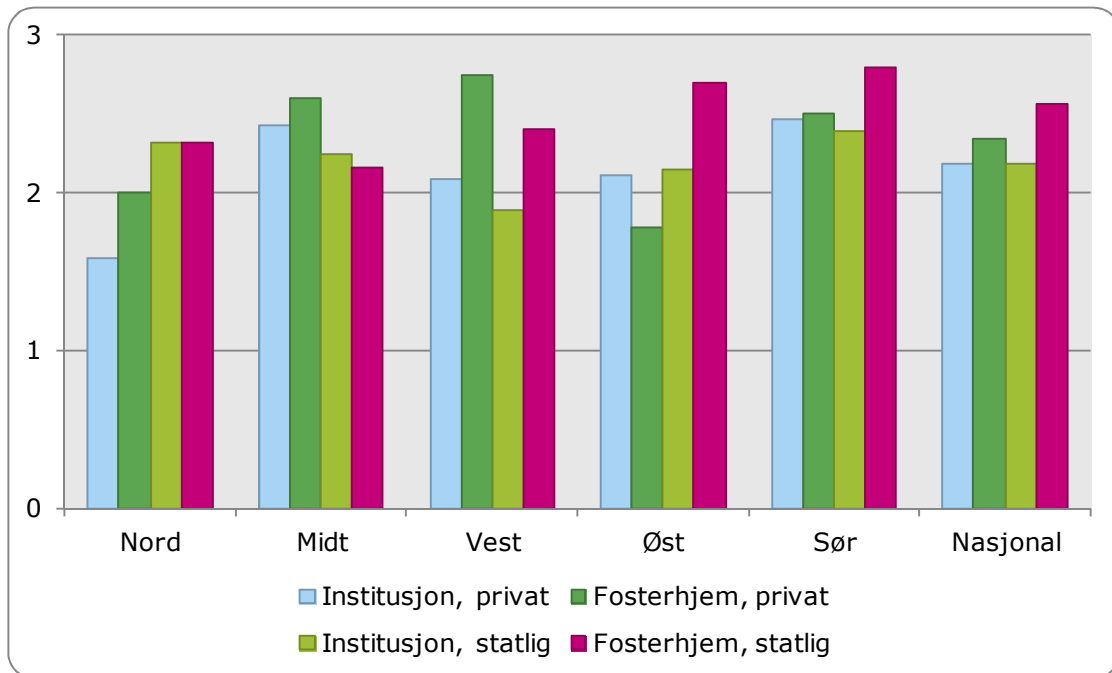
Figur 55: De voksne her har nok tid til meg



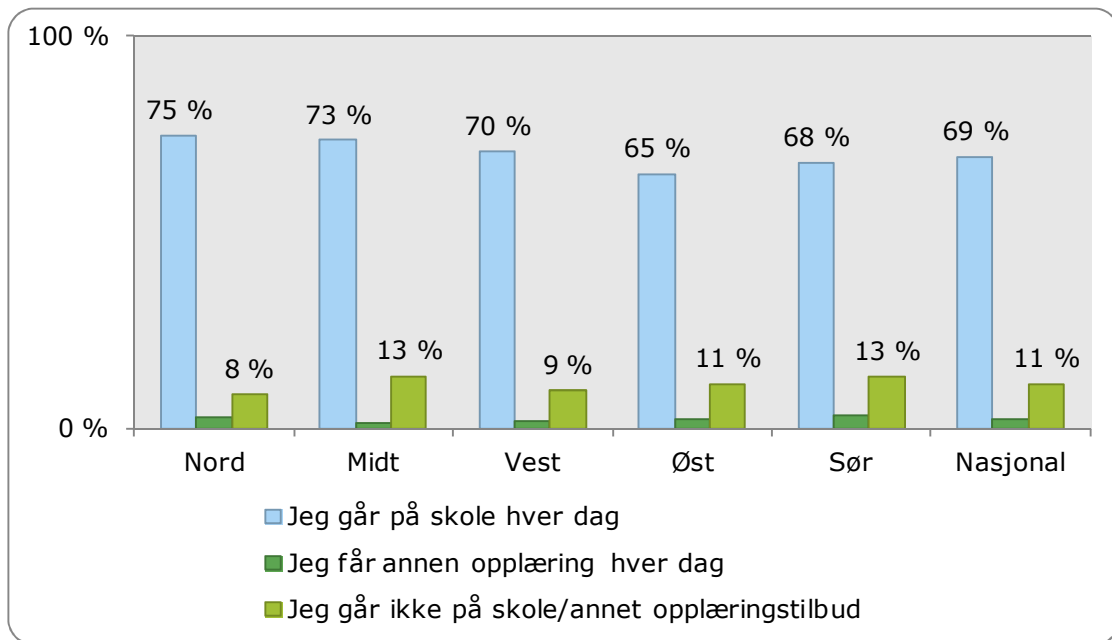
Figur 56: Jeg får være med å skrive tiltaksplanen/omsorgsplanen min



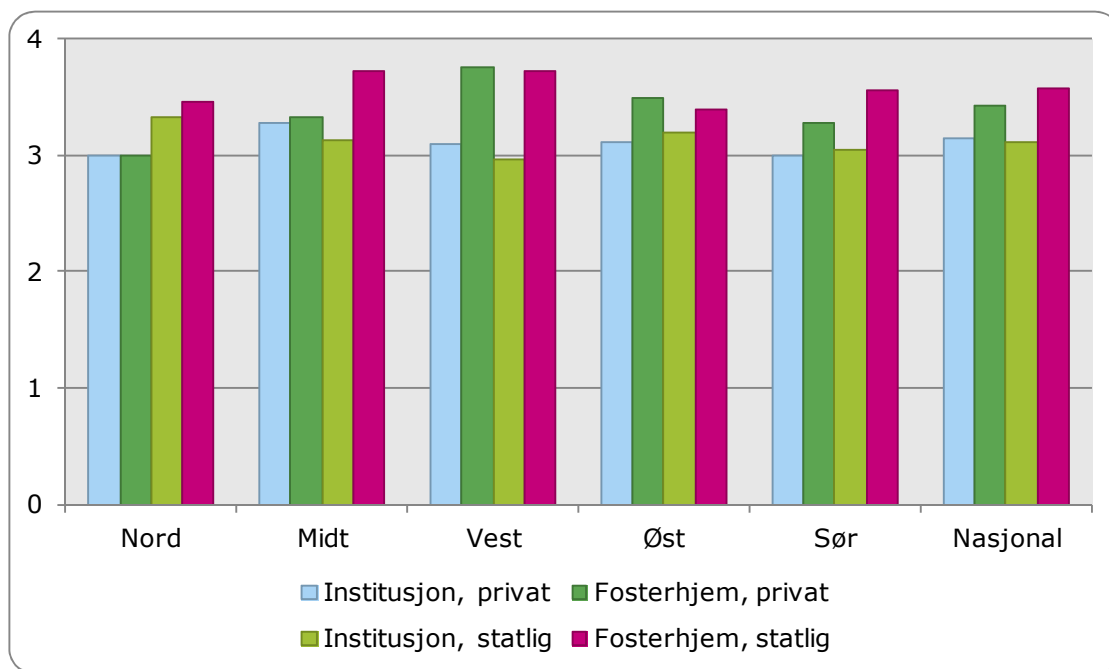
Figur 57: Jeg får vite hva som står i rapporter som skrives om meg



Figur 58: Hvor ofte går du på skole



Figur 59: De voksne her oppmuntrer meg til å gå på skolen



VEDLEGG 6: SPØRRESKJEMA INSTITUSJON

RAMBØLL

BRUKERUNDERSØKELSE BLANT BARN I BARNEVERNSTILTAK

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) vil gjerne vite hvor fornøyde barn og unge er med den hjelpen de får fra barnevernet. Undersøkelsen gjennomføres av Rambøll for Bufdir. Resultatene fra undersøkelsen skal brukes til å forbedre tilbudet for barn i barnevernet.

SLIK SVARER DU PÅ SPØRSMÅLENE

Svar på spørsmålene ved å sette et kryss ved det smilefjeset som passer best.

Du kan også svare »Vet ikke«.

Svar så godt du kan. Det finnes ingen riktige eller gale svar.

The screenshot shows a survey interface. At the top left is the logo for 'Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet' and at the top right is the 'RAMBØLL' logo. Below the logos is a header bar with the text 'ALT I ALT FORNØYD'. The main question is 'Hvor enig eller uenig er du i dette:'. Below the question are six response options, each with a smiley face icon: 'Helt enig' (green), 'Enig' (green), 'Verken eller' (yellow), 'Uenig' (red), 'Helt uenig' (red), and 'Vet ikke' (grey). Below the response options is a question number '3. Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå'. At the bottom of the interface is a navigation bar with a left arrow and a right arrow, indicating that users can navigate between questions.

Du kan gå fram og tilbake mellom spørsmålene ved å klikke på pilene nederst på skjermen din.

INGEN KAN SE HVA *DU* HAR SVART

Rambøll - vi som gjennomfører undersøkelsen - garanterer at ingen andre i barnevernet eller der du bor kan se hva du har svart. Dine svar vises bare sammen med mange andre svar.

HAR DU SPØRSMÅL TIL UNDERSØKELSEN?

Hvis du har spørsmål til undersøkelsen kan du spørre en av de voksne der du bor.

Du kan også ringe Ida Gram eller Lars Sletten i Rambøll på telefon 22 52 59 03, mellom klokka ni og klokka fire mandag til fredag.

Med vennlig hilsen

Ida Gram
Prosjektleder i Rambøll

LITT OM DEG

1. Hvor gammel er du?

- ☐ 9-12 år
- ☐ 13-15 år
- ☐ 16-18 år
- ☐ Over 18 år

2. Er du...?

- ☐ Gutt
- ☐ Jente

3. Hvor lenge har du bodd der du bor nå?

- ☐ Under 1 mnd
- ☐ Mellom 1 – 3 mnd
- ☐ Mellom 3 - 7 mnd
- ☐ Mellom 7 – 12 mnd
- ☐ Mellom 1 - 3 år
- ☐ Over 3 år

STEDET DER DU BOR: ALT I ALT FORNØYD

Hvor enig eller uenig er du i dette:

4. Helt Enig Litt enig Litt uenig Helt uenig Vet ikke



4. Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

STEDET DER DU BOR

Hvor enig eller uenig er du i dette:

Helt enig Litt enig Litt uenig Helt uenig Vet ikke



5. Jeg vet hvorfor jeg er her

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Her er det faste møter hvor jeg kan snakke med de voksne

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

7. Jeg har en fast kontaktperson her jeg bor

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

8. De voksne her snakker på en måte som jeg skjønner

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

9. De voksne her forteller meg om hva som skal skje framover

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

10. De voksne her samarbeider om å hjelpe meg

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

11. Jeg føler meg trygg her

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

STEDET DER DU BOR: FÅR DU VÆRE MED Å BESTEMME?

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
					
12. Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg	☐	☐	☐	☐	☐
13. Her får jeg være med å bestemme over hverdagen min	☐	☐	☐	☐	☐
14. Her får jeg være med å bestemme hva jeg skal få hjelp til	☐	☐	☐	☐	☐
15. Jeg får være med på å bestemme hvilke regler som skal gjelde på stedet der jeg bor	☐	☐	☐	☐	☐

STEDET DER DU BOR: HJELPEN JEG FÅR

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
					
16. De voksne her hjelper meg når jeg trenger det	☐	☐	☐	☐	☐
17. De voksne her hjelper meg når jeg vil snakke med min saksbehandler i barnevernet	☐	☐	☐	☐	☐
18. De voksne her hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min	☐	☐	☐	☐	☐
19. De voksne her oppmuntrer meg til å gå på skolen	☐	☐	☐	☐	☐
20. De voksne her hjelper meg med leksene mine når jeg trenger det	☐	☐	☐	☐	☐
21. De voksne her hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden	☐	☐	☐	☐	☐

STEDET DER DU BOR: DE VOKSNE HER

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Usikker/ Vet ikke
					
22. De voksne her er interessert i hvordan jeg har det	☐	☐	☐	☐	☐
23. De voksne her er lette å snakke med	☐	☐	☐	☐	☐
24. De voksne her har nok tid til meg	☐	☐	☐	☐	☐
25. Jeg kan snakke med de voksne her om ting jeg synes er vanskelig	☐	☐	☐	☐	☐
26. Jeg stoler på de voksne her	☐	☐	☐	☐	☐
27. Jeg føler at de voksne her stoler på meg	☐	☐	☐	☐	☐

BARNEVERNET OG SAKSBEHANDLEREN MIN

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
					
28. Jeg vet hvem som er min saksbehandler i barnevernet	☐	☐	☐	☐	☐
29. Det er lett å komme i kontakt med saksbehandleren min	☐	☐	☐	☐	☐
30. Saksbehandleren min gjør en god jobb for meg	☐	☐	☐	☐	☐
31. Jeg får være med å skrive tiltaksplanen min	☐	☐	☐	☐	☐
32. Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg bor	☐	☐	☐	☐	☐
33. Jeg får vite hva som står i rapporter som skrives om meg	☐	☐	☐	☐	☐

SKOLE

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Usikker/ Vet ikke
					
34. Jeg trives på skolen	☐	☐	☐	☐	☐
35. Jeg får hjelp av lærerne når jeg trenger det	☐	☐	☐	☐	☐
36. Skolen er viktig for meg	☐	☐	☐	☐	☐
37. Jeg gjør det bra på skolen	☐	☐	☐	☐	☐

38. Hva stemmer for deg?

- ☐ Jeg går på skole hver dag
- ☐ Jeg går på skole 3-4 dager i uken
- ☐ Jeg går på skole 1-2 dager i uken
- ☐ Jeg får annen opplæring hver dag
- ☐ Jeg får annen opplæring 3 -4 dager i uken
- ☐ Jeg får annen opplæring 1-2 dager i uken
- ☐ Jeg går ikke på skolen
- ☐ Vet ikke

39. Satt du alene da du besvarte denne undersøkelsen?

- ☐ Ja, alene
- ☐ Nei, fikk hjelp av noen

40. Her kan du skrive hva du mener er det viktigste med hjelpen du får fra barnevernet, og om det er noe du synes kunne vært bedre. VIKTIG: Du skal ikke skrive ned navn, eller fortelle noe personlig om deg selv.

Takk for at du svarte på undersøkelsen!

Svarene dine er nå lagret og du kan gå ut av undersøkelsen.

BRUKERUNDERSØKELSE BLANT BARN I BARNEVERNSTILTAK

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) vil gjerne vite hvor fornøyde barn og unge er med den hjelpen de får fra barnevernet. Undersøkelsen gjennomføres av Rambøll. Resultatene fra undersøkelsen skal brukes til å forbedre tilbudet for barn i barnevernet.

SLIK SVARER DU PÅ SPØRSMÅLENE

Svar på spørsmålene ved å sette et kryss ved det smilefjeset som passer best.

Du kan også svare »Vet ikke«.

Svar så godt du kan. Det finnes ingen riktige eller gale svar.

The screenshot shows a survey interface. At the top left is the logo for 'Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet' and at the top right is the 'RAMBØLL' logo. The title of the survey is 'ALT I ALT FORNØYD'. Below this, the question is 'Hvor enig eller uenig er du i dette:'. The response options are: 'Helt enig' (green smiley), 'Enig' (green smiley), 'Verken eller' (yellow neutral face), 'Uenig' (red sad face), 'Helt uenig' (red sad face), and 'Vet ikke' (grey sad face). The question number '3.' and the text 'Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå' are visible. At the bottom, there are navigation arrows (back and forward) and a progress bar.

Du kan gå fram og tilbake mellom spørsmålene ved å klikke på pilene nederst på skjermen din.

INGEN KAN SE HVA DU HAR SVART

Rambøll - vi som gjennomfører undersøkelsen - garanterer at ingen andre i barnevernet eller der du bor kan se hva du har svart. Dine svar vises bare sammen med mange andre svar.

HAR DU SPØRSMÅL TIL UNDERSØKELSEN?

Hvis du har spørsmål til undersøkelsen kan du spørre en av de voksne der du bor.

Du kan også ringe Ida Gram eller Lars Sletten i Rambøll på telefon 22 52 59 03, mellom klokka ni og klokka fire mandag til fredag.

Med vennlig hilsen
Ida Gram
Prosjektleder i Rambøll

LITT OM DEG

1. Hvor gammel er du?

- ☐ 9-12 år
- ☐ 13-15 år
- ☐ 16-18 år
- ☐ Over 18 år

2. Er du...?

- ☐ Gutt
- ☐ Jente

3. Hvor lenge har du bodd der du bor nå?

- ☐ Under 1 mnd
- ☐ Mellom 1 – 3 mnd
- ☐ Mellom 3 - 7 mnd
- ☐ Mellom 7 – 12 mnd
- ☐ Mellom 1 - 3 år
- ☐ Over 3 år

FOSTERHJEMMET DITT: ALT I ALT FORNØYD

Hvor enig eller uenig er du i dette:

Helt Enig Litt enig Litt uenig Helt uenig Vet ikke



4. Alt i alt har jeg det bra her jeg bor nå

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

FOSTERHJEMMET DITT

Hvor enig eller uenig er du i dette:

Helt enig Litt enig Litt uenig Helt uenig Vet ikke



5. Jeg vet hvorfor jeg er her

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

6. Fosterforeldrene mine snakker på en måte som jeg skjønner

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

7. Jeg føler meg trygg her

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

FOSTERHJEMMET DITT: FÅR DU VÆRE MED Å BESTEMME?

Hvor enig eller uenig er du i dette:

Helt enig Litt enig Litt uenig Helt uenig Vet ikke



8. Her får jeg være med å bestemme viktige ting som handler om meg

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

9. Her får jeg være med å bestemme over hverdagen min

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

10. Her får jeg være med å bestemme hva jeg skal få hjelp til

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

FOSTERHJEMMET DITT: HJELPEN JEG FÅR

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
					
11. Fosterforeldrene mine hjelper meg når jeg trenger det	☐	☐	☐	☐	☐
12. Fosterforeldrene mine hjelper meg når jeg vil snakke med min saksbehandler i barnevernet	☐	☐	☐	☐	☐
13. Fosterforeldrene mine hjelper meg så jeg skal ha et bedre forhold til familien min	☐	☐	☐	☐	☐
14. Fosterforeldrene mine oppmuntrer meg til å gå på skolen	☐	☐	☐	☐	☐
15. Fosterforeldrene mine hjelper meg med leksene mine når jeg trenger det	☐	☐	☐	☐	☐
16. Fosterforeldrene mine hjelper meg så jeg får være med på aktiviteter på fritiden	☐	☐	☐	☐	☐

FOSTERHJEMMET DITT: FOSTERFORELDRENE MINE

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Usikker/ Vet ikke
					
17. Fosterforeldrene mine er interessert i hvordan jeg har det	☐	☐	☐	☐	☐
18. Fosterforeldrene mine er lette å snakke med	☐	☐	☐	☐	☐
19. Fosterforeldrene mine har nok tid til meg	☐	☐	☐	☐	☐
20. Jeg kan snakke med fosterforeldrene mine om ting jeg synes er vanskelig	☐	☐	☐	☐	☐
21. Jeg stoler på fosterforeldrene mine	☐	☐	☐	☐	☐
22. Jeg føler at fosterforeldrene mine stoler på meg	☐	☐	☐	☐	☐

BARNEVERNET OG SAKSBEHANDLEREN MIN

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Vet ikke
					
23. Jeg vet hvem som er min saksbehandler i barnevernet	☐	☐	☐	☐	☐
24. Det er lett å komme i kontakt med saksbehandleren min	☐	☐	☐	☐	☐
25. Saksbehandleren min gjør en god jobb for meg	☐	☐	☐	☐	☐
26. Jeg får være med å lage omsorgsplanen min	☐	☐	☐	☐	☐
27. Jeg har blitt fortalt hva som er mine rettigheter på stedet der jeg bor	☐	☐	☐	☐	☐
28. Jeg får vite hva som står i rapporter som skrives om meg	☐	☐	☐	☐	☐
29. Jeg vet hvem min tilsynsfører er	☐	☐	☐	☐	☐
30. Min tilsynsfører bryr seg om hvordan jeg har det	☐	☐	☐	☐	☐

SKOLE

Hvor enig eller uenig er du i dette:

	Helt enig	Litt enig	Litt uenig	Helt uenig	Usikker/ Vet ikke
					
31. Jeg trives på skolen	☐	☐	☐	☐	☐
32. Jeg får hjelp av lærerne når jeg trenger det	☐	☐	☐	☐	☐
33. Skolen er viktig for meg	☐	☐	☐	☐	☐
34. Jeg gjør det bra på skolen	☐	☐	☐	☐	☐

35. Hva stemmer for deg?

- ☐ Jeg går på skole hver dag
- ☐ Jeg går på skole 3-4 dager i uken
- ☐ Jeg går på skole 1-2 dager i uken
- ☐ Jeg får annen opplæring hver dag
- ☐ Jeg får annen opplæring 3 -4 dager i uken
- ☐ Jeg får annen opplæring 1-2 dager i uken
- ☐ Jeg går ikke på skolen
- ☐ Vet ikke

36. Satt du alene da du besvarte denne undersøkelsen?

- ☐ Ja, alene
- ☐ Nei, fikk hjelp av noen

37. Her kan du skrive hva du mener er det viktigste med hjelpen du får fra barnevernet, og om det er noe du synes kunne vært bedre. VIKTIG: Du skal ikke skrive ned navn, eller fortelle noe personlig om deg selv.

Takk for at du svarte på undersøkelsen!

Svarene dine er nå lagret og du kan gå ut av undersøkelsen.